GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0232
4	Work Number	D 0688
5	Page No (From... To)	1 to 70
6	Name of the Work	RAGHAVA VASU DEVIYAMU
7	Subject	LITERATURE

~~B 236~~

~~D 518~~

~~D 688~~

~~D. 1178~~

~~D. 598~~

B. 232

1

12. 3. 53.

1.a. రాఘవవాసుదేవీయము. 688.

73.a. భల్లాణచరిత్ర. D. 598.

141.a. రాజశేఖర విలాసము. 1178.

Telugu. D. No. 598

B. No ~~236~~

1) D. 688. రాఘవవాసుదేవీయము

2) D. 598 భల్లాణచరిత్ర

3) D. 1178 రాజశేఖర విలాసము

~~B. 236.~~

D. 598.

B. 232

D. 598
688
1178

Rāghavapāṇ-
ḍavīyam

1a రాఘవపాండవీయము D.688
73a [illegible] D.598
141a [illegible] 1178

D.688
~~B.236~~

Rāghavanāthu
daṇḍakam

D.688
3-2-36

[illegible]

೧೧ [illegible]

೧೨ [illegible]

[illegible]

೧೩ [illegible]

೧೪ [illegible]

೧೫ [illegible]

೧೬ [illegible]

೧೭ [illegible]

೧೮ [illegible]

೧೯ [illegible]

೨೦ [illegible]

[illegible]

೨೧ [illegible]

೨೨ [illegible]

೨೩ [illegible]

೨೪ [illegible]

೨೫ [illegible]

೨೬ [illegible]

೨೭ [illegible]

೨೮ [illegible]

౮౯ చిత్రకూటాద్రి వసతి భక్తి తమ్ము లబ్బయుండి । శుభదర్శనపురవన్ని త్రిపురవిరా
ధర్మదర్శిత్వ పతితల్పులఁ జెంది । ప్రకృతి జనుండె యుపాలి విశాల
భువనేశుదృశ్యరసప్రాప్తి తత్త్వం బలవా । ద్విత్రతతం వినతం శంబలతతులగుణ్ణ
రాంబరాంబయుతమర్ఖరాంచిబాయితప్రాని । సర్వ జ్ఞత్వయుక్త సంపదగని

౯౦ ఇతలలకె నేపతివదనప్రాల వారాశధారి । యనుముసాంత్వయుగ సభలతస్వభిను తింప
పాండవా పౌరాంధకారాంధ్రవిపక్షులావయు । ధరగనిపొప్రారుబ (ద్రు) శిఖరవిభ్రాజ

౯౧ లేపపాంనస్నేహ నవత్రిభ్రాంమునివసుగిరిని । నరభైరవపురసదితెకిసకసి
వేదసప్తగురుతారాక్రివాంక్షజపాంతునవ (జా)ంబూరాంనవద్భరంబునోద్ధా
పెనసఖ్యగుణావన్నిత్రాసముపావాంముని వెను । సభలదివవ్రాలిశాలఖ్యాతి
లేపాంని (శ్రీ)గానారపెరాందగదనమువెను । (దరాంబిశైల) నిపెలకెవదాంబు

౯౨ లతదంత (శ్రీ) రాంపుడతిభైవయుడమువభ్రారాపు । డితిపాంతాంతాకిత్రావివాసిత
ఉరలపుసన్నాపయుత్తి మించి లదవనవెలదయు । సంగరోతాన్వపారంహగురావు వింగవిభుడు

౯౩ (శ్రీ)మంతరాంబుభ్రారాద్వివుకిలరాంబన్ను । విశలబింద (గ్రు) రిఖనవాసింబి
నెపనాంబ్రాంమునియుంతియంతసమానాంద్వ । లవదానవమునవెల్లులవసంగెరి
వెంపదాం (జీ)ద్వనవెలది (శ్రీ) నరసన్ను । శిరులబిపెయుముల బెయువసెంబి
(భై) పురబృనాంయునిపతితివెంపవరాంబు । సత్యవాంగన్నాతిభ్రావసుజెయు బి

౯౪ రశనసుబరారాంజె (ద) పరత్వితలభినుతింప । వరుసనశ్రీజ్యుడగుదివ్యధరనిబ్జపు భు
శరదియంగుపతురాం నసుంతగువిభులసు । జెందితెంతరాయునెప్పుదంరంద వులరా

౯౫ (శ్రీ) రయుస్వాంగవుదియవప్పవరసాంబాంభో జవత్రాణ్యైకి
వాంరితె భుం దగువెంతరాంద (జ్రు) వతిం పె-రలాంవారాలాపె-రరడు
సురవాంలాత్మవనిష్టితాంగ భభ్రుడుద్వ నస్త్రాజం దిద్వవుంవియు
దిరకాంద (ప) భుద్ధిజనవె (ప) మదాంధారాంతస్థద్వియుంతయును

౯౬ (ప్రే) మదాంచదృసియంనవిక్ష్వపతిభరాంపాంలాంవతంసాం (గ) కి
వమనారత్నమయులాంక్షిసన్నుతయబంగారాంకమ్మయుత్సవప్పారి
ప్రపనాంద్వతిలతంబుపయుత్రిబలబరాంసవ (త్రి) యరాంప్రాజెము
త్రిమిత్రగన్నుమునాంధునంధునవి భైరవత్రోతెత్రిరింతయెయు

౯౭ బంగారికమ్మగంధాపుట్టు । బంగారుక్షితిపబలంగబాంధవతతి నె
బంగారువముతంగలరగ । నంగవతంసముబుగాంగనర్యంబువముతె

౯౮ ప్రభుత్వనింయుతివాంవాంనిపుట్టు నింయుత । వెతవింతావాంధవముభుయుతంయుయుతె పాంబ
శిరుబభెయుపాందుబులబుమంధిరయునంగ । వరుదుభ్రారుశె (శ్రీ) వసెరావాంరు రుగాగ

౯౯ ప్రభున్విదగుగో (త్ర) వదిభునెవ (త్రి) యుగుబు । విశ్వపత స్వంతభైయుంతయుత్తెల యునశ
వెరంతయంతోగసిత్వవంగశయునంగ । బరశుత్తె (శ్రీ) లక్ష్మపాలసాంత్వబంధుయుతెలి

౧౦౦ విష్ణుదేవుని యుండు విలశిల్లుబత్తైనా । బె (ద్ర) శిఖరునెందుస్త్రైలబయుని
నెపులాంసు నునిలరుంధువిపులభ్రాంతయుతంగ । భంభ్రారియుటెశిచితయ నంగ
పూర్ణకళాధరుప్రౌల రూపాకోయునవరకుమారుని యుక వల్లియునగ
మదనుని యుడ రతి మానిని యునగను సార సాప్పునియుడ భ్రాయియునగ

౧౦౧ దగిన దాంపత్యమున చాల దనరి యుండ్డె యూ మ్మనాథునిసత్పుత్రినలర గాంచె
భోగభాగ్యధురీణాత్మభూరిదానలవితగుణావములనికరంబలచ్చు మాంబా

౧౦౨ శ్రీవల్లభుడనె నెసగుచు
నావిశ్వపతిక్షితీశుడల్లబ్రమసా-
ద్విరల్లభాయోదితలము గ
భావజీ భుముత్త్రాజ (ప్ర) భువరగాంభీర్

౧౦౩ ప్రతివాసరంబున్ద్రైశయుతిశిమండలము సామ్రాజ్యధారిత్వ (ప్ర) క్షలితంది
భ్రుతలక్ష్మైశక్తియుతశిమండలము సామ్రాజ్యధారిత్వకారియుంది
లకులప్రభుంద్రైశయుతశమండలము సామ్రాజ్యధారిత్వశంభుదుంది
వితతతెజాంద్రైశయుతశమండలము సామ్రాజ్యదారిత్వబంధుదుంది
అలయరారోంగ్యమువిభుంతియుశమునశిసగ
బుద్ధివిక్రమ విశాల భూరిదాన
విపులభువనాత్మకైభువివిశ్రుతముగ
లరసాచెలవెంద (శ్రీ) ముత్రారాబవిభుడు

౧౦౪ యొసఁగఁ జారాంగ పత్రైల్లు లోకములకమ్మ్రుత పాలయమ్మై శాస్త్రోత్తమములలరు.
నెసరెం రువారాపంగిశయుల్లు తా మరదంపమ్మైసదాంశశితమొదిమందవేయు
నెసతి వల్లభుం డిష్టపుత్రదాత్ర్మశైలప్ప దిభూంతుల నలరుచుండు
నెరిశ్రుధాత్రి సద్మారంబు తితతక్షమాగుణా సంపత్తి బాగుమీరరి-
గారయు సమ్మూర్తి రెరప్రుబల రె(శ్రి)తులకి
శరులా సంగుబలి బొందరంబర రయుడుబల
శ్రుపితిదెరరయు ధారర మైధరిత్రి
తెలయురగంటి మారసాంధ్ర్వి విజుతె తెకి-
౧౦౫ సువార యారయొగంటిమారసాంధ్రి బొకెతెలం మ పల్లవరంశారంబు నిశకెశిబమ్మా
వి భుడు తత్తరయు ండు వీరశల్యరుడంక భూపాలకరుకెరాత్మపుత్రి యై
లబ్ధమారం బాసతి లక్ష్మిరంభొంరాశ శ్రీత బె శారికవీరంబు శెరరశి
మెశల్లుదను రంశెమె ద్విశెంద్ర్యుశత్రుమకలమలు మకుమరాం డ్రే మసమన
రం
వైభవంబుల నలక్షింగ చాంధ్ర మిరర . . . . .
వాశతబుధుత్రతులలవిస్త శి లక్ష్మి
రాజశెలరము వల్లుల ప్రాణశయ్య
దిరుబలవిశల తింపసక్షీ త్రిరతికయులగా-
౧౦౬ కృపవర్యం డిగు ముత్తరాలు సతి యెరిగంటిరారాసాంధ్రి(శ్రి)
విపులారం టెంటి గుంత భూవరుశ ప్రకృష్ట నాధసంస్థ త్యశా
స్థారుండైత గుత్రికమారవి భుశింరాజ్రుభక్ష వింబరవి
క్షేత్రత్సాపలి లబ్ధమాయ బ సతమింబంగారాంబె శతృష్తికి
౧౦౭ అంద్రు ఐర్మదవశి పయు
సి
తుంమండి రవెల శ్రీసుబ్బాతి శగారు త్ర్రి బుండై

కంచాపురీలంపుం గ్రుప
సంపం. బుధా శబాలుల సుద్ద్య విలతీలు-
౧౦౮ శేయుంశమైథరంత్రా లరుధిసంబాతి మధశ్యభు జపి తియురపు జశ
పతశమైధర్మ్యమారసతిశతి మారశకృప మాకృ్ద్రాధిరం విరా శె
దెవతమ్మె ధశ్రి శితొ మణి యుపు పుగ్రపాడు వెసగి లయుంశ-
కంకణామ్మై స్తయుంకవిల అంవధారరత్నమె శిరసుంభతి తిం తికుగారు
శ తదిబ జపాంగ్ర్యతి శాలి యుక్త ధారయు-
వి బయుటశ భూంమి బెసలల్ల విజుతరాయు
తెలయుశర్ది ధరు బిపదితార వీరది తీర
జిష్ణు గుణరావార్ల లయుంత భూపాల వితారి-
౧౦౯ బంగారంకశ్రివాల శ్రీ కశిశ వి శ్రింబి దుర్గాంబ యు
వి ప్రాంగంగాంబి సదాశ గూంది తమి మహి స్త్రా లబి మింస్థరిశిలి
రంగ ధైర్యఘు రి రాజశేఖర శ రారశతన్నాంతె మైయుప్పై
ర్యంగంబుల గలగిం ప్రభూరకు శలయాం పల్లదంబుగావింప్రుబలం-
౧౧౦ త్రిధరుడగు బంగారం
తారధీశ్వరుతాంత లబ్ధమారంబికె విబుధా
రాధితీయయుల ర్తై శెత్రియు
సంధర్మ విలుతెర తిమిరారబంధ్రుశిగారంబక-
౧౧౧ తశభాంష్ఠా తెరా ద్గతి దప్రుశిధాం ద్గతి బెలుశి వారజ్యులిప్పి తి భ జంప

తఃత్రికరస్థూ త్రి ధర్మవిభు త్రైనుష్కృతిఃశితిపద్మాలయాంత్రి త్రిగఃగ
తఃగుణత్రైకృ ర్యంబు ధర్మఃయెత్రై ర్యంబుగతి గాధరారవిష్ణుతిగరిమదొల్లు
తఃసుందరార్తృతి ధర్మసుందరారత్ఠితిపరుష్యఃరతిమహారోర్గమోటిరి ౨
బరగ లేకత భయలుబ పలికిరాంతవిరు -
లాశరగారాంప్రుబలి బంధుబులు(శ్రీ)తుల -
గారాబలబులు ప్రత్రుప్రత్రితారా ఖ్యదిదయ మెసగ
లక్ష్మీలక్ష్మీరా కితరులబలప్రమారంబ -

౧౧౧ అలలప్పన్నటి నంతభూపతికి బెల్లైమించి జన్మించిరార్
ప్పలలప్పలో దీవిం దమిత్ర భూపతి నబాంబుక్ వెంతవారిత్రారిలి
జ్జాలుడేగం డి దవిరి రుదారత్నలు గంకించేతియుకురాంభారసిడుత్
బలభిద్వై భవేతెం చ భూవిరుడు భూపాలాడ్య దెంతెంపృమున

౧౧౨ నాసంయతికి కిరాసుకీర్తుంబు ఖిలదిక్ర్తవములకృత్యమందు
(శ్రీ)ధన్యా వితరణంబు రధర్మంబతిపత్తలర విభూతి విడ్యంబు గురియల
రెవాధ్యిప్రసి సుప్రతారవం కదిధిలి భూరిభారత్రంబుల పారుప్రమాల
రెమాకి విజయల లక్ష్మిమాంకమార పరప్పపం లుర్వెల్ల ఖంగవరబల -
గాతెశ తధీరు దలికీరు దత్వదారు
దలిరణాల తన్నులు దంతభూపాల(శ్రీ)గణ్యా
వలతుమారయుడు సద్వాంశశత్ర ఘనదాలు

జగతిపంపారందు మిత్రరాజ్యప్రభుందిరు -

౧౧౪ ఘనతరపాలలయకైలాసమదిఃధరయుగ్మమురుకరచెప్పయలయుగరా
కమలీయ్యతరసుధాకల్లెలో భర్తఘ టితసధారాతాలులరంబుగారగ
దమనీయ్యతరపూర్ణరాగరామృతమృత్యుతిపారసాంద్వితారంబతాంస్సంబుగ్గా
స్తవనీయ్యతరకల్ప జగతిదారాయి త్రి సలతితూరదారసారమ్ములుగా
తారతంబులల భూపేర్ల తతులుగాంగ
కమరగజసైంధవములు రావీనములుగాగ
కలదాసంవర్గదమెల్ల తాంగుబలవేలయల
భద్రాగుణాగాల యమునృ కబాంబుతితె

౧౧౫ ఆయురప్రరతకరంబుంధై
(శ్రీ)యలుత్సాహ వెంతపారత్రికలుధరడెలమిర్
బాంయలఃఖలది జాతరుల
తెంయుష్టులవధితమెందవయూరగబాలగర్

౧౧౬ తెంబారేలుకొలదియారారాతారసుదాంకిరణంబుడుతాదిభాకప్రంతిత జెలంగ
తెంబారేలుకెడు ల్వలయాంబుమృల్లిదారాదియాగనిసాంతారగరిమదరె
తాంబారేలుకితమూంతశిఖదితరయంతుతారామభూపి(ప్ర)మెత్త్రాంమ్ములలో
తెంబారేలుక్షత్రసుతారత్నతారప్రసవలుదుటారాదుభారసఖ్రాతి కలకబార్త
దకలుచిరసుమతిజరితెల్ల కభరతెంప

ఘనతరశాంతిరసంపరి తోరిలాసి -
విభవములు మించు సుగుణాంసుధాకాంతి
దగుదలేల్యర్థం విద్యా వెంకటాద్రి భూపా -

౧౧౭ కరణాయుతదాతం ముకరుడతం దిరుద్ధిరదర్శనాద్యంబు కోయంగ దగ్గు
రాజమాన్యదితం దురాజతం దిరుద్ధరదర్శనాద్యంబు కోయంగ దగు
ఘనవిభుండితం ముఘుడ దతద్ధిరుద్ధర తరసాద్యంబు కోరంగ దగు
స్థిరవాగ్యాంతదితం ముస్సురుడత స్థిరుద్ధరతరగ సాద్యంబు కోయంగ తగు
కార్యాది తురకల వితరణం బలవీశేష
ములవసంగంధరాం స్థలిము చిత్ర దగుబల
కలయు విబుధారళి దిక్కుల విజితకోయు
జువరసాధీయుండ తిగంటి భూరివిభుండు -

౧౧౮ గతకంతు మెడ బట్టి లెజితి భావమెల్ల బయుం ధీగాంభీరింతుడుంయుజ
పంక్తి తిరుదుర్ పైకెత్తి కడియంబు చాద్రవెయూఢీకర వెక్కిబెడిబ -
సాలధారి దిశలకు జాడించి జిరరకి ఆశరణు గవెంప గిరాక్షి
భాంగిరథాదిది భంగంబు గామీంబి కీలాశాల్జ రాతిల తాలుంటి జెశ
భాంగి తదిది తలమెట్టి పదమబదవీయ
మరయబదియుంబు రేపుడు రేమె జితిత్రి
రతిము వీరాది వరకేరత్రితారు

కలితశౌర్యము రయతురం బాయి బలరూ -

౧౧౯ తరతళాంతి కయంబు తక్రుభాంతి కయంబు గతి మహోత్తుల బంధుగరిమ
కాంల్య
తరమహోదార్యంబు తనమహోద్దైర్యంబు శరణాదివార్యగమ ప్రాప్తి తగరగ
తరగుభారంగ స్ఫూర్తి తక్షైభవ స్ఫూర్తి హరిరమారాజో ప్రవృత్తి నవహ
తకత్రి సంపత్తి తకార్య సంపత్తికై ఆకేయుద్భ భద్రబుభుయ
చెలయు దిక్పారుత్రి మహోన్నత వీరకత్త
రంయరాదయుత జయ మహోరాయతాంతరు
దంతభూపాల సుమడు వీరాంతరుడు
రమ్యగుణాకరాంత్రిభుండ లరాయశాలి

౧౨౦ వరతత్రిదిక్ష్య తిశ్రాంతి రూపవిభవారావా స్ఫికతరంబు ప్రెత
త్రరత్రైలోకమలంబు చెల్లు మరుసద్మా స్వాత్మ మూరంధిప్తలం
పరివారసంబురింబు పెంపలరుణి భాంస్వత్వ మూరంధ్రదం
మరవింపూవబిలెల్ల సద్గుణాది కళ్లాంద్ర బెలంగుమిరవణ్

౧౨౧ తన వైర్యమంధారా ధరణీధరేంద్రంబు పరావిరాజిలు భంగక
తక్రువాహింబదలు తనబలు దిక్పతి యరిరుదలయు పతిస్ఫూర్తిరాజు
తకత్రిరారావసుధారాతిర దిధితి పరిపంథి బిత్రకై జయమదంప
తకరణాభరితా భ్యోదమె ఆధిదింబు గాలత్రవిరాజవాంసముల
కలల

జనకుల్శేరిలుడ తరిగామాం తాన్నహాలల
విద్దేశములంబు(గ్రా)తిబయిలమూర్తి
యశులుబల్లాలాని కీర్తిలబ్బజతింప
మవిరామచెప్పెద్దికృ జుతిలమారాదిభుజి —

౧౦ మెమహా విలపయు తండ్రీ యుష్ట్రిభూ తలుగకరాజశిఖరబ్బ తిగాలభి
కెమాకఆకతాంతె పాంతకులు నాన్నిమంకతిరాం జలరాంసనంగతులదృశ్శ
శ్రీధరుము తెన్నత(ప్ర)తెధరులంద్రైబుధజనసంస్తుతుల నొంత్రములుబిబ్రాంబె
మెధన్య్యజకకకదెశబ్భాంయితెసర్వమంగళామైసతిమలాంమక్కల
కతడుజెలుఖ్యందులతారకాంపాంతసమాంఖ్య
కలతంకాకప్రయుంధయుసకుపమాకె
శక్తిన్నరుదయు నేరశులక్ష్యిత్రుయుత్తే
పలితుమారయుడకంగతెలమారకలిభుమా—

౧౧ ఆరమాగాయుక భారత్యవిలగాక
దీరంభోత యుగులబ్భూరాతు దివిజలిధూరాజి
పారలోంవితెకలభిఖారక్షిత
వెల్లరాజులు బాకమారాంబయుతులవిభూంతిక

౧౨ తాంబత్రపర్తిశిదారరయు యుష్యునుపమకవసందంబు నదాశిమ్మఖ జింబె
తాపృథ్వీపతియు యుష్యుతరయుల కందరకేశ్లుసాంమతికెటిక్షిణైబె
ధర్మసర్వమంగళాదాంకయుష్యుగ చెప్పుదు కైలతింతె పాలాన్ని జ్ఞలత్యజిక
తాంకుబత్రాంతిర్థయల కయుష్యు నాంరాము ఇంబలు దెసుప్ర వతిగింబె శరీకమకత
కకులబు దమయింతి జారాంశ్రీ విగార్యాహాక
గుణాకిగియుక్త్యలబెపసల్ గుకులజు సుతుల
నాందరింపుడుపు తిరుబరాంగుగనుడు
నెకమల్లుముగబెంగ్లాంబయిల వెలుంగూ-

౧౩ ఆదంరాంబమ వెంాతిఖుండగు తుమారారాధీశులనందింపుత్తె
పల్లబెఖర్తతుమారారు బాలులు తరయుర్ప్రఖ్యాత సక్తితిసస
తాృబాంరప్రతికోల భిద్యుకసు జనాన్నాతాంక్షత్రియుఃతెళాం
పాలబిరధ్యక ఘనమత్తరాజు గకయుక్భాంప్పత్రినొంబ్బతత్తె

౧౪ క్ష్మాభరణశింతుత్రైతగుతుమారతుమారుడుసత్యకత్యభా
మాంభరణశ్రీమల్లైతగుతుమారతుమారులక్ష్మాంతిరూపతే
జాకవిభుజవిక్రమంబుల వసుంధరగెల్పుగ జాంలుముత్తరా
జాంభళయంజరెంర్యాజజలందరు సక్షితికోయు నెప్పుగర్-

౧౫ అంగలయంబుక్రమభరమధ్రజగాలికలందరుథ్యాగమా-
పంక్తులయందు రక్షణాము బాంధవులందుమహామహోదమా
సంకులయందుగారవము సంతతమిత్త్రులు గల్గియుబుర్కరా.

భవ్యంచితకీర్తివిస్ఫూర్తి భూవిభుధీంద్రనుతసుభద్రాత్రే

౧౨౮ గురుతరబంధితారాస్ఫురదారాసుంద యశ్శ్రీ ప్రార్ధ్యపౌరుషముల్ వెలుఘ్ఘా

స్ఫురదురుప్రతిపక్ష ప్రదారాంతుంధ యుష్మ ద్వేంగ్యా [illegible]

సమదరాజద్భుభుజంగాంతుడయ్యన్ శివశరధవిస్ఫురణరంబుగాంబ

సత్రాత్రైతాంబతారారమోచాయుదయ్యనుసకలదిక్కుల తురగాపసమునేర్పు

రసబలదళిలక్ష్మిపాలవల భినుతింప

శౌర్యకరుణల బలోదరాజత్ప్రేతల

తలయుపరరాజులకౌ ఆశ్రితయదబ

బరగుధారుణ శ్రీవిశ్రుతవిభుండు -

౧౨౯ ఇష్టిరంభుం బుకీర్తి ధీశ్వరుండు జగుబంగారంతభూపాలునకు షష్ఠ్యం

తంబులు రచియించెదా -

౧౩౦ యందాతస త్యలోకైశ్వర్యసంగతి శుభవాణియ భయు అస్ఫురణరంగాం

కెందాళిమలాత్త్రైదబాయక్ష జవళాదియపీతంబుకింపమీరు

కెందాతతా రతాంధిశ భూంషణాలుగోంది పంక్తులతికెమ్మెపరిధవిల్లి

కెందాతదివిసెంద్ర్యశాంతమతికండి భూంయు యూంమరతనంస్తోడుగాంబు

దశశరదాంతకంతభూపాగ్రగణ్యు

శ్రీసంపత్తి సుగుణాంవిస్ఫూర్తికాంతి

తలతతిలాంభరత్నాటకలరుబంధు

మతిప్రభుత్వంబు వెల్లెంబుకతులతముగా -

షష్ఠ్యంతములు -

౧౩౧ ఏవంవిధగుణాగరిమ

విభావితసరసప్రభావ్రతలలితా

ధగువ్రతకు సన్నుతపుణా

భావ్రతకు శిద్రప్రభావ భవభావ్రతకున్

౧౩౨ శ్రీలునకు విశయవిదర్భ

లోకులకు సముద్ధులు లోకసమాజా

పాలుకకు ప్రోల్ల సద్గుణా

జాలఘనవాలునకు జయశీలునకున్

౧౩౩ శంతారవింతవిభాంక్షిని

రంతుశబిరుదాంకునకువిరాజితనవినా

రాంతునకు వివిధమణిరుచి

రాంతికతవింతాకరాబ్జహరిణాంకునకున్

౧౩౪ ఉత్తమోత్తమకులర

త్నాకరచంద్రునకు భాస్వదంబితవిశ్వా

సొత్తకారాపెంధ్రునకు వితత

లోకావళి జలత్సుపద్మలాచేరందునకున్

౧౩౫ ఘోషాగురుపర్యాణ్ణశ అరా

మాలతీపరిపంథి శిరముదగజస్రంలాతిక
ఫణిశరీరకలితదామర
మాలతీత్రిభంగరంత్రముజగాగ్రలాతిక
౧౩౬ అభ్యుదయపరంపరాభివృద్ధిగాఁగా రామ కృష్ణంబు ఁ
రాఘవవాసుదేవీయంబనుమహాప్రబంధమునకు
తెనుఁగుప్రారంభంబెట్టిదనిన.

౧౩౭ సంపతత్మైనునారోగ్యమయిసారమున్నై సుశిష్టంబున్నై మహా
పంచగజిష్ణుపెంతియగుభాగవతంబు పెంతంబుగానను
భక్తికతభక్తిచెవినుబుపుణ్యుడురాజవరేణ్యుదాపురి
కృష్ణనరశిఖరుండు బతికెంవెలయుంచుతెయొగిబంధురీక
౧౩౮ ఆలలితపావతారములయందుప్రసిద్ధులురామకృష్ణమూర్తిం
పలరగతత్కథలవిశగనందము లంతెతమాయజెప్పవె
యలరతునట్టివిష్ణుచరితామృతముగెచెవులందుప్రేమసం
ధిలరుబినింపగాందనివిదీయదెవెర్రులకైదమాంధ్యఁ
౧౩౯ మానసగరాలతదిట్టనిసమయుతుఁరాణతయోగిబవ్వైమొ
మాంవరాంధ్రవింశకధమాంటికెదివిదెంపగాంచు.

రాఘవవాసుదేవీయం — ఆ - ౧

శ్రీమహావిష్ణుయస్యావరుసంపన్నకీర్తిపంబింతుమ్నైనమ
శ్రీసీతారామకృష్ణులచరిత్రములకృతులేకుతెలుగార్
౧౪౦ ధరణీదేవయొంధ్యగ్రామమధురచ్ఛత్ర్యనిరంతరరాజిధానిభూం
పురములలౌకికవతంసమహాభూరిమకరనువిశాలసాలవి
స్ఫురితసంఖ్యాతరాజమణిసన్నిభసౌధశిరోగ్రకేతనో
ద్ధురవిసరాంబులాంనిలవిభూతెపయప్రధరిపొంశయ్యైతిగుర్
౧౪౧ ఆపురికాంబనసాలయు
గ్రహపఙ్క్తికిరాదృష్టలాప్పైవింతసువారిరారా
గొంపస్వరంబులగుబుం
దీపించుసదొంళులదరద్యుతిమీంరగర్
౧౪౨ కలితసుధావిశదమున్నై
సలక్షితవరశిలతెంతసంభాంవ్యయున్నై
పలనెప్పుదేష్టరయుర
చెలువగుసౌధములురజితకిరీటములై
౧౪౩ వసుధామరేంద్రులవసుధామరేంద్రులవరసత్క్షమాంశ్రీవిమలభూదల
రాజవరాంసంబులురాజవరాంసంబులపగిదితేత్రిప్రతాపములఁజేయ
వరఘసార్థ్యులువరఘసార్థ్యులయట్లదాంగధరాధిపొంత్పతలుగా
స్వగతసువరాలరాంకులుస్వతెపువరాలరాంతులుగతిరూపులసముద్ద
తివహింప

ఖరగుప్తరనాగపురీద్యోతిష్ణుఁ బ్రబలి

దనరువరనాగపురిదోర్దృష్టముగాఁగ

నమలభోగయుతులాంధ్రీ గ్రాంధుపాంతి

తంబులౌకవిచిత్రంబు లెల్లఁ బ్రబంధంబు

౧౪ అప్పురిసౌధరాజముల నంతమణిస్ఫురితంబులై మహో

జ్జ్వలితమేరుశృంగములఁ జేటువహింపఁగఁ జెందుచుప్పుడా

దూరూపవతుల్ సురాంగనలు దూరిభజింత్రు దివ్యమందిర

ద్యుపవతీవిహారంబు దురంత దీప్తసముజ్జ్వలమాలికాంధ్రతిశ్రీ

౧౫ ఆరాజధానియందుఁ

దారమణి యుండు ధీబల పరాభూతమహో

దారాదిపంక్తిరథుఁడు దా

శ్రాంతి తుదుగ్రసేను డనసేవ్వాయనా

౧౬ (శ్రీ)తెరతేజోన్నతులతెతయు మగధభూరాధులఁ దంప్యలంగనిచయ

రవులలో రింపవిత్రుఁడు యుక్తిమైత్రిఁ పౌండ్రపుళిందభూపతులఁ గేలి

రాటవరాలట తర్నాట మత్స్య కళింగముల ద్రుపులమైతక్షమిల

(గౌళింటే)

మళయాళ పాంచాల మద్ర మాళవ నిషధ భూపాలయుతులు లంత

ప్రాంబిగాంటే

శ్రీగ్రసేనాంబుధరాతి బెనుద్రి గలుగు

కీర్తులు వెలిగెత్తులై తంప్ర్ర దెనసి కొలువ

నిత్యగుణ భానుకులులలోసత్యసంధు

డనగరాజు దీపించె నతులశక్తి

౧౭ తెలివి రాత్రునంభవ ధృతిసు సులునొంగరామాంధతారిరా

గ్రకమరాత్రియై వెలిగెరాధవ ధర్మధురంధహోషిత

జ్ఞాతలతాంగ యమరకాంత్ర వరోడి వారింబ మంబయు

సూత్రకవిభూతి మీరఁగ వసుంధర యేలుచు నుండె నెంతయున్

౧౮ తనయు తలుపుల్లెనె బాబు

లనవరతముగ గరసంభ్రమార్యులుగుఱుం

తగఁజెంది విబుధలయగ

మరు జాంధిపంద్ఘూరి మహిన బాలుర

౧౯ అనయంబుత విద్యాతుడు

వసుదేవాభి విప్ర దైనవంశశ్రేష్ఠం

దసముండసునాయుఁడు సద్భు

విసరముఁ విమతింపఁగాంచి వెలయుత పురిన్

౨౦ ఘనుడతండాదిరాంవిరి కౌత్యవిశద

కీర్తి జేతుంపవంధ యుస్వాత్మమెరయు

నుగ్రసేనతనయు బలాదవగ్రతల

కరితకళత్రరాయోగాంసుగతి వహించె

౧౫౧ ఇట్లుండు సమయంబున నొక్కనాడు సదాశివరావు బారయుం

దైవయుతుండూ-

౧౫౨ సారథి జనార్దన సంగతి కల్గాయి తంబూని రథంబు బుబూన్పి

తనరలక్ష్మీ లక్ష్మీలతంబులై తగు భద్ర దంతావళంబులు త్సవము శోభిల

సింధు బాంధవ నిత్య తరవరగీత సంభవములై పలవిష్ప సుత్తమాంశ్వములు
త్వరయిల

హరి రాజ కౌస్తుభాని స్ఫురణముల్లైవెలుగొందు బలసముద్ధత భటుల
పరివల్ల

వరుసమంగళ తూర్యారావములు చెలగ

దిశల భేరీ రవంబులు తేజరిల్ల

ననుప మాంగళ్య గీతాయంబులొప్ప

తత్పురిగ్రామ జనులతో తగుచి భుండూ-

౧౫౩ శ్రీరథమునెక్కి మిత్రులానయంబు నయంబులు బంధు బంధురాలో

త్వరరుబి గుండె మెదలను గాంబు సమంబలేరంతే తంతబూ

సురమునగ జల్లి మల్లె తీల సొంపు వరింపు బురంగారంగ సుం

భరణాదురాజ్యా రాజిత లభంగుడు మంగళ మయ్యానయ్య తర్క

౧౫౪ అర్ధిభుండు తదనుబారి రమ్మబలం బుమరయ పాంతంబు మిా

రన రుగునప్పుడూ-

౧౫౫ ఘననీరజమోరాశనప్పడి

జనసందోహంబులెల్ల సంభ్రమ మొదిం

వినవతను వారిరయంతడు

గనియొబలాబల తనప్పుడు గానక రుగగాంక్

౧౫౬ ఆమరేడు ధృతిబూని తర్క

సముదత శివఖ్యాదనూరసహంజాన్త భరా

శమిత పారితోలతిగతి

తెచెలింపగలాప్రపెంపు తెంపుదలవరసూ-

౧౫౭ యుక్తిగా బని యుండూ-

౧౫౮ అంతట రాష్ట్ర గాంక్షులకు దగ్గరుగాంగ నవహింప మోపమ

త్యంతముగాంగ నల్లులు డవరం శ్రుతి మించగ బుద్ధవారి శోస్త్రా

బంతల నుండవారు రాదనే యగ సత్పురుతుల జలంపదు

దారంత మనోగతి గవిరతత్త్వ ద్విరాయానగారవందలంబుకన్-

౧౫౯ ఆ సమయంబున తత్పురిగ్రామ జనాధీశుండూ

౧౬౦ యలక్షురాత్మ యూసవాజపాంసయు నీకగుదేయునవకగా

బాలసుదంతి దేవి విడువందగు నాపలుకె న్నిబూందిలు

ధ్యాలపనంబుగాం దిపదయూ ఖడ్గవైభరియింపు నిల్పునే

లలకరాజోపాంతి కరులుగ శరవితల ప్రపవేలవర్-

౧౬౧ అంతమరియు నిక్షేపయి

౧౬౨ ఉదుగకేయుక్తి బంటె గల యుత్తమతుంబు నిపిల్లగాంబున.

ప్రాదుర్విత వృత్తి సొంపొందవృష్ట్యాశేషోత్తము నీతులొందవే

షడ్విధులఖిలావృ సొందుచుండు భాగ్యముగాదె దలంపమాతుఁడం

జొందబడలు కారి తనశౌర్యత్తలంబు నినుంచిటుతత్ -

౧౬౩ యుక్తిలేలు తత్సత్త్వ సంతాన పారిణాముద్ధ్యాగంబు ప్రతి

శ్రీంప్రయుండె కొంతగాలంబు గడుపగా -

౧౬౪ చిత్రబంధము

౧౬౫ ధనాఢ్యపుష్కరసులేఖ్యగ్రైభవపరాప్యభూరిశౌర్యశ్రీమా

జిత్యాగమ్య పరాంగనాత్ర, పరారాబాధ్యపర్ణాభాంత్రి ప్రభా

దనాఢ్యారాధిత శ్రుధాతు వరవిద్యారమ్యతాంతిక్షమా

మానాభ్యారాధనరంజితాత్రిధరధామా అంతభాగ్యోత్తమా

౧౬౬ వృతాలవింతి నిభవైభవ -

గాత్రపవేశ్యభుజంగస్మరయుబిరంగా

సతాలనా శీలభుధనుతి

పాంతాళిప్రమదాంత రంగభవ్యతురంగా -

౧౬౭ శ్రీమదంబితప్రసూనశరాంబక తేజ్యరా -

ధామని ధృభారతేజిపప్లతాపింతాటలో

కార్యమపద్యభారసమానపసంపత్తా పురీశక్రా

తామిడేనిపర్యాంకమద్భుతం ధిపూర్ణ చంద్రమా

గద్య

౧౬౮ ఇది శ్రీమదహోబలగిరి స్వామి పట్టశిష్యనారాయణ మునిగురువరణ

కృపాసంప్రాప్త కవితాసాంబాచార్యధౌరేయాత్రేయగోత్రపవి

త్రశ్రీ త్రిపల్లి రంగాంబాచార్య పుత్ర శ్రీనివాస రంగాచార్య ప్రణీతం

బైన రాఘవవాసుదేవీయంబను మహాప్రబంధంబునందు అయో

ధ్యాపురా నగరవర్ణనంబును దశరథోగ్రసేనుల చరిత్రంబు

ను దశరథపుత్రాగమనంబు ముఖ్యదేవకీవసుదేవ కళ్యాణంబును న

నది ప్రథమాశ్వాసము - శ్రీకృష్ణార్పణమస్తు శ్రీమతే రామా

నుజాయనమః శ్రీశ్రీశ్రీ

౧ శ్రీ రంజిత పద్మోదయసదా
గారా ధ్య ప్రభాకరపాయి తాధీశ శుభా
శౌరిహరి దక్షవంతులు
హారాయిత కీర్తి బాల అంత స్వాయా -

౨ - శ్రీ వధరింపుము తిదసంతరంబ

౩ ఘనముకరారాజదంపతులగర్భమునందు భరించి కన్నపు
త్రునిగనవామి నేత్రములతోం యమలెంత యుదేర తృప్తి
పనుపది వెంగినిర్మైన భావములలో సునకుండ బప్పుడై
పృనదలపారేయు మొంతరరిబుధినింధ్యం పదలంతె లెక్కర -

౪ - యొకనయుష్మ దూరము యొపకదవాంతదు బండవెంతిదీ -
పైత కగదంగి యొక్కిన తిదాపాంతి నకర్మమ రుంచిపాల లెశాం
తాలయునైన యగ్ని గతిపాయ వితర్దురు వేలవెలింపగాం
నొరిక కళంత వారి తన యుంనతిబే తుకి పైరాయి యుదేక నుక

౫ - యూసు బుద్ధిని తెలియ నెనేసుతు నిర
ధింబతి నీకే మియనియుతెంసు బుండై
వారుతత్పుతు పైంతకు పగుల్పద్ధ
జనులు గనితేమిటె లయింపు మనము దిరాదరి

౬ యంతేముబదిరసుతుదు న్నవిల్లునంత

రాఘవవాసుదేవీయ్యం

నీత దీగతి గాంగలంటెమి యనుబల
నత్త్రప్రాయం బునాంతియాం యతి ఘనుండు.
వనితతోగూండ స్వస్థాన మునకేగ జేయు

౭ ఆసముయంబు నన పృక్కర్యపరశ ఇరుండు వారలతు యధావిధిక
ర్మంబులాంబరియుయుండువాన్నైతనిసునంబుగా -

౮ - దైవగత్వ స్వపారియతిని దాంసముగాం నసుత ప్రవృత్తికిం
తాశివబయిలె పల్లె మయిదాలగ నిన్ సవాంజాత్మజాతయో
గాశిపాప్తైన యుప్పదవిపెతానె యపంబిల సితంబు పుల్లతా
నాశిపాంతత త్సులెతాం ద్గమున మాత్మదలంపులు సుందెనప్పురిక్ -

౯ యంతయుస్సి తాలస్పాయు
దంతప తానతస్మ్రం షట్కాం బంధుండై
బింతింప్పుబిల తన యరాగతి
పాంతా యుతుదిగులు సుందెగారసతిక

౧౦ సవాంబాష్ఠాంపదపదిగర్భ భాంతిగురుతే జిసూర్య తిక నాత్మిజన
స్మవారని యస్స్థితియం బు నెంబతలతాత్మ పుత్రద్వారాంబంతనా
పహయుత్త్తైమంత్రి గురూపదేశ విదితద్రవ్య పారసంబారతం -
బవాసారంగ మమంత్ర తంత్ర త్రైతులంపలధీంబనాయు క్షితిక్

౧౧- ప్రేలయుగ మంత్రమంతారుశ్చాల ప్రశ్నశృంగార వీరతసమాన్విత
భూరితాకృతి
దెవర్షిసమ తపశ్చర్యాధరాత్మశాంతతారరుచిరసంగతి గాంచి రూఢిమెర
యు
వానిగారంచి యుతనివల్లనెంతయుదింగి తప్పుతారే ధృతి యునుదనరిరక్త
మొనర యుర్ల్వోరీతినొనరించె నంతవ దేవిం యశుబర్హ్యత్వ దెలియుతుంద్య
గర్భసంస్థితి మానితాంగతిన నొంత
తే జూడను వృంద నొక్కట తెరలతేపని
వరుదుపాయసభాంజనమురళితోనియు
సంభ్రమమున్ క్షత్రితతార్భ సరణి దెలనే

౧౨ అంత నర్జ్జనంబులాసురేంద్రత్తై జన్మనివలనమహాదరంబుగాంచి త
మతమధ్యామంజలులుతుంబూయా

౧౩ అరయ నటమున లోకపాలానుగతిని
లోకతత్తంత్ర భరమొర్ప్యతేక బెదిన
భూరిదేవతల సమానభూరిసుతుల
జన్మమతి సుబుద్ధైతుంత వతినారంబు-

౧౪ శ్రీరమారాయతే బదులిధ్ధా యకే సంప్రత్త్రదాయతే శరణాయ శరణాయ
శరుణారసాంపాంగ ఘననీలరుబిరాంగ సమదానవభంగశరణాయ శరణాయ
నిగమాంతసంవేద్యా నిర్ద్రనిరవద్యా సంసారదుస్సాధ్యా శరణాయ శరణాయ

శ్రుతదేవతాంగనాలు శక్తిబాలాలోలసారణాయశుంభదుల శరణాయ శరణాయ
సర్గసంస్థితలయకారి శరణాయ శరణాయ
సర్వాలోకైక్యహారైశ్వర శరణాయ శరణాయ
సగుణనిర్గుణసమరూప శరణాయ శరణాయ
సర్వమూర్త్తిమయాకార శరణాయ శరణాయ

౧౫ - అనిదండప్రణామంబులాచరించి తెలితరతమలంబులు మునుమంబు
దేవాధిపాదివిబుధశ్రేణితరలింతుందనాదితారణయుండవాంగమారంతసం
భారుడవాంద్యాంతక్రియుండవప్రమేయుండవర్ణ్యుండవక్షరుండవవ్యక్తుండ
వనంతుండవత్యంతములకు సుదవనన్యభావగమ్యుండవద్వితీయుండవై నభవ
దీయద్యగుణాంశకాంశంబు వినుతింపనలవేదంబులు సమర్థంబు
లుగాకయుండ వియత్నించి వినుతింప నెంతవారమనాతెరశరణ్యు
డవు. బ్రహ్మ సులభుండవగుటం జేసి నిను వినుతించుటిమిదాశ్చరి గుం
శ్రీతవత్సాభారంబు వారించిరక్షించవె యుక్తి నతదియ్యనిమ్మాతాలం
పంబులకు సదయుండవుగాన్ప్రసన్నుండవై ప్రత్యక్ష వరాయికయుదగు
నాదినారాయణుండవై శ్లోకించె

౧౬ భూవినేనుఖ వింతు శ్రీరామనాము
సహాజపదలీల త్రిదివౌకసంయుతాంఘ్ర
సంతతిబ్రహించీల నేసురలసంహారించి

సంసారలంతు భారంబు శిరిపి చాంతు —

౧౭- అని ప్రెంచుచుశలాత్రసంగి దేవతులతోడ నిట్లనియె

౧౮- సురరాయుకేమువిలారాం

హరివంశవిలసంపు యుష్టదంశంబులతోడ

కరలోకంబునబ ష్ణుడి

హరివంశములంబిబ జననమందిందు నైవమసు —

౧౯ బంత్రయాలమిందు కేయుడుచెలి

యుంబశల్మారాష్ట్ర సంధ్రపంక్తి

వదశలక్ష్మి గురుల్ల తదనరంగంబు

భూమిస్త్రీరమణాంతు బాల్లుతుమిందు

౨౦ అనిపనిబిరారాయణాదేవృందు తనమనంబున

౨౧ యెప్పుడు సద్గుణులందు ఘనుడెప్పుడు దుష్కృత బంధమోక్షణం

బెప్పుడు పెక్కె కేయుకుబయెప్పుడ విరిసుతె క్షమాయవా

డెప్పుడు రాజవంశ భవ్య డెప్పుడు సాంధరిలాలన బాడదగాం

నప్పుడు గర్భసాగర సుధాంశుదశ్రైజనియుంత్రనెంతయున్

౨౨ వితతసత్కీర్తి తోడ విరాళి విభుడ నంగ

నలరుమానసతులనర్చ్య దినఘునరింతు

తతనియుల్లా ద్రకదు సాధ్యులతనిగూఢము

లతుల ముల్లింబు తానం దూరావిరించె

౨౩ అంతనప్పుణ్యజనకే అందుంబొం

౨౪ అంవితుగంధినాతిదిగదాంతు దిమియస్త్రీగేరయునక్షిదం

బెంచుబలప్పుణ్య వర్ణమున దివ్యమనే ఫుడుదానకోలుడా

పంచత్రపావనుండ దప్పునుపాయునముల్లలతాంతి బంబిదా

గ్రుంచి యతింభజింపలనిలక్ష్ ప్రముదావళిలో దాప్పనిప్పగ —

౨౫ తెల్లుబంబిన బధ్రగ్రదిరాంబియుండు నవుయుంబుదా

౨౬ సుదతిగర్భవిస్ఫూర్తితం భువనముల్ కొంబ్లాగా సంభ్రమా

స్తుమత్రైయురసురరాంచత్రై చిత్తదు వరసంబుల దినంబుల గ రతం

బదనుల గస్తు సురాజ్యభారము ప్రధానార్థిన ముంచెవయు

భయ్య దయుబుగ నుపెట్టు పెట్టు నరుతారల బానప్రతారలు లగ

౨౭ ఆసమయంబునా

౨౮- అమూల్య నిగ్రహారిసు

ధారమున్ సుతుగళ యేతిమలధారమున్ తదన

స్త్రీ మూరి పంత్రి తండవి

రాముడు నిరుపవు యుద్ధరిభరాముడు రామున్

౨౯ తదనంతరంబు

30- దీపింపఁగ న్నతశైలేంద్రంబులలో త్రైలోక్యపావన గంగా కైలాస భరతసుతిని

శ్రీకృష్ణమూర్తి నిఘనముఁ జేష్టని లక్ష్మీనారాయణ [illegible] సరసగతులు

దేవతేరమణీ సంభేద్యతరంబులు జయనవరయుగ్మ [illegible] సుఖులై

పన్నాన [illegible] తీపంతఁ బూ తపసాభక్తుల యమలతె [illegible] నమరగాంచె

సరవిపావతేదుం [illegible] నములక్ష్మి

దలచేక్షి విపత్తు [illegible] దగురిళి

వేదవల్లి నపాపులు వెలసెదిలు

చంద్రతారాగ్రహంబులు నరసమయ్యె-

31 అద్రుగవిభుధుల బాలువగ

నిప్పుడు [illegible] మూర్తి యెలలు జరించె

ముప్పదివర్ణములు

వప్పిదిదినుంచి యతనిని [illegible] పంగఁ

32 యిట్లు వచ్చి వేవేల వినుతింపు మంచి సమయంబున నప్పుడు [illegible]

33 సరసి [illegible] పత్రధర [illegible] గదాసివరాయుధులై

వరవినమాలి [illegible] భాసి తెలిపి [illegible]

స్వస్తి శ్రీ [illegible] తెలుపుమని సంస్తుతి [illegible]

స్ఫురితమని [illegible] ప్రతి విశేషా [illegible] రమణీ విభూషణ-

34 యిట్లు వినుతింప దేవాది నిజస్వరూపంబు తెల్పింపని తరులు [illegible]

నిమిత్తము నుతింప నెంతవారము రాజ [illegible] స్వరూపంబున సకల

విరోధుల పరిహారింబు మమ్ము రక్షింపుమని [illegible] విన్నవించ

రుంగుదు [illegible] యుత్తమ [illegible] తత్వమెందిన నవ [illegible] లు తమ

తమలోకంబులకు బోయి [illegible] సమయంబున నప్పుడు [illegible]

మతని [illegible] లాపంబులు వినిపిమాంతరంగుండై [illegible]

బు [illegible] మానవ [illegible] సంధిల్ల [illegible]

కెలని మోహంబులతో నిజగురుబంధు యున్నయది-

35 దైవా [illegible]

యతేరూ [illegible] సకల [illegible] యగదా

[illegible] మోక్షము సంధిల

నీ [illegible] నిసుమనుకు [illegible] చిత్త

36 యిట్లు స్తుతించి [illegible] యుష్ప [illegible]

యుత్తమ [illegible] నాపరంబున నరిగె-

౩౭ ఊరుగగ నిల్చితమితని
స్ఫురణరీపగ వాడియ నుతు కొంబుతగతిచే
నిరతిశయంబిత్తిత్తరుడై
నిరధృతి విభుడుండె తనదు దావిడులు లేనమా —
అంతట॥
౩౮ సరవి తో శ్రీరాముడెందు మెల్ల నదియుండై నరాదిపుల వారధియు తీర యల్లె
నాత్మ సఖానంద మత్యంతమ్మై యొప్పె పరమాత్రములు మరి భయము నొంద
శ్రీరఘునాయకులకు సంతోషంబు తెనయయ్యె మిరాని యందదృత్తభూబులై
తలస ధృతార్యులతెతాంతసంగతుల్బై లలియ త్రైలతిలకులల్లా దెశ్త
౩౯ తాళకేటి యూరశి విసుత్రైత్రిగాంచితెలి
పతలవరాంబు లతుల జుట్రాయ లయరె
సరసత్మైరాజ తెరాంతాళి సరసు బరగె
వల్లవనయు నవిను మిత్త్రయల్లాళ్లే —
౩౯ అప్పుడు బాలంలారుము
లుప్పతిలక ప్రాణ్యజసుతొంతరియను ముందర
ముప్పిరిగొను సంభ్రమమున
నప్పురిరాజ దరదావ నరంధ్రాకీర్తులనై
౪౦ ఆసమయంబున నక్షత్ర రతిరయము గ్రమూలతన యొ్మ గురుతరసత్యాత్మ హృదయ

గ్రతెలనిమందలాగ్రంబు మెరెరి ప్రత్తి బరగింప నగ్నులు బ్రజ్వలిల్లె
ప్రాణ్యజతొంత్తముల బాంగ దిరిత్రొంది తిరాంధవ్రల తెరాలగిరిపుల భూతి
నప్పుడారయొంగ మాయయు భరాంశ్యవీకీ కతలకు నినుకొలగతి వనచే
నంతవి విసుండి తామొనవాంబితొంత్తి
కలయునమ్మిర మందారకేము లూరాల
సరవిగ్నిజవరసంతతుల సంభ్రమంబ
నతుల్లై యిర్రి మెరాలాంగతి కోయమునా —
౪౧ తెలగకలంతాధీశుని
తిలకంప మహాత్మునిం ధృతంబుగ దృంపన్
గలరాంబు బుద్ధి రాదిల
నల్లారరాదియను బిరు నెగడి వంతెరాంతల్లై
౪౨ అప్పుడప్పుణ్యసొకరుండు సంభ్రమాన్వితవ్యాదయుండై యుండి
ప్రజనులను బత్తగ తింబుబి యుం లేక ప్రరంబు ప్రతిరంబి —
౪౩ నిదుర బంధము తలపడు నృపవినీతి
నూరలు తెలుపదు మృగయాని నూరవముల కరు
మరియుతరజనము లతోందవరాడి లారధ
దళిశిలారా యుత్త్రబిత్తడై యు తమునురింయూ.

౪౪ వీనులకెపల్లువినబడదియుటినాంతనిపల్లనియాంలతింబిల
తేనెలకెరూపుగాఁదవస్త్రినయుదియులనిరూపంబుగాఁనమరఁజూంబిల
ఘ్రాణేంద్రియములకెగంధంబువస్త్రిఁదయుతనితఱుఁగంధమనితలంబిల
నేత్రములకైనమోహమైనసొగసేకయుతఁశరస్ఫుకీసమనిగణింబిల
రసనకేయుగనుఁటఁవసుధనతని
వస్త్రవదియఁ భావింబు వరుసలెల్ల
నతడు తదధీనవస్త్రియై యుత్తమారు
మెంగమెచ్చి మెలివరింపమెరుఁవేళమె.

౪౫ యిట్లుండునంతదేవర్షులును బ్రహ్మర్షులును నగ్గోపాలకేఖరుని
మందిరంబునకువచ్చిరాశేముఁనిరప్పించి తదనుజయుక్తంబుగారే.
జాతకర్మాదికృత్యంబులుకేయుంచినతండును తదుత్సవంబులో
వరించి భూసురులకు గోభూతిలవింరణ్మా దిశోడశమవర్దారే.

౪౬ నంబులు భోజనతాంబూలంబరమణిమయభూషణాదవస్తు
లొసంగి యందరికిప్రియపూర్వకంబుగానమస్కరించిసముచితగతిం
బనిచినవారునక్షుమారులకునాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధులు
గలుగునట్లుగానాశీర్వదించి యథాస్థానంబులకు జనిన యనంత
రంబు॥

౪౭ శ్రీసురకాంతలేలలవితారాంగరుచులగనుపట్టుపత్రికా

భాసురమైనమోహమునవపంకజలక్ష్మివహించుసంపెగ
శ్వాసదిరస్కరింపనయనంబులుకల్వలగారవింపగాం
నాసుతుమాముబట్టిలనునమ్మవిచిత్రకృతిగ్రాంబెనెంతయుఁ
కాంచి॥

౪౮ రవాలుగుడుపుమన్నపాపన్నపాలుగుడుచుకొన్ననేకుకడుపునిండు
కృష్ణమేఘవర్ణజిష్ణుతేజోనిధియనుచుచన్నుగుడిపెనర్ణకునకలాఁ॥

౪౯ యిట్లుగరముమీరనెంతయుగుడిచిచన్నతులదివ్వెనాంక్షిమందజేసె
తల్లికప్పుడేలయుల్లంబురంజిల్లగాంమహాయశోభిరాముదలరూ

౫౦ అలవడబండితన్నుగనియాసురదీధితిమిన్నముట్టకే
కవిడెయశోదయాంకవితకాంతిసముజ్జ్వలకోమలాంగచే
ల్వలతిలకంబుతజ్జనివచ్చేకవుంగిటగారవింపన
య్యలఘుచరిత్రుడైనసుతునత్తరికాపులుబెట్టిరచ్చెయుల్

౫౧ జనులుతనుగారవింపగసవాజలీల।రామచంద్రసమాఖ్యుడురమ్యగాత్రు
డాడగాడైత్యచక్రమహాబలాపి।యనొగెథారుణివిబుధాళియభినుతింప
అంతా॥

౫౨ అతిశయాద్భుతితల్లిముద్దాడుచుండునకుమారుడుకృష్ణవిప్రాంతస్పర్ధమాసేచె
రమణమీరంగభువనసాంబ్రాజ్యలక్ష్మిగాంచునట్లులసమ్మోదగరిమగాంచె॥

౫౩ శ్రుతగుణాబద్ధుడైవితరణబుద్ధినింద్రుదృఢుతదెగడుశ్రీరామమూర్తి
సరసబృందావనాసక్తుడైకెశికానవనములందునటుంచుభరతమూర్తి
యఘుమహాబలసమావహారియైజనులసన్మానములజేయునసంతమూర్తి

లావణ్యరసముల్లాసనసంవాసిత్యనుడై నుతిమించు లక్ష్మణానుభవమూర్తి
౫౪ యనుచు విబుధులు భావించి యభినుతింప। దనరె రఘునవ చతురాకారతనుధరిత్రి
ననుపమానమవారినందుడై వెలంగు। మానవశ్రేష్ఠునతి వింతాత్మజనిరూఢి
యయ్యుండు నంతా॥
౫౫ లలితావతరపరుడైయతి। తలితాజభవానుమోదగతికాస్పదుడై
బలతేజోవ్రాత రాజ। భలఘునరుచి యగుచు నాసుభద్ర్యుండలరెన్
ఆంతమరి యయునా॥
౫౬ మడుగున జెందు టేమి యని మానని రూఢిగ దంగి భోగియా
తడుర జనించె రఘుస్త్రుడు నితక్రకసాంవిషభూతి వస్త్రియై
వ్రడమేద మందగాంచి దనరెన్ బలువేక జేశి యొప్పగా
నడుగున నుంచి యారఘునుడు రాత్రగతింనయుంచె భీరుడై
౫౭ రామలక్ష్మణభరత శత్రుఘ్నవహావళులు నక్షమారులు దాము మహో ప్రలంబ
వారుచైమించి క్రీడావిహారగరిమ। నాలసద్గతుల లరింతురవని మెచ్చా
౫౮ తల్లియు దండ్రియుం ప్రజలు తన్నని సంభ్రమ లీల బాలభా
షల్లలితైకతేజ జలజాంత దళేక్షణ రామభద్రమా
యుల్లముల్లు శిల్లగ సముత్తరుణారసదృష్టిగాంచుమ
మ్మెల్లభరించు గోత్రవులు భరించి యటుంచు వచింతురంత యున్
౫౯ ఇట్లు వచియించుచున్నంత పాంతము మారసదయచిత్తుదయుడై
తమ్ముర జ్ఞాయిమ్మైన [illegible] గుణశాలి భూమిభృత్తుల వతంస--
మెత్తుకొని యేవిబుధపాళి మెలవిభాగడా॥

౬౦ శుచికర్మమావరాంకుకసంచయ [illegible] తస్మరించి శిదేమి ధర్మమ య్యన
మవింతతిజ [illegible] మానధనమెల్ల వారి [illegible] యేమి నాస్నేయమయ్య
మంజుదానవనస్పృహమానసానిలయంబు [illegible] యేమి చిత్రమయ్య
కవితగాంభీర్యసంగతి [illegible] విదేమి సత్కార్యమయ్య--
౬౧ యనుచు శోభ్యత్ర్తంసకంజాయతాక్షులాంత [illegible] కలాకల్పకాంక్ష వల్లా
లాసుధాసరసులు [illegible] యస్సలమునగ [illegible] సగ--
౬౨ సరసాంగమాంతసువివృత్తి। బరగినయా రామమూర్తి బాలక్రీడా
పరుడై జననిజనకా। దరుడై విమలతరకీర్తి ధరుడై యొప్పెన్ -- --
౬౩ యిట్లు కుమారులు దినదిన ప్రవర్ధమానులై యెల్ల జనులకు నల్లారు
ముద్దుగా ప్రొద్దులు బుచ్చుచుండ చౌలోపనయనాది కృత్యం
బులాచరించి ధనుర్వేద వేదశాస్త్ర విద్యాధికారులం జేసి యు
న్నవసరంబున॥
౬౪ అంతవసంతము [illegible] తనిరాంత [illegible] సంతతా
[illegible] నిరంతరకృతసమంచితమాంతలతాంతరాంతరా
[illegible] యుండనమత్త [illegible] సకాంగనాస్వన
[illegible] ఘనస్వనేకవితభావులతాపనిబద్ధకాంతమై
లయగ్రాహి
౬౫ కేరముల భూరి తరువారముల జేరి ఫలసారములదేరి మదికోరికలు దీరన్
సారెకు [illegible] యమదశారికలుడాయ చెలువారి కొడశాయన శుకాళి ములబాయన్
పేరెములు బారిమరుదేరసము గూరి తరవారి గని నారులను జారత మిమారన్--

పూరుషులగాంచి తమ చీరములు డించి వేసమారు శ్రియగాంచి రతియే
రుపులిమిటే

౬౬ యీరీతి వసంతము పోలు పైరతిగనుల్లసిల్లిన బ్జాలోకా
ధారములై భువనపతి ప్ర్కారముల్లై రాజవాంసగతులొప్పారెన్

ఆసమయంబున

౬౭ పైనరదైవముని రూఢోత్తి భజించి పుణ్యజనపాలియొక యేకాంతసీమ-
నుండి తనమదిలోను త్తువవారుడు సుబాహుండు వారిశౌర్యబంధురుడా
వానిజ్యేష్ఠుడు బలభద్రుండు తగవారివాతము గావింపనెల్లని తలంచి
యపుడు విశ్వామిత్రునకున్మైరుగనినేపు రాముడన్నుతతే జురతిడెమ్ము

౬౮ ధర్మమఖమునిపల్లుతత్కార్యమునకు నంతరాయము రాకుండననుపుపఠరు
మవింతుడాతడు సంబంధవివాంతు డరయు నను చుబాంధుని తెలియుమా
నతడు జనియె

యిట్లు జనివనంబులు వనంబులు పురంబులు నదీనదంబులు గడచిపో
వుచు॥

౬౯ ఆమునినుతనామ దుత్త్రి రామునివర బావాం బలవము కెస్తా బలము
తామనమునదలపోయుచు శ్రీ మెరయగనప్పురంబు జేరంబోయెన్

౭౦ చేరియానందతనయురుచిర విభూతిదనరు దశరధుగాంచి మన్ననలు వేడ్క
సంతసిల్లుచునందు వృత్తాంతమరసి పవికెనకూర్మిరుడమ్మునిపరమయుక్తి

౭౧ శోపాలవినుతిగాంచిన నేపట్టిన రామభద్రునిరఘువరగుణకో
టిపునిబలసవాంతునిను మచాపనిభుర్ బనుపుమీ పుసముచితమతిపై

౭౨ మనసురంజిల్లనితని మామపితతా శ్రీవృత్తి బూనిధర్మోత్సవంబు చేసగజే
యుగాన...
బనుపుముగలరు విఘ్నకరులందు దనుజులసమానబలులనజ్జనుటుగాగ

౭౩ ఆనతియుతదాప్తేశ్వం బులు వినిసోమయధాముడతుల విస్మయయు
తుడై--
కనుమయాశితెలశైలౌ మ్మరనన ఘాయిట్లాందదగునే యుధియుతదనియెన్

౭౪ తనయులేకలేకమరిదైవవశంబున నేపదేప్పెన్నిధిం
గనినయటులేనుగాంచితనికన్నుల జూడకయుండలేనెయిల
శైశవముపాయినయాంతనినిగర్వమదాంధులుదైత్యులన్నచో
యెనకెటులంపనేర్తునపుటుంద బలాత్యుకోహా బాలుడెన్నగన్

౭౫ ఆనవిని యామునిసన్నుతుడనుచునేవిట్లాందదగునె యధికతముడునే
త్రనయుడునే నెరుగుదునితు బనుపుముపలుపలుకుపేలపావనచరిత

౭౬ అనియిట్లుబలుకసమ్మతిగానిగాననటులుండిసుతునిగురుమతితానూ
గనువాడైపంపింపుము కనుకులింపెక్ కృతార్ధుడయ్యెనతండున్--

౭౭ రాముడు తత్సహోదరుడు రాజితభూషణభూషితాంగులై
యామునిదంటగానరుగునప్పుడు శైలసమీపతత్సుధా
ధామవిదేశునట్లవసుధన్గనుపట్టిగనన్సమారులన్
కోమలగాత్రులన్ఘనులగూడితదేశుడుబోవుచుండగన్

౭౮ గ్రామాంతమ్ముజనులుద్దామగతిన్వేంటరాంగవాద్గతముపుల్లై
యామునియందరను చిసుధాంముల గానివనియెనందుతరంయతగస్పో

౭౯ జననీయశోదయాంకవితచారుగుణాంద్దిమవాశోభిరా
మునివారిపైభవాత్మునిపా యెనతండుస్వకేశ్వనికావిదం
చనయటుజేసెనంద్వనిసమ్మతియొంపతికంమునెమ్మనం

బునసుతుచింతశేయు విరిబోణులు తన్నని యూరడింపగన్

౮౦ శ్రీతనిదివ్యప్రభాతతి విభాంతరునకు నలదారుమనె మోములం
బుజమ్ము
లతని భాసురముఖాంబ్జారి బింబమునకును నలుపేందుమనలోచనములుక
లువ
లతని శీతలవచోమృతరసంబునకు పెంపుదలిరుగ్మన శ్రోత్రములు సరంబు
లతనిలావణ్యవిభాశితపుష్పమంజరికనుతైన మనవాృదయంబులలు

౮౧ గాననినిట్టులనతని సాంగత్యమాత్రలందుకొంత్రించు మనములనతను
తాపు
వహ్నిపాలుగానునరించెవన జగర్ల్యు(దకట మొదబాపెనేమందము బలలారా
శ్రీనిమరియు నిట్టునిరి॥

౮౨ విశ్వామిత్రులు బన్నిపట్టిమనగోపిన్నె ఓళి వంచించి యూ
విశ్వామిత్రుడతండు బోయెగానుచుం వచ్చిరిపనకూర్మిరుడె
శక్తితిరిసుధామురాము జలదశ్యామునవరిరిసుత్రైకె
రాంశబింబమ్ము భమోహనాంగుసదయాపాంగుఁగుణాభంగుని

౮౩ శ్రీతని ముఖాంబుజంబుపయి నందముగాంచరియుంచునట్టి నా
యతుల విలోలదృష్టులువరాంశులటంచు వచింతురెంతయు నా
క్షితినికగాంతునెవ్వరినిజెంధుగ భీరుడురాముభద్రుడం
చితసుతుమారమూర్తి సరసీరుహనేత్రుడు చూడగాంసఖీ॥

౮౪ శ్రీల రామభద్రునియాళోకనముశేయ వేగాంశకన్నులుగలవిశేష
మాంక్రిష్ణమూర్తిపాదాబ్జములు సేవింపవేగాంశకరములుగలవిశేష
మాహాకీర్తే జుతో నసువెందమాయుదు వేగాంశనాలుకెగల విశేష
మాంవంశభరణుని యాలాపములు వినవేగాంశవీనులుగల విశేష

౮౫ మామవాత్సృనిశెప్పుడి యస్వవనిలోన(తలపవేగాంశవ్రాదయంబుగలవి
శేష
మనుచు గోపాలసుందరులాండుకొందు(రిట్లుతమలోనసుకళాకళింపమిరో

౮౬ విమలాంప్పురయు షేన్నవని యమరంగాగాంచు చరిగిరసభుంలుపథాస్
శ్రమగతులువాానసాన(దవుగాంబరికించి తత్త్వధర్త్రరుచిగొంచు

౮౭ సారసకలవారకైరవేందీవరరసరజఃపటల విభ్రాజితాంగ
సముదరాశమరాళ సారసచక్రాది జలవిహంగారావసత్త్రసంగ
రంగదుత్తుంగతరంగఘుంఘుమితాయమానారివెలకులానుషంగ
ములయమారుతలోలలలితపల్లవజాలఘనతటీలసదనూనవాహివిభగ

౮౮ విలసితరత్నైకభ్రుంగములల్లలితగంగ(సమరమునియుక్తి వినుతోక్తియమున
సరస
సంగతులువిహారరావ లత్మసాలు జేరి(రన్నదమ్ములు ఖలవారులందరు
లరా

౮౯ పరగంగానదిగాంచి విష్ణుపదభాస్వత్తోక్ష్యశాంతాంరలేసే
ఖరవిఖ్యాతించగవాననెంచి యిదినిష్పాలుస్ప యుందున్న
స్థిరతస్నానముశేయమేలనివుని జ్యేష్ఠాంతుదకృత్యారుడ
ప్పురమాతాతులలో వెలింగనుచునంచ స్నాతుడై యెంతయుఁ
సంకల్ప
యుట్లు స్నానసుష్ఠానంబులుసలిపితనమనంబున॥

౯౦ తలపుమునిట్లు భజింపగ(సలలితముగనదటువాంశిజనిమరియువన
స్థలములు బరికింపుచుపాఠలుగాంచిరిమధురవనవిరాజితభూవిభ

౯౧ శ్రీతిజీవలక్షణాంచితవారినికరంబు ప్రబలసారంగవిభ్రాజితంబు
వరభయంకరసముత్కటమిళ్డికలితంబు వితతాంభ్యఫుల్లరాజితతలంబు
శ్రీకరోద్ధృతపుండరీకసంఘాతంబు పమరభుజంగవిస్ఫురితంబు
జ
విదితవాంక్షైధితద్విరాజజనివయంబుపటుశౌర్యభూదా
రధ్యాసమాన

౯౨ మత్తుపరిచుంబిది ఖరసాలానుభూతి మధికపుణ్యజనోపేతమగు
చువెలయు
తత్పురస్థితి మదిని చిత్రంబు నర్బునమ్మహావని జేరినయ్యనఘమునులు
యుల్లసిల్లెరాముని గనుంగొని యావిష్ణుమూర్తి యుల్లసిల్లెను॥
౯౩ యిదియుపుణ్యజనోపేతమిందువస్త్రమాల్యభూషాంగరాగసన్నా
న్నతనల
మగుచు సర్వియుధములు బూనియాయితముగ జనులుమెలగునని యు
తదనుపుగాంచె॥
౯౪ ఆశరజాతాంతత జలంగెనంశుతాక్షీనరయనభినుతిమాంవితాభరణుడ
య్యు
ననుచువచ్చియుండ రాముడుగని యతివర మణిత్రివక్రతనదెపెద్దధర్మము
ననతడు॥
౯౫ అంతనిశాంతత్వముగని యెంతయు ననువొందెచండపోంతి రుచితగ్గే
నాంతాంశుగములు జలగగ స్వాంతంబు నదలచి తార్పచరితుండ
గుచున్ ---
ఆయ్యవసరంబున
౯౬ యితడె వేదనుభూతి నెంతయు నతను విస్ఫూర్తిగా వించిన శుభచరి
త్రే
డితడె బాలుడై వితరణ బుద్ధి నింద్రత్వము లెగడు శ్రీరామమూర్తి
యితడె గోపాలపతుల మానసములు వెలయింప జేసిన విక్రమాత్ము
డితడె విబుధసంతతి బ్రోవ సన్నిత్రవంశదీపకుడైన భవ్యకీర్తి ...
౯౭ యనుచుఖునపదవాసినులగుచు వినుతినమరకాంతలుగాని యాండ
నల్లురామ
భద్రు దచ్చటతే జుడుపంకజాతదళవిశాలాక్షుడ తిశౌర్యనవిత
డలరా
ఆసమయంబున
౯౮ నలిమిన్నందిద్దరోంన్నతింగని దిగంతవ్యాప్తి వాటించి భూ
ధ్రలిలెంత్రలి ఘనాఘనాకృతి నతిశ్రీమత్వముం బొందిగ

క్షితిమంరక్తసిరతినస్త్ర శరవృష్టిం బర్వుమంరాగదా
నిలసద్ఘోరభుజాంబలుల్ గనరి నిర్నిద్రప్రచారాప్రతిన్
౯౯ ఆనఘయతేంద్రప్రభవసముంచిత రాముగునైక యోంగధా
మనిరుపమానతేజగతి మన్నన మించిన కేలు జూంపుమా
కనుగవనిప్పులుం జెదరగాంచుచువచ్చె మనుస్సదే మిమి
య్యనని రిగింపనంతసుమ సాంతదుబ్బి గడంగి వెండియున్
౧౦౦ కానియాందండగునట్టి యాంప్రథులవేజ్ఞోభూతికుంభద్వయీం
ఘనభాంకెంన్నతి యాసితెతరధరాకారంబునాదంష్ట్రిక
కనదుర్వద్వ్బియాం పరేతజనరంట్సాండోత్కరాద్భుత్వమా
ద్బనియాంయుగ్రపుమాపుదానికెతగుంతన్నింపగానెంతయున్
ఆని యుల్లసిల్లుమునాలవర్గుంజూచి యతండిట్లనియె॥
౧౦౧ ఆనఘులార కండు తొల్లి తనయాశవనిర్ జరియుంచి గాంచె
దేనినిమరియెక్కడుంగాని యెనిత్యమవాబలభూతిచే
ఘనాఘనములు సాటునాకైన గాదిదిరక్షసియుండు జేరిన
వానసమెనర్వప్రాణనివహంబు సుదంతయునంగవచ్చెనే॥
౧౦౨ యిదిసత్రంబుల జేరి తక్షణముల వింసింపతస్సాలుల్
గుదిలంగాఖ్యమనాయసంబుల వడింగోరాడు దేవస్థలుల్
మదయుక్తిక్షేపకలించు మానవులకుం మర్దింప శక్యంబె యు
న్నదిమైరావణ చాంధవంబున సమానప్రాడీ వే దేక్రదక్
౧౦౩ జనసుత రామభద్ర దితిజాతవినాశనసాంరసాంప్రదా

ర్గానుగతి బూనిన జ్జనని రూఢిమతిన్నరి యాదదన్న సం
వాదనమొనర్పడె మునుమువత్తురాముడు మారితాటకన్
మనిమిటుదానికేడనకదుష్టవధంబు విశాతంబు మేదినినే

అనిన॥

౧౦౮ గురుయుక్తిన్ గాని యాదదన్మతి జనన్ గుణాన్వితుండైన ధరిత్రీస్థుడన్
గరిమండాటుక మున్నదంబు నాగవేత్తనందవశే సాహస్రుదై
పరగన్రాముడు తమ్ముడాయనుగతిన్ బ్రాంతాత్మ్యవై పెంపుతో
త్పురపారంపు జనుల్ దలంకగనుచో భావింపుమన్ బాపురుల్

౧౦౯ బాలుండే తడదే నుగట్టులపారింపక్ వచ్చినన్ చూడుము
వ్యాలంబున్నానికె విరచెకానికరవన్నెపారము నాటెన్పెతా
గూలంద్రొబెశతారధారి శిఖరిన్ గూల్చెన్ గతిన్ ధారుణిన్
బాలాయింతనివల్లనింకవును దోష్పాచారి వ్యర్థ దోసగముల్
యిట్లు బలుకునంతా॥

౧౧౦ అరుద్భతిఘణ్ణి జసౌత్త్రము డతదు విశాఖ మిత్రుడా ధనుత్రమదా త్త్మ
దలసద్వితానంబుసులవితమతి బూనికరమొనరింప గంగాంబిరామ
నత్తేస హోదరునాలోకనము చేశి వీరలుసరిలేని కీర్తివంతు।
లనిమదిదలపోశి యతిపాతుండై రామలక్ష్మణులార బలహారులార

౧౧౧ వారుద్భతివారు లవనినె వ్వారుతమకు జేయురారని యుస్సారు దితిజభటులు
నేర్పుతోంబోరినాయిష్టి దీర్పుడు విజయంబుగాంచిన నేత్రోత్సవంబుగాదె।

౧౧౨ అనుటయు తదాశీర్వంబులు విని మనవర్యుండు దైత్యవీరులు వారున్
మనుజులవు మేముచూడుడి యనితా సన్నద్ధుడైన యాసముచుమున్

౧౧౩ ఆ దానవభటులెంతయు। మాదన్ పెళ్లురికి రుధిరమే దక్షితిసా
మొందక్షితిబరపు చూరాదటు బుధజనులు గరగిరతిసంభ్రములై

౧౧౪ వీరుబాలురువరసుకుమారదేవ లాసురారాతుల తిరణాంభాసిసుపె ఝ్ఝ
బోరగలవారాతెవియదేవుణ్ణిజనుని।బుద్ధియేమదమిడుండ హాసగదకు థా
అనియాకులచిత్తులై చూచుచుండా॥

౧౧౫ రాజకుమారులారరణరంగములన్ గడిదేరినట్టిమ
మ్మాజగతిన్ జయింపదరమె వారికైనవంతారసన్నిభా
స్త్రాజివదాః ప్రశస్తులము దండధరోద్ధతి గల్గువారమి
యాన్నిజనినిల్పవేరరుగుడన్నకుయిందలపోయమారిటన్

౧౧౬ పాలోపానకమారసాయనములో పాశంబుబో ఆవెన్నయో
బాలాపేరినసెయ్యితేనె తాలలో సమ్యాదచిత్తుందవై
వేలంత్రావగగ జుత్రమింగగరుమల్ మారంగ భక్షింపను
త్తాలాలోలకరాశదండకరకాండప్రోద్ధతుల్ జుమ్మిటన్

౧౧౭ నాతా సరిహారాదగ।బేతంజొప్పినసుతులము జేపుమెపు కేపో
యుతవిదంష్ట్రులనినుగనిరె తొడగ్గశిగెనేకునేర్పుడమరియున్

౧౧౮ తులముదేలకైగానిగురిజైశివానితో పోరుసలుపనేలభ్రాతలమున
పోరువిానుతోడపొసగినసపతేర్రి। మాంకులంబులోనమను జమత్త్వా॥

౧౧౯ పరగన్మాంకునుమాంకును సరియే గోపాలార్థకె యేవున్
గరిమండాటుకముల్ వధించి తనుచున్ గైకొంస్నమాతో దసు
సుద్ధురశిలాంరణాకె శికిందివ్యరకెందుంసాధ్వి పోరాదుమ

త్రిరత్నాండంబులముంతుద్రేంతు బలదోర్గర్వంబ ఖర్వంబుగన్

౧౧౬ గోపాలకతనయులతో నేపారగభోగినస్త్ల యుక్తడగాఁదా
టోపముగలవాఁ క్రోధులు మాంపులురూంఘ్రులును నెమచాల్లుడియు శ్రీ
ప్రాత్సవా

౧౧౭ త్రుణాముశేయుమల్లరణముంత్రుణావశేతమిందువే
త్రుణముసేయుపుణ్ణెజనులగణాములకుసవింపగా
వణాకనేనుమున్నవేవుచణకఝాంపకన్నతా
గణుతిశేయకతడుశాంర్ఙ్గకవితుడసమశ్త్రిచేత్

౧౧౮ ధర్మమునయుమ్మునైరపుము। మద్మతఝ్జుండతడువాని మర్మములెల్లన్
నిరూఢంబుగశేయుగ। నిర్మలమతిబూనెననితి నేర్పుదవిర్పన్ - -

౧౧౯ ధృతమతినిచాణుర్ష్టితిగలయుంపంగగాని దితిజునిగమైన్
ధతియణగదనుమునాఘును। డతులితకరకాండములని జూపాతు బాధి వెన్

౧౨౦ స్థిరుడైపాడునుపడిపడ। నెరయుంగాంసమ్ములెసగనటపైకానగా
వారివారియును గిరిగిరియును। కరికరియును గదిచిపోరుగతిపోరిరా గన్
యిల్లు బోరుదా॥

౧౨౧ వినుతులుశాయగాంబుధులు వింటగుణంబెసగించియాఘనా
ఘననిభమూర్తి శ్రీధరుడతిగర్జితులుబ్బవలు ధాంశరాత్రినం
తనియుతిసొంద జైశె వితతంబుగనాపగలెంత మారపా
వనుడను మూనసుబాలవా బలపైభ్రమరాంజిత భ్రమత్కీర్తిమై

౧౨౨ ఘనుడటరాముడు తక్కిన। దనుభూతిమరీచివృద్ధిదనరినవాన్

కనరిమరాశిబలశిఖిగతి। గానిపైపైమహాబ్ధిశరధితాపురణాగంగన్

౧౨౩ ఆవగణితాంరిముక్తికుడవాంక్ష్యతిపాసిచవింపప్రాణావ
ద్భువిబడియుండెపాడెవటుకుర్యుణ్ణెదుపెతాని జనసుతారంవక్షియుం
డవితధ్యకల్పమానసుడనంతసమాంఖ్యుడుతజ్ఞయాంప్రిపాం
చివసుధమన్నెనారథముచేమరెనెడనివమైరా ముర్నిన్

౧౨౪ నినుగాంచినంతమునజా। తనులకుబ్రదుకెందుగలదు జగతిబలాత్మా
యునిమంత్రంబులుదెలుపగ। మునిసన్నుతిసత్రదంభములుగనుగానియెన్

౧౨౫ అపుడువేడుకచెలగనయ్యతివింతాత్ము। గురునిరూఢిభజించితన్నర కాగాంచి
యుచటయాంగన్నుతవిధానమాత్మలందు। దలచికొంచును నరుగంగతత్త లవమున

౧౨౬ వారివశాపాంక్షెక్ష్వరతలేలాగతినెతనుమల్లవిజయమునైనగాంచి
తద్భుర్తుయమితాహాతస్వాంతసంభ్రమముడై యుగ్రద్రష్టిపైనపుడుప్రమద
బుద్ధిశిలాత్రాయముగజేశియద్దికడుర్వాక్షంబులావారిబల్లపెల్ల
వినుచుతారాంముడానసపాండవిన్యాసమునరగనడచినస్త్రస్త్రరూపు

౧౨౭ రూపముమానిదివానైకృత్తిపవించిమాననియుప్పి। దైనయాదేవదేవుడుమురప దము
జెందెనంతనక్షులపతిజైరవన్ని। కాంతలసమానకుగుదగాంచియుండా

౧౨౮ మెలగుశంబరములమించుకందమ్ములనరిదూరియాడు చెన్నలరుతురుల
చలితకుండలకర్ణకలితగండంబులఆముఖంబులైనశరదాంశుకముల - -
నానననంగతినమరువాంస్యంబులనతులితనువిఛిన్నవాశరతతుల - -
చేలాంచలాతిఖాసితపయోధరముల వివిధశోకాలాపవిరచనముల

౧౨౯ నతనుకుచిత్తమ్ముభూరివరాంగములు। నడులుమారంగత్రాయుమువలయ గతుల
కాంతలసితాననశ్రీలుకలయనప్పుడు। గాంచియతిసంభ్రమస్ఫూర్తికడలు కానగా॥

౧౩౦ యీరామకీర్తి తారేశుడు మత్కాంతవక్త్రప్రాంత జాతము ధృతి గలంచె
యీకృష్ణఘనమూర్తి యెసగి మత్కాంత దేహప్రభా ప్రాగ్విరసాంప్రసన్నత్వ
శిరాజశేఖరుడే పారి మత్కాంత తను జాత వికృతి దగ్ధంబు చేసె।
నీవిభావసుతేజుడెరిచి మత్కాంత శాపాతి శయయవులసంధ్యయ యెసెన్నె
౧౩౧ ననుమనల్లసురవింతుడై యమరునాత్మ। నాథుపదములపడియు నానంద వాప్త
తోయములుప్రాలు పోమొత్తు వాయఘుంబు। బాపనకన్నె నిరతము వసుధగలరె
ఆనియతికరుణోక్తుల బహువిధంబులుగా బలుకుచుండ నక్షర
శ్రోత్రాశికుండు॥
౧౩౨ తనయందారలసన్నుతి ననియెపూర్వ। వ్రతములు దలంప వలశినదేమిర్గవ
గతికసాధ్యంబు గలదె యేకడలనింక। చింత బాయుడు జనులు మీరెంతయు పుడుగా।
ఆనియుపలాలించియుండునవసరంబున
౧౩౩ సెలూత్కంఠుండై యుప్పొంగుండు విలసత్సౌత్పల్ తగన్నశ్రిత
త్రాత్రాల్లో చిత్కృత్యముల్ నెరపితాత్మజ్ఞాననియుర్విగురుం
సత్కారమిష్టితి నెప్పుజూచి ద్విజరాజశ్రేణి గర్వింపరా
జశ్రీశ్లేషిణి మనోరథుండగుచు తేజంబందెనత్యాదినిన్
౧౩౪ యోషాస్మరనిద్రాషా। జోషాంకర కల్పిత తురగవిశేషా।
శేషాంగాధిపనాభాషా। భాషాధిపవాగ్విరాంత బంగారంతా
తురంగవృత్తం॥
౧౩౫ ఆంగజాత శుభాంగ ఖాసుర సంగరాంగణ సంగతానంత
భంగకారణరంగదుజ్జ్వలతుంగరాజ తురంగధాముప
తంగతేజ పతంగరాజ శతాంగవైభవ ముంగళోద్భవ

భంగశార్ఙ్గ మతంగజాతి నిత బంగరంగ నృసింగపాధిప
మాలిని
౧౩౬ వ ఘవిమతన్యపాలా వశికుక్షోత్తంస జాలా।
చతురవచనలీలా సంశ్రితా దిత్యశాలా।
వితతరణవితంద్రా విశ్వసన్మైత్రిభేంద్రా
ఆశ్రితవింత గుణాసేంద్రా ఆంకభూపాలవంద్రా।
గద్య-
౧౩౭ ఇతి శ్రీమదళఘు శింగరి స్వరూప శ్రీమన్నారాయణముని గురువర శ్రీ
రవిందసేవాసంప్రాప్త కవితాసాంబ్రాజ్య ధురీణ యాత్రేయగో
త్ర పవిత్ర త్రావళ్ళిరంగాచార్య సత్పుత్ర చిత్రకవి శింగరార్య ప్రణీ
తంబైన రాఘవవాసుదేవీయంబను మహాప్రబంధంబునందు దశరథ
పుత్రకామేష్టికంసకృత దేవకీసుతవధోపాయ చింతనంబును రా
మకృష్ణ జననంబును। బాలక్రీడా వినోదంబును। చౌలోపనయ
నాది శుభకర్మంబును। విశ్వామిత్రాహూర్తిప్రకారంబును। గంగా-
యమునా సుదర్శనంబును। తాటకా వనమధురా నగర ప్రవేశంబును।
తాటకాగజవధంబును। మారీచసుబాహు చాణూరముష్టిక-
యుద్ధంబును। అహల్యాశాపవిమోచన కంసవధనంబును। నను
కథలుంగల ద్వితీయాశ్వాసము॥ శ్రీరామానుజాయనమః॥
శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీరామ॥

౧ శ్రీరామనిదికులరత్నాకరరాకాతనృగాంకయతులకృపాధార
తాన్నికరరిపుభీకరప్రా। భాకరరుచిసాంద్రయంకపార్థివచంద్రా॥
అవధరింపుము॥

౨ శ్రమునవస్థిగాంచుమునిసమ్మినుతాంఘ్రిసరోజభూరిశ
తృమునఘుఁడుపరాముఁడుమహాధృతిశ్రైవతభూమిభృద్ధృతం
సముతనుజానకీచంద్రముఖసారసలక్ష్మిమనాగ్రసత్సమా
ఖ్యమునులసద్గుణైకనిధిగైకొనియెంశుభవేళచెల్వుగన్

౩ అతనువిదేహరాజతపదఛిఖ్యుండుభూమిధవోత్తమపూజనీయు
డనుపమసత్ప్రీతిజనకుండుసుచరిత్రుడుత్తమరత్నుఁడుద్ధతారి
భీష్ముఁడువరధనుర్వేదనపాండిత్యసికుండినముండలగురువిభుండు
వరధర్మశీలునాదిభాసమానుఁడురాజవంశవల్లభుఁడింద్రవైభవుండు

౪ ధృతినిజపుత్రిభూజనధృతసంశిలనురుయశోనిధిమైనట్టివరు నకియ్య
దలచిరాజకుమారులబిలువబనుపవచ్చిరంతయుబహుబంధుభావ యుక్తి

౫ వచ్చినరాజకుమారులచెచ్చెరగవిడుదులమరించియవనీపతితా
ముచ్చటపడుచుండగవారచ్చటతద్ధర్మమరసియతిసంభ్రమమై

౬ అనుపమవైభవంబులసమాహితులైతగువారిజూచితే
జ్జనకుడుమత్త్రిధర్మమునజూపినధ్వరునకిత్తునాందుకూ
తునుగుణశీలచాలనవతోయజపాణినటుంచునుండదు
ర్జనులగువారకుంవ్యాప్తమునరాత్రసబుద్ధిదలంచియుంతయున్

౭ యింతనిధర్మమేమిమదినిశ్చయకుమచ్చినయట్లుతప్పునట్
జైతముపెండ్లియాడునుజనింపలులలోతగునట్టివానినం
ప్రీతనియుక్తివేడిబిభవీనదుపారయిపెంచియుక్తమ్యాశ్రియం
చాతతమూర్తిభోగతిష్ఠపార్థివులాండుచుముందనయ్యెదన్
తత్పృవృత్తియెంతన్నించియాంరాజవంశముఖ్యవతంసంబునిజ
పురోహితుంబంచినా॥

౮ అనుపమశీలుడాంతడురయంబుననేగిమహీయశోభిరా
మునివరలక్ష్మణాన్వితుసముద్ధతివచ్చినసారసేక్షణుం
గనుగొనిసంప్రీతిపూర్వకముగాంశుభవార్తవిగంమటంచుదీ
వనవిడియుంతతజ్జనకువాంఛితమంతగజెప్పియొప్పుగన్

౯ శ్రీతగుణారామభద్రుసరశేఖరసన్నుతయుద్ధతారిభే
ష్మతనయశోభిరూపగుణసంపదలన్బెనుపొందునట్టిరా
జితశుభమూర్తిబంచినవిశ్వంబ్రశిల్పత్రిభజించుతత్పురో
హితుండుతదాత్మజాంతకళవేమనిగానియాంఉదగాంగలన్

౧౦ అమనోహరపాణియతివింతప్రౌఢిమనలువగావవేనువర్ణనలు నేయు
నాసరోరుహపాణిభాసురసంపత్తివిష్ణుడుగావవేవినుతోసబుఫ
నాంధరేంద్రాత్మజయాంతాశోకిమహేశుడుగాంవలెనెన్నిచూడ
నాదివ్యరూపశియుంచితవిభవంబుబలవైరిగావలెప్రస్తుతింప

౧౧ నవనియుతరుణికలవియెయుచినుతింప। లోకనాయకపురుషోత్తమా కమలక--
రవిబుద్ధావననేయుంగరాజ్యలక్ష్మివినిభజింపగనుస్వాధాయనుపమాంగ

౧౨ అశియొప్పుగలబాహుసవిగప్పునెరిగాప్పుబాలచంద్రనిభాలఫాలళీల

కళలోమ ముకొనుసంగము గతి గోముగల మోముకతి నాయకుని వింటి
రవళులు బాములు
ఆనయమ్ము వెలిదమ్ములను దెమ్ముకనుదమ్ముల తులి తుళ్లల సంగతులు శ్రీ
తులు
బలు కెంపురుచి మైపుపలు కెంపు వగసొమ్ము । ఖానురవన్నుకవరసనాన
౧౩ తప్పురవుదేవి మోవి మంగళ ముగళ వయి (వెండ్లు పాలిండ్లు కరములు శ్రీకరమ్ము
లారు షణి గేరు శింగముననుగాను పిరుదు తొడలును పదములు బిరుదు
సతికి-

కందం

౧౪ పదములు సన్నుతి సేయగ పదములు కెవె చటులవ లపదములను చు ష
ట్పదముల పేరిటనెకతరి సుదతి సిరోజములు జారుసొంపుద విర్చెన్

౧౫ కృష్ణమేఘవర్ణ జిష్ణుతేజోనిధి రామలక్ష్మణాఖ్య శ్రీమదాత్మ
నిస్నిపెండ్లి యాడు నిశజదళనేత్రి రమ్మ రంగమందిరమ్మునకునే

౧౬ యెంచి భూమ్యుర గ్రహాణ మిప్పుడుగల్గధరాత్మజాత ప్రా
ర్థించు మనువాణి నెకెటులదెప్పుతిరమ్మని తోడితెచ్చియు-
భ్యంచిత సేమయుండు నిచియచ్చు కులకేగి తదియ్యవార్తత
త్సాంచనగా త్రికెందెలిపి తద్గురు సన్నిధి జెప్పెనొప్పుగన్

౧౭ మును భూనాధకులాగ్రగణ్యుడొనరన్ పూజార్థనధ్యస్తువుల్
గాని యేతెంచి సపర్య రామునికి కోర్కుల్ మీరగా విందియా
ఘును శ్రీలక్ష్మణదేవు పూజకడువే డ్కన్ జేసి తద్ధర్మవ
త్రనలుందెప్పు యద్భోచిత క్రియలనుద్ధన్యాదియై యుండగన్

౧౮ అతులాలంకృతమై వధూటిజనకాజ్ఞన్ బ్రాప్తియార్యార్చనల్
మతిగావించి సుగంధమక్షతములుం మాల్యంబులుమ్ స్వర్ణముల్

రతనంబుల్ బవళిభూషణాంబరములున్ రాజిల్ల విప్రాంగనా
తతికిం దానము చేసి యవ్విభుని చిత్తస్ఫూర్తి గావింపుచున్

౧౯ కాంతధరాత్మసంభవనికాయము వెల్వడె మేఘమండలా
భ్యంతర సీమ వాసి ధరనందగ వచ్చిన కాంత్యైకములగునా
నెంత యమువచ్చి వచ్చి వగ వింపుద విద్యు గనుండు రాజులు
కంతుశరప్రవేదనములం గాంశిలజ్జే యుచు పౌరజూపుచున్

౨౦ లలి మించు నట్లు వేనలి చక్కగా బెట్టు వారికిన మల్లెత్రాపు విరులు తాల
పాలిండ్లపై నున్న పయ్యెదసవరించు పాణికంకణరుచుల్ పరిఢవిల్ల
నసియాడు నసడుగా నల్లన వణాకెంచు సరిముత్తెముల పేర్లు సరసమాడ
నారకుమోమెయిచియోరజూపులు జూంచు గంధంబునకు తేటులగమి భ్రమింప

౨౧ మానినులు చిల్లు విధమున మరల చూచు మదమరాళుల గతి గాంచు మహి డై నిలుచు
జలధరశ్యాము రాముమెచ్చంగగాంచు వనితయుతరులు సమ్మోహ వార్ధిమునుగా

౨౨ పంతము తోడవున్నె యట భంగము నొందిన వారుగాంచ భూ
కాంతులు కొందరుండి రటకాంచుచు నుండగ రామమూర్తి శ్రీ
కాంతుడు మైథిలీసత్యతనితాముదు విస్ఫురితోగ్రధర్మము
ల్లాంత బలంబునం నెరపి యాసతిజెక్కొని యెన్నదంబునన్

౨౩ అనుపమ శౌర్యధైర్యసఘను డావంకతే జుడు రామమూర్తి గ
ళిన జనుమెన్న గాన సవాజకేళులు తజ్జనకుండు మెచ్చగా
ఘనచతురాక్ష్య తిన్నెరయు కన్నులసద్భుల వృత్తి నందుచే
కాని గురు యుక్తితో నరిగె కోరికెలూర శుభావహంబుగన్

౨౪ మున్ను సమాంగతుల్యై యుతునున్నన్ర్ప పాలకులువెచ్చ సూచ్చ్యమకంబు
ఆర్ష్నరకేసరినతిచే। కొన్నవిధంబునుచుమదిని తుందుచునుండుర్

౨౫ అతిమదాంధుడురుత్సియందుసమిజ్జ యశోభిరాముండనిచూడదన్న
పరచుము ఖ్యాన్సియుధపరుడుధనుర్బాణకరుడతడు(గ) జూడురుచ్చుజుండు
వృధిరాముడచ్చోతతే జుడేతియటుంచు ధరణి జనములనందరనుగడచి
యాదరంబునడనకష్టంబువచ్చునని జిమపోద్యుత్రినడచియుతని

౨౬ రాముమఖ్యజశక్తి బరాంభవింతుచటులతోపొగ్స్లలదపొంతుచెండ పరశు
ముఖ్యసాధనములత్ర్యంతుముంతుబాణవృష్టివారియింతుతన్నాము మీరాక్షుణముల--

౨౭ ఆనివిజృంభించియతడుమహోత్సాహతో గృక్కశింపచ్చంబుపైతెలం
పిళ్లించు కరేంద్రంబుచందంబున(ప యొంధినిరోధించుతాలువ
యుండుబున(దవానలంబుగనునించు శలభంబుపై ఖరి।గిరీం
ద్రంబుతోసరిదాకేకం మేషంబు పోలికె(శ్రీసంబుతో పోరుకపోతం
బుకైవడి। బలాబలంబుతెలియక గర్వంధుడై యుఖ్షనిమె॥

౨౮ గోపాలార్భకపోతు పోతుమఖిలక్ష్మాశేశ్వరుల్ జూడనా
చాపస్ఫూర్తి త్ర్యణీకరించి విజయోత్సాహుండపైపొందెడె
~~విఖ్యాతము గాదుసంగరభువిన్ నను గెల్చి(గ)ప్రవాంచిపొత్స్యుదు~~
యెపొరంగజయానచేకాని బలార్ధ్యత్రిప్రవిజృంభించుతా
యె ఘర్మమాఘుడు రామభార్గవుడు మాయింధర్మయశంబాప్పుగన్

౨౯ మహావరకీర్తిగాంచు బలుమానిశవై ఖరిమేపు మీరివ
త్సవాంజవరాభిధానము దితత్రియచేకానిసవపొందెదె

విఖ్యాతము గాదు సంగరభువిన్ సమగెల్చి (గ)ప్రవాంచి పొప్పుదు
ష్పవాంతరమల్పురాసనము సాయకముల్ గనుమేఁగనే యుకిన్

౩౦ నేఁడు నరేంద్రకార్పములునే మునుసెంతయు విన్నవాడన
ద్భావితముల్ గదాయనుచు దల్పకు నేమదిసర్వమేదినీ
దేవవరుల్ సుతింపగత్రిత్రిష్ఠులనే విన పాండశత్రురా
జీవనముల్ హరించితిని చప్పుగనేకును సాకుసాటియె

౩౧ యిరపొందంఘునుడంచు నిన్ననను నేవా వింపుల్ మించితే
శరచాపంబులుదాల్చినాంవు మరియె సన్నార్గవయుంగొంటుపే
సరసుల్ మెచ్చ(రసంబులుం నిలపితేజాతచ్చదుంబించిసు
స్థిరభూతిం నైలయుపజేశతివిభ్రచేష్టల్ వినోదంబునే॥

౩౨ యెలమిగనాడుదానివర్ధియించితి విక్రమశాలినంబునే
వలవడనుచ్చితో యచినిరాయుధకొందరద్రైత్యవిరాసుల్
గెలిచితనేదిమాకెలనేరకుంబాం(దుఃనగా)విదూళిగా
డ్లైలవడినాం ఘమ్ముకుమిటనేగగనిచ్చెదస ఖ్యాపాముల్

౩౩ ప్రాణవయుగల్గితేను బలుసాక్షైనంగానినిల్చవచ్చునా
పైనగుపాల్ గిరాల్మరియు భాముయుగ్మలుచెప్పునేలనే
క్షేననిశంబునే విధివినేమని చెప్పుదుభూమిపాలురన్
దేనుతిగాంచితెదారవు వారసుడపాయ్మిడి సాయ్మునాకడన్
మరియునతండనేకవిధంబులదురాలాపంబులు బలుకుచుం
డవినసహింపక తదనుజుండన్నకిట్లనిమె॥

౩౪ ఘనాంతరుబల్లుమండవినుతే మిమదుష్టతోఘోరబాణాపం
ఘాంతముచేవిధూతతనుకాండునిగాంమెనరించిపుత్రులనం
చాంతతబాణచాపధరులై నగనుంగానిరాముడప్పుడు
శ్రీతిబలంబుగూల్చననినిన్నిపేమపోగ్రతధరచిత్తుడై

౩౫ అంతటనినిషిశాచియగు నాఘునసన్నిభమూర్తిజిష్ణుడ
త్యంతముదర్పలంబతని ధర్మముగాంచితాలంగజేశితా
నెంతయునంగవిసనమున యుంపదలంచినగాంచిభీతిమై
చెంతకుజేరియిట్లనియె చింతిలుచున్ ప్రియసూక్తులుదగన్

౩౬ అధికతరుణాష్ట్రి నెంత యాయితివరవుశి(యుంగవిసను నిశేయుంగయుసేమే
నేకేల
సాత్మనాయకదేవమయియున్నాంపు(ముగ్రజాతినిరూధిసన్నాత్మదులబే

౩౭ సజ్జనపోషణాకు జనసంవర్ధరయిట్లయెనర్పగాదు శ్రీ
వంజ్జనకుండునిన్నమతిమంతునిగాదలచోయుచున్నవా
డజ్జననాథుచిత్రము ప్రియంబుగశేయు(ము)రామభద్రుస
ప్రజ్జలరాశిపదయాపలునేయుముసాదుప్రార్థనల్

౩౮ అదిగాంకపెంజ్లికౌడకవు(కరనవివాసునిగలంపగాందగునేయుటంచున్
ముదిదలపమునముక్షినస్సల(ముదయాత్మకశ్రీధరాసముజ్జ్వలకీర్తి
అనిప్రార్థించినతత్ప్రియవాక్యంబులకునిష్టయుల్లివిచారవిత
సకలలోకచారుండుగాంపునసజ్జీభుండు

౩౯ అతనివిడచిపుచ్చియన్నతమ్ములుగాంము(బలముశంతతమ్ములని
కాలువ—

పెక్కటుల్లదిశలువిజయభేరులమ్రోయ(పురసమీపమునకుభోయెరలమి॥
తత్పుష్పవృష్టియాంకత్రిందే॥

౪౦ ఉగ్రసేనాంఛితంబుగసన్మంత్రు(వెరురాగావచ్చేవమదమునసైన్యరాంశ
భవ్యలుతరుణియుతంబుగబలవంతులన(నక్కమారులదాశ్రోనియురుగు
వేళా

౪౧ అజభవప్రతితగానవతరించిసమస్తబుధుబ్రోచెనవిభవయుతుడం
క్షాంశకాదికవంశ్యకారిమైదానవకృత్యముల్ మాన్పనేకృష్ణమూర్తి
యుగ్రధర్మంబునసుర్వజనాధృతరుక్మిణిదెచ్చెనేరూఢబలుడు
పరశురాముబలుభీష్మభవునినిరోధించిభంగంబుజేశెనేప్రద్యుమ్నయను

౪౨ డనంబునాంగరజనపాంశియచ్చినుతింపతల్లిదండ్రులుయుదమందితన్ను
జూడ
నరయుకళావిణాగతినామపాలియశోభిరాముడుపువేశమునరించెరా
జధానీ

౪౩ యాయవేంద్రతన్నేవిభునేమరకంఠిపెనంగియుండునే
త్రోయజపాణివారవనితోతులదూగుచుభర్త్రాపెరెదన్
ప్రాయకునాథుమాంటనుపల్కదుమాంరెపుడేసువాసినై
త్రోయజగంధులైనపతితోయుటులుండురే-పంతజానసా

౪౪ కాంబోలునేయుజ్జగంధియైదవరేఖకాందుబానిప్రశంకతజెలంగె
కాంబోలునేవాంసగము విద్యుద్వల్లికాందుబోణిచ్చలగతిదనర్చె(
కాంబోలుస్త్రీపాముగాంత్రనిర్జరకాంతకాదుబోవిభ్రమేప్సనాములాడదె
కాంబోలుననలఘునవేణిమరుమాయకాదుబోసాంతారగరిమసెప్పె

౪౫ చుక్కగాంబోలుకాదుబోసౌఖ్యార్తిమెరయు(సావలంబవముగాంనున్నదేకె
లంది..

పుడమికూఁతురుగాఁగాంచు పుణ్యమతుల భాగ్యములుగావె తలపోయ
౪౬ యువిదశోకంబెయార్చ వెలెసన్నదిచేతులు లేత జూచితె పంకజాక్షి
భువనధిరాజకన్యయనబోలు ముఖ్యస్థితిపారఁ జూచితె
భూమిమరిభారతేరమని పోలికెమాతలచాలు వింతెయిగా
నవరసరుచా త్రిభువనాయకుఁడన్నిజనాయెన్నగన్
౪౭ ఆరసినాంబోలు కాదు బోశాపమయెమొ। కాదు బోగారికాబోలు కాదుసర్వ
మంగళదలంచిచూడనేమం జుగాంత్రిభర్తసర్వజ్ఞమూర్తి యొప్పద్మనయనా
౪౮ క్షితినిఘనుద్భవించిన దిక్షేరపయోనిధికన్యగానియీశ
సతియుత్తరంబుగాందుమరి సారసనేత్రుడు రాముభద్రుడం
చితమతిపెండ్లియాడునెరిశేషములుంగాదేవేమియుంకస
న్నతిమునునెట్టినోములానిగనోంచితి మోమునమంబుజాననా
౪౯ ఆనవభూసురుండుమునియండముననమనస్వామిజేరిస
న్మానముగాంచికార్యమతిమత్తువతోగానిపోయెనందునేమ
ఘనయటంచునుంటిమిమవశత్రకుడేఘునతెజుపంకజా
తాననగూర్చిపంపెనతడన్నుడుగాం డపకేశి యన్నగన్
౫౦ ఆనియనేకులనేకవాక్యములు బలుకబలు కడంకలిమదమునపౌర జనుల్
జనులువార్షింపశేసయిమొనశిచల్లు చల్లగాంజేరిరమ్మహా జనులుగ్రమము
౫౧ ఆడిరిపేలుపుటుంతులు పాడిరిగంధర్వసతులు బలశిరివిప్రుల్
కాండిరిబాంధవులహితులు వేడిరితద్భుగ్రమాప్రవేశమువేళన్

౫౨ వచ్చిరిరాజమమయులు తెచ్చిరికానుకలు నృపులు భుజులుంద్రితో
నిచ్చిరిదీవనలనఘులు సొచ్చిరిపౌరతులాసంగనుదతులుగ్రమముల్
౫౩ తమ్ములనద్విభామునిశతమ్ములబంధురమోగ్ననవసుజా
తమ్ములభద్రులావితరుతమ్ములగంధసముజ్జ్వల్లులై
తమ్ములురామజేయుసుకృతమ్ములగన్లైననురిపారువా
తమ్ములమంగళోదపశితమ్ములనుంగనిరామవల్లితుల్
యిట్లుప్రవేశించుసమయంబున॥
౫౪ కమలజసంభవుండు బుధకాండములుంగాలుపంనిజాంగనా
ప్రముఖపతివ్రతల్గలశిరాంత్రమదమ్మునవచ్చివేదనా
క్రములశుభక్రమంబువిహితంబుగదానొనరింపుముందను
త్తములగు తల్లిదండ్రులుముదంబునబొందిరివారిజూచుచున్
ఆసమయంబున
౫౫ ప్రాంజ్యడాంశారిసనాంజసాంబ్రాజ్యవిలసన్నిరోజ్ఞాంతిగలరాజసుతగ్రహిణి
వచ్చినాదటకళ్యాణమై భవంబు రండుమాతమటంచు దిగ్రాజులడరి
౫౬ సుమనోముఖ్యులుధర్మమూర్తులు రజేశుల్ రాజరాజుల్ శుచుల్
క్రమతఃపుణ్యజనుల్ సదాగతులుసర్వజ్ఞుల్ సుమాయుర్భంగరా ధనముల్
గతులుల్ చారుకసంబుఖుక్కామాన్వితముల్ బూనిమో
దముతోవచ్చిరిభామినీసహితులై తద్రాజధానింగనన్
౫౭ వచ్చియచ్చటమన్ననల్వడశివారు ప్రేమకళ్యాణసముచితక్రియయుగాంచి
సరవినాందరములనిజస్థానములకు నాపునాత్మనివడ్డోనినరకిగిరలమా

మతియును తన్నైనవారమున ముచితగతి వేడ్కొని పోయ్యె తదనంతరంబ

౫౮ భవ్యుండై విబుధసంస్తవ్యుండై మహితసంభావ్యుండైన జనసంసేవ్యుండగుచు
స్థైర్యుండై భువనాభిరాముండై జలధరశ్యాముండై నద్గుణధాముండగుచు
లోలుండై వినతగోపాలుండై పుణ్యసంశీలుండై శాస్త్రవశాలుడగుచు
దాంతుండై విదితవేదాంతుండై కరుణాన్వితాంతుండై సత్యవిశ్రాంతుడగుచు

౫౯ బరగునప్పుడు నితనయుని రఘువీరు నచ్చు పతసమాఖ్యు భరునవంతతేజ
విమలభానుకులాంభోధికు ముదరాజు రాజు వశిష్ఠుని వార్ష్ణ విశ్రాజియగుచు

౬౦ తనతండ్రి మ్రొక్కినయా రఘునాము మనమును నిలిపించి ధరణీమండలమెల్లన్
జనుభరియింపగనే తిరుగైన యగునాదు పితనుతుడవేవుదలంపన్

౬౧ సకలసామ్రాజ్యవిభవముల్ చాలగంటి కంటిరామ నిన్ను నాకాల క్షుదిర
నేనుచా రామ సామ్రాజ్యమునకు నిలుప నా ప్రధానపురుషుడు కార్యమ నియోజ్య
స్త్రిదానప్పుడయుండునాలోనా॥

౬౨ ఆ లఘుణ్ణు జనుభార్గవుల వివిసెలాంలకలసమానుడైయెుఘునసద్దశాత్మ
సాంబ్రాజ్య గతిజూడ జాలక బవలు మున్ను గుణభరత జననే కుత్సితగతి
నందరి తద్వైరమందరోద్భాంధితవృశ్చికరాశి కాంప్రకృష్టతనుల జ
రానంథు గురుసత్య భాసితమతి రాజు తనయులు కలవగచే నయగాంచి

౬౩ మున్నునేము దిమతినిగన్న యట్టు నేడువరకెత్తి జూపు మునిశ్చలము గ
రావమునచ్చె తతేజు నరణ్యముల కు దోలు మొసగుమా భువినాసుతుడ మరగన్

౬౪ అనయమునల్లరోష కవితా యుతధాత్రు కెష్టా యుతాత్ముడై
గనుగాని సేసేనే మనకు కానిపనుల్ బలియుక్తి నాఘునుం

డనితలయూంచు నుస్సురనునా జగడంగి వారింతు నెట్లయా॰
తనివిపులాధిపత్యమువిహితక్రియయంచు దలంచుచుం నెదన్

౬౫ ఆ జిక్య తత్ప్రయత్నమున నందునుతింపనువందిమాగధుల్
ఘ్రాజితభేరి భాంకృతులు బంధురసింధురరాజి ఘీంకృతుల్
వాజులహేషితధ్వనుల వార్యరథధ్వనులుం బటాంశికో
ద్యజితవాక్స్వైఖరులు దీర్ఘముగా కడు నొప్పునప్పుడిన్

౬౬ ఆ రిగిరి జిష్ణుతేజుడగు నాఘనువీఁటికి జేరమంత్రిత
ద్గురువరముఖ్యులాసుగుణతోయధిరాజితకీర్తియున్నరా
పరయుగతేటయైన వెసనాకులతన్ జనుదెంచి యందుసు
స్థిరమతుడైన రాముతనకు తెల్పిన యంతడు సంస్మితాననుడై

౬౭ తానుందమ్ముడు భూషణాంబర శిరస్త్రాణాద్యుడై చాపబా
ణానల్పాంచితవాసుడై జనుచు డాయంతండ్రి కిం మ్రొక్కిన
న్నానంబుంగని యుత్సవాంతరగతులుం బాటుంచి పౌరుల్ దగన్
మానాళితసు సంభ్రమాప్తి గనశ్రమనుష్కారుల తృంతముల్

౬౮ ఆస్థిరోద్ఘాతి చేకొని యనఘుమతులు పెండ్లికిని బోవుతరగున ప్రీతిదనర
సప్తజనులకు మ్రొక్కి మత్తనవదశిబలవము గాలువనా జిరిసంభ్రమంబాలయునిపుడు

౬౯ రాముడు భూజనాద్యతిగరంబు గగ్గెరాని లక్ష్మణాంకుడై
యామహిశేగగాంబల జిశారినుమంత్రుడు చెల్ల బులాని యు
ద్దామగతింనయుంబమరదారుణిముంగలయారథస్థుడై

గ్రామము వెళ్ళగా విబుధకాండము లుద్ది వచించె నప్పుడ్ల
౨౦ మును కాని యమ్మహావనికి బోవుట యెక్కడ క్షేమ లాంగులు
దెనసిన భూమి భృత్తులము లెక్కడనక్కై డివిరసించి వృత్తముల్
ఘనగజయూధముల్ వాజికి నికాయముల్ కవితాశుగంబులున్
దనరు శిలాప్రయోగములు దాంత్రగతిం గ్రమముం దశేయమై॥
అనుచెడల॥
౨౧ పురజనులమరల బుచ్చుచు నరిగిరి వారన్నదమ్ములు సుమంత్రప్ర
స్ఫురణముననమరవాహిని సరసన్ గాంచుచును కలితసంభ్రమవల్లన్
అందు నారాముడు ప్రధానపురుషునకిట్లనియెను॥
౨౨ పురమునకు బోయి తండ్రికి భూవరునకు తెలుపుమా వార్త ప్రొల్లసద్విజ
యశైకి
పోయి యెకత జరియింతు బొమ్మనవ నంగ ఘనతేజుడతడు బోవంగ మానె
౨౩ సన్నుతశక్తి గుహాండుభువి సన్నుతి శేయదవృత్తి చరియింపుచునం
దున్నబవా యిదుష్టనత్వ సమ్మతి వారియింపుచును మహోగ్రస్ఫురణన్
౨౪ మరియు నమ్మహావనికల యదిరుగుచు నప్పురుషోత్తముడాజి
కృతప్రయత్నుండుగా పునదావ్యది యునేను సములసమాన-
వృత్తి జెరియించె దనిందని ప్రకటింపుచు నలుదిక్కులుం బరికింపుచు-
సముద్ధృతపుండరీకతండంబు దండంబుగా ఖండింపుచు నని వా
౨౫ రణవారణంబుల విదారణం బొనరింపుచు వారులనెరులం జే-
యుచు చిత్రపత్రరథంబుల యాకారంబులు వికారంబులు
గానలుపుచు భోగుల భోగంబులు మానుపుచు నముద్ధటుచి

త్రేతాయనికాయంబులు మాయింపుచు మ్రొక్కి సంతతులవధిం
౨౬ ఫలముప్పైవళ్ళసస్యఫల్లప్రకరంబుల తెల్లంబుగా గ్రహింపుమాపుచు
విరోధి భూభృచ్ఛిరోదేశంబుల పదనాళ్ళసంబులు గావింపుచు -
సుమనోవల్లభుల యుల్లంబులు పల్లవింపం జేయుచు నందందని
లుచుచుమా॥
౨౭ చెరియించి యుల్లు దుష్టత వారియించి యశంబుగాంచి యావనరాజ్జ
తరియించి యాంగుణాఢ్యమహేశ్వరుని దాశరథి గాంచె చండవనంబున్ --
ఆంతట
౨౮ చిత్రకూటాంబిభ్నన్ బెలగున ద్రవిభాసురంబగు నత్యైనరాంశినదువ
నమరద్వారవతి వసిదళశాల నిర్మింపజేయ బుధాళి మేలనంగ
నదియు విశాలసాలాంవృతంబై హరిసారంగము ల్లిన్ననిస్సంద్రమగుచు
ననుపొందనవాజప్రియాన్వితుడైయందు నారామభద్రుండనంతమూర్తి
౨౯ సకలమునిజనసంతతుల్ సన్నుతింప నమ్మతకమలాకరంబై యతిశయిల్లు
తత్పురస్థితి వదికి చిత్రంబొనర్ప నమ్మహావనవిహారింపు వెలరుచుండ
౩౦ హితవృత్తి లక్ష్మణుండువి తతభ్రాతృతన్నశివిభ్రాసిద్దన్నగుణాభ్యు
న్నతిసత్రాజత్తనగా కృతివెలసిరాజమూర్తి కృతచారణుడై
౩౧ వచ్చివిధేయత జూపడే ముచ్చటలెంతయును సల్పి మోందమెలర్పన్
మెచ్చుగని రాముతమ్ముడు మచ్చికశేయంగనందు మన్ననగాంచెన్ --
యుల్లుండు నంతనొక్కనాడు॥
౩౨ వనమునకేగి సోదరుడ వార్ష్ణగతింజడియింపుముండన

ష్పనివారిభూతిదుర్భిక్షతివాయనవమున్నతివచ్చిభూభరా
వనతపయోధరాధ్వగతివచ్చిననిఖంబులువారరత్నవ
కునవైదలు జేశితనర్తుప్రతివేదని యుండునయ్యర్క
౧౩ బుత్తుపతివదనపద్ధతి।వేష్టించిమహోగ్రకోపవిస్ఫురణతవో
ద్వత్తుబలోన్నతిపతితాలక్షితత్వయమరగాచెలద్గతిగాంచెనే
అంతా
౧౪ వినివాయచిత్రవృత్తిన్నైవేడిమినీరువిలోచనంబులన్
దునుదుముకంగనేత్తుసరితాళ్లులసత్సుగురుండురాఘున
ఘునవమణితమ్ముడుందనకుగన్పడనట్టివిధంబునాత్మలో
గనియుదిక్రష్టమూర్తిమరిగాకమతిత్రియతన్నుడోఘనే
౧౫ అనుచుపుడకవిరిచియస్త్రంబుగానాడ।నదియుతన్నునంతునాత్మనెంచి
యుండుక్రష్టమూర్తియారాశితేజుడు।దీనికేమిప్రతివిధింతుననుచు
౧౬ కుడిచికారాష్ట్రంబినాయిటెగాడియుండె।కెలపోయితివారింతుకేమి శేతు
నెన్నివిధములుదప్పింపనదియుబోవ।దనుజుజాడలుదెసలకునతదుజనియె
౧౭ తనబలము తోడనెంతయు।దనరాసులుగడచియుండ్రెద్రిపైప్రముదలుగా
ఘునఘామలుపరికింపుచు।గనియేగజమైరియున్నగతితెలుపదగ్
౧౮ కాంచినప్రమదచిత్తుడైగదశయముపుడు।కలయకరిపైరినిన్నంటునెలమిజూచి
ఘునమణియొకండుగలడకోగ్రహాణబుద్ధిశేయగానాతునింకెద్దిశేతునేమి
అనుచు జనివనే॥

౧౯ తనరిరుక్మశైమహోశ్రిపదంబునాత(డేకతఁజూచిపక్షియస్త్రాకవేల।
కుయ్యిడనతండుప్రతిగన్గొనిమహోశీఘ్రుడసమబలిశృత్తిగానమరియనిభజించె
యుట్లుపదంబుజెందిపెనగుచుండనతండు॥
౨౦ నెవ్వాడవనేటు।గావలశినదేమి యాత్మగననేత్రియకుం
భూవలయంబునప్రతిగల।దేవేగమెపోమ్మురాముసెరిగినవాడన్
౨౧ అనుటయువినితావచ్చిన।పనిగావించెమగడిరామభద్రునిమతితో
గనినతుద్దనిలచినయాంతనిదెస।కృపజూచియతడుతద్దయుబల్కెన్
౨౨ యుట్టితప్పనీపనకుపేరెమియవరి।వాండవిందులబెరియుంబువాండవిభుడు
మాండ్రశులతోడిపెనుకువమాతుగాదు।బుద్ధితెలియంగవచ్చునెపోసగనవిన
౨౩ ధర్మరక్షణాకశాధ్వారేయుడగువానిధవళాబ్జపత్రనేత్రములవాని
గోపాలతాఖ్యతశ్రీపదంబులవానినబ్జమండలనిభాస్యంబువాని
చెతురాననసన్నుతచరితంబుగలవానిచక్రనివేనవత్సంబువాని
సుమసాయకానంబుసారిదిగాంచినవానిపురుషోత్తమస్ఫూర్తిబొలుచువాని
౨౪ సార్వజనములకెల్లదిక్కైనవాని।నధికశుభములతాధారామైనవాని
నఖిలభువనంబులకుమూలమ్మైనవాని।దేవదేవునిగానాత్మదెలియజూచి
౨౫ శ్రీవల్లభామరజ్యేష్టాంశజాతుడఘరిబలాధ్యుడపునర్జనుడ
వితతాఖ్యపల్లోజ్జ్వలితసలగాత్రుడనల్పజయముచేకొనినవాడ
వనదేశములయందునునిశిజేశినవాడనస్వర్గగతిచాతజరగువాడ
గాఢాయుధములతామరుగామారివాడఘునసదాంశుచిరాననము వాడ
౨౬ మేటియైనట్టిబలునాశ్లనాటివాడ।కామరూపప్రచారముల్ గలుగువాడ

వాంతు డనే మిమ్మునెప్పుడు నెరుగువాడ నిను తింమమ్ము ముక్తియిట్లునైయునదే
౯౭ శరణు శ్రితకల్పభూరుహా శరణు మహేశ సన్నుతాంఘ్రీ శరణు దితాంఘ్రీ
శరణు పురాతనార్తిభంజన శరణు మురాసురవినాశ శరణు రమేశా
౯౮ సకలవేదువెతకెన లోకములందెల్లనా ...లోకము బ్రోవఁగ
నొకన్నవేడుదేనుడు వెతొకనిననుబ్రోవవయ్య శ్రీరమణేశా
౯౯ శ్రితుపైనవారి బ్రోచుటు ...తిలమునే వరికైన చెల్లునదిలువఁగ
కృతమతితో బ్రోచినట కృతినకొనరించుటది యకర్త్రిమవార్తా
౧౦౦ శ్రీకరగోత్రనందలపు చిత్రము చిత్రమనే కలెతులన్
వంకొనిసేదపేరు గొను వాంఛ్నేము వాంఛ్నేము తావతాంఘ్రులన్
సోకినసేమనుమేను ...ని సుజూంచినకన్నులు కన్నులుద్గతిన్
షేకిదుకేగు పాదములు నిక్రము పాదములంబు ...తుస్కా
౧౦౧ నీలలితోల్లసచ్చరణ సరరు హెళీయ మెప్పుడైనపై
శైలనైన నే టెయినపేదుకైనదులంపు ...తీనం
చాలుగదానికింగలుగు సర్వశుభంబులు వానినెన్నడుం
దేలుపడంగనేయవు సుభజనరంజన పాపభంజన
ఆనయిట్లు వినుతింప నతండా రాజమణి విలోకించి యిట్లనియె
౧౦౨ నాదు తరకాండమందుత్తరిత్ర బోదుగాన దానినిసెదం ప్రాణంబు తల్లడిల్లె
చెదరిపోయి ఇంద్రియములు నే చెలగుచూడ్కి ...టుంచు రాజరత్నమ్ము బలుక
విని యతండిట్లనియె॥
౧౦౩ నా యపరాధము పరిహారమ్మా యనుచు నే తోచినట్లు నర్పణనే తున్
నాయకమనె నాతనుభవ పాయంబెడలంగగంటి నెద నింకను మున్

అనిన
౧౦౪ ఆ సురోత్తమమణి యునంసా శరమణి చేకొని బలంబు మెరయన జైనాధ్యతిని
నెన్నవచ్చు పురక్షితిగన్న యనుజు గాంచి రాముడు సమ్మోదగరిమఁ గాంచె
అందు
౧౦౫ తనుచోయి వచ్చు కార్యము వినుపించు చునా తడచటు విధము నే విసుమున్
గానివచ్చె నట్టిదెంతయు ఘనమణి దివ్యఫలమిచ్చె ...శమణు నకరున్
ఆ సమయంబున
౧౦౬ సత్యగురుడు ప్రోల్లసత్ ...జనకుండు రఘునతరా జితనయకవితమనస్సు
డగుచు సత్యధాంప్రినదరుటు విని కృత కార్యుడగు ప్రధిత కార్యుడగుచూ
౧౦౭ నతిభరతసద్గుణావళి ...తిగతామరలగాంచి యుద్ధరణి తనూ
జాతన్ గనిసవాంజబలో పెతుండ్చనియెనచటు విబుధులు మెచ్చన్
౧౦౮ ఆ ...టు జనుచోటనాతడు మహాశ్వర భంగము నే సత్వ్రాతా
ఘుటన సుతక్ష్ణ ఘనుని భరాలి సముఖ్యేల్లనిశ్చలాత్మవి
స్ఫుటవిలసద్గుణా యనుచు భూరివార్శిస్తుతుల భజించె ...చుం
పటుతరరాజధర్మ ...విభాసితచాయ యశోవితానుడై
౧౦౯ చని చని కాంచెనంచిత విశాలతపో విభవానుపూరితా
ఛినవ బుధేంద్ర కామునివిభి... గుణాం బుధి కుంభధాముని
దినమణిధాము ...త్మ సమర్థిత జగత్పరకృష్ణరాముని
మనువిలసన్న వాశముని జనస్తుతపాదయుగాంభిరాముని

౧౧౦ రజనీచరోద్ధూతి రాజించు విషనిధి విషమా వారించిన వేదమూర్తి
గాఢమై మాపట్టు కుంజరపతి పెంపు పుడమి బొందించిన పుణ్యమూర్తి
దాక్షిణ్యయుక్తి సత్యశీలతా పెంపొంది వర్తించు సత్పురుష జ్ఞమూర్తి
మార్తాండమండలమధ్యస్థితాలోక దర్శనీయుండైన ధర్మమూర్తి
౧౧౧ తతలసద్భూషణ తనువిభాసితవిభూతి। పాతసముద్గత సారంగకృత్తివాసు
నచ్యుతసమాఖ్యుని యోగసంప్రాప్తిమహిమ। మునినుతచరిత్రు గురుమతియుక్తి
వలికె
౧౧౨ ఆ ప్రకారంబొనరించు వారియద మారత్నంతభావంబుతోన..
నుపకారంబు ఘటియింపు చుందురు గదా యుద్దస్మతిక యుష్మదం
ఘ్రిపదయోజాతముల నాశ్రయించు జనరక్షింపంగ చిత్రంబె మా
కృపకుం పాత్రీదనానుతుల్ గానుము యోగీశ సుత్రైకాంవ్యయా
౧౧౩ ఆని యిట్లు వినుతించి సుతను యుక్తంబుగా నారాజమణి యొసం
గిన పూజ గైకొని సంతోషితస్వాంతుడై యయ్యపూర్వసమాఖ్యు
డ తనికృతధర్మాసీనుం గావించి కళ్యాణపూర్వకంబుగా ప్రతి
పూజలు వెలిపి పనిచిన తదనంతరంబ॥
౧౧౪ ఘనవర్ణుడతడు సద్గుణ। ఘనిరవిసంతతి సుకీర్తి గాంచి బుధులచే
వినుతుల గైకొనుచు మహోపనులం జరియింపుచుండె వనితాయుతుడై
ఆంతా॥
౧౧౫ రాముడు భూజనాద్యతి గరంబుగ గైకొని సోదరుండు సు
క్షేముడు వెంటరాగ నిజశ్రీకరమౌ సదవంతికావనిన్
భీమవిహారతృష్ణుడై వెలయ వేరుచు నచ్చట నున్న రాజితో

ద్ధాము విపారుడ త్రిగుణాధాముని నాంతని గాంచి యిట్లనున్
౧౧౬ పైముమవాని యస్నధామ భవధూర్జితపర్వలు విన్నపాండని
బ్బామినురాధిపుల్ బాగడ భూరివిభాసుది భూతిమిత్ర
విందాము వినతాంగి శివిపుడుదారమతిం గానుపుంబోనంగగా
నాముదితాత్ముడై జనియె నా ఘనసుందరతేజు డత్తరిన్
౧౧౭ సౌరిదిగదద్ధ్రుపాంటు యనసూయవిరాజిత మాలికాంబరా
భరణములప్పుడప్పుడమి పట్టి కొసంగి పతిప్రతాకథల్
గరయువిశేషతం బనుపకాయ భవ్యంపమసుందరాంగుడ
ప్పురమవవిత్రదత్తరుణి పాణిగ్రహింతగజేశి యొగుబోళ్ళ
౧౧౮ యీవిధమున బవాయుతరవసుధావిబుధాధిపులవలన తగునత్యాతులం
శ్రీవెలయవడశికళ్యాణావపాలుడగుచుండు సుపాత్రాంతకుడో
ప్పెన్
౧౧౯ పైకనాడు ధీరాత్ముడు నింద్రతాపాము భానుతేజుండు రామానుజుండు
తనరారి బలయుక్తి ధరణిభృత్తుంతతి విక్రమస్ఫూర్తి నతిక్రమించి
యాంధ్రతమిత్ర సభాసీనుడై పుణ్యజనమునివర్ధనవినత బుద్ధి
నైన సమాగమవేలనను పొందుచున్నట్టి యతని నా కౌసల్యసుతుడు
జూచి
౧౨౦ శుభదమూర్తి విపున్నుడ వభయకరుడ। వాశ్రితశరణ్యచరితుడ వార్యసు
తుడ
వలఘుకీర్తి విశుభిభానుకులుడ విప్లుడి తరుణట్టులనుండుటయేమియ
నుచు
౧౨౧ గురుబలోద్దాము శాశితోద్ధురమహోగ్ర। గోపతి వగు ముదితమతికాంతకేనేల
నాకుమారికి చేకొనినదుపగాను। గలడెనేకన్యఘనుండు జగంబులందు
౧౨౨ అని నాలక్ష్మణుడచ్చూతాత్ముడు బుద్ధోద్ధత్సాక్రి చెనెంతయా

తనచిత్రం బలరంగజైశప్రమదాధారాత్మద్రై యొప్పుచోర్
దనుజాతాంగనయందమందవిలసద్భాష్పపారతన్మించుభ
ద్రుసుతుల్గాంచినరామమూర్తిగనిశం దర్పప్రయుక్తాత్మతః
౧౨౩ లలితశుద్ధప్రవాళకీర్తిమదనశీలాంతోలవిస్ఫూర్తిచే
ల్పలరన్నేను వరింతునంచుపయిశ్రీ యంతింపుచుంరాకచే
కలుగావింపుచుతద్విధాయిమదికాంత్యాలోందగానొందివ
ర్తిలుచుర్ లక్ష్మణవంతువిరారగాని యుండెన్ సర్పదాంభాసిల్లై
౧౨౪ తద్విశ్రుతినాసలనే। తద్వరరామాసుజుండు తద్దయునెపుర్
సద్విబుధస్తోత్రంబుల। తద్విధమునురాముడెరిగితనరారంగన్
అంతా॥
౧౨౫ ధృతిగనమరభూంజాతము। ఉతమతిదాంగోరినట్లదెబ్బిఖ్యచుసం
తతసుమనస్తుతిసతోస్। ఉతవదనుండైమహేంద్రపాతుడతజొప్పెన్
౧౨౬ అతతవానుమతైతస్నకేతనవాబ్దారిఖాబిభ్ళష్పులనాప్ర
దోస్తితనవిదోస్తితనయ। భూతనయాయాంకఅంకభూపాలాంకా
భుజంగప్రయాతం॥
౧౨౭ జనస్తుత్యకీర్తీలనచ్ఛారుమూర్తీ। మనోజ్ఞైకవేషాప్రమత్తారిశోషా
అనుత్రాన్యత్రోత్రిశివాద్రిశభ్యక్తి। కనద్భుంగరంతాప్రతాపప్రదాంకా
లయగ్రావి॥
౧౨౮ దిండురిశిప్రైయొదవుదండరిపువరులకడి।ఖండలుగబాంపవుతలమండిత
సముఖ
చండతరఖడ్గమున మెండుకొనచూపరుల।గుండెలవియంగతలగెండువెగమీ
ణు

పండితులగాండ్పెసనిందుకాలువుండిత్నితిమండలమయునందుతగుదండనమును
తొరడన్
దండగనుభూజసులదండిగనుబ్రోవగను। పండువులబొంటిచిచుండిపురవరా
౧౨౯ గద్యే। శ్రీమదళఘుశృంగారస్ఫూరుప శ్రీమన్నారాయణమునిగురుచరణా-
యుగళసేవాసంప్రాప్తకవితాసాంప్రాజ్యధారేయాత్రేయగో
త్రపవిత్రకౌత్రపల్లిరంగాచార్యపుత్రచిత్రకవిశింగరాచార్యప్రణీ
తంబైన రాఘవవాసుదేవీయంబను। మహాప్రబంధంబునందు
సీతారుక్మిణీకళ్యాణంబును। పరశురామరుక్మిభంగంబును। రా
మవనవాస జరాసంధయుద్ధంబులును। చిత్రకూటద్రోదపురె
కాప్రవేశంబును। కాంతానుసరరత్నాకరజాంబవత్పుత్రికాగ్ర
హణంబులును। అగస్త్యసమాగమసత్యభామావివాహంబును।
చిత్రకూటానంతరవనాంతరనివేశకాళిందిశోభనంబును। అ
త్రిసందర్శనమిత్రవిందాపరిణయంబును। జంబుసంహారలక్ష్మ
ణోపలాలనసుదంతాపాణిగ్రహణంబును। శూర్పనఖచేష్టా
వారణభద్రాలక్ష్మణోద్భవంబును। వనాంతరజనకసం-
తోషకరణపాంశిజాతాపహరణంబును। ననుకథలంగల తృతీ
యాశ్వాసము। శ్రీ రామానుజాయనమః

శ్రీరామ

౧ శ్రీ జలజాంతసులక్ష్మిత। రాజన్యవారాజమత్స్యరాజతనూజా
శ్రీ జయవానుమత్తైతన। ఘూంజనవినుతాంక ఆంకె ఖాపాలాంతరీ
(శ్రీ) వధరింపు ముతదనంతరబా॥

౨ క్షితిభూతిగనుసురాంవింతునిచంగరాంతుమాంరులుగాంవించుమానభంగ
రితులుతద్దుర్వినీతి యెరుంగింపజేశినాంసురకేఖరుండు
వారిబలసంపన్నుదధికకోపాంటోపమునసత్వవిక్రమసన్నారిగాంచి
రారాముడనుజన్మరమణినెక్కైదనిబ్బితానందము ఖానీయుధంబుదాబ్బీ

౩ యాంకిగియాండవయుక్తినత్యంతముగను। నమ్మవాశవనివశయించియనకిబేర్బి
శైలములుగూర్చితభ్భిఖరాశిమున్నెత్రంచియట్బేటబయలుగాంపొర్పుమూడా
మొనిపించెర్వారులక్ష్మురద్భుతరజంబున్నింటటెక్కెంబులుం
గనుపించెన్పటుభేరికాంభయదభ్రాంతాంకోరునాదంబులుం

౪ వినిపించెం వరశూలముద్గర[illegible]భేదాన్యయుధశ్రేణివేశ
రనిపించెన్ స్వర[illegible]రదనాం నాంనేనసే సైంధవత్

౫ సారంగంబులబృంహితంబులురథసార్థనంబులుంవాజివే
షారావంబులుకాల్బలంబులవచోవాంకారశబ్దలుం
భేరీతాంవాంశశంఖనాదములుపృథ్విన్ దిక్కులన్నిండగం
భీరంబై వెసమ్రోశె నెక్కటుగనబ్ది ధ్వానమోంనాసెనిక్

౬ రథములుబరపుచుమరిసాం। రథులుబురికొల్పుతానుచు రధ్యములలరన్
రథికులుగప్పిరినిర్జర। పథమంబులువిబుధతతులుభయముంజెందన్

౭ మదధారలాలుకఘనతర। రదనంబులువెరయగాంకరంబులుదీటిం
బాందలించుచుతగకరులున్। గదియించిరిదనుజవరులుగర్వమెలర్పన్

౮ వాయువులదెగడుగతులం। బాయనితురగముల నెక్కిపరువడిగుముల్లై
ధేయనియాంర్చుచుసాందులు। బాయలజూంపట్లురతుల శస్త్రాస్త్రతులై

౯ పరగగదాంపరశ్వధశక్తి పాణశరాసనభిండివాలము
ద్గరశరచక్రతోమరత్రముఖప్రధితాయుధదోః ప్రశస్తులై
ఖరతరపావకాంతకనికాంశవిభాసురసుప్రతాపులై
బరగుచుదైత్యరాష్ట్రయులుబంధురలీలజెలంగిరాజిలోన్

మరియునూ
౧౦ వికృతఘోరుదంష్ట్రలువికృతకేశులు మహాశవికృతోష్ఠజింహ్వలువికృతతనులు
శరభశార్దూలకేసరికృతభల్లూకకపిబిడాలోలూకకంకగృధ్ర
వదనులుబహుబాహుపాదబహుశీర్షబహుకరులేకపాదైకదృగేతకరులు
క్షితారుణాసితధూసితవర్ణులుపర్వతాంకారులుఝర్పగతులు

౧౧ వజ్రదేహులుపాంషాణవక్షులధిక। నాంసులున్నతచిత్తులనంత బలులు
కాంమరూపులువిపులసంగ్రామవిజయులవనిపైబ్రరనేకులయ్యసురభటులు

౧౨ గంధసింధురసముత్కరము బూన్చెడువారుతెరలివాహములదూంకించువారు
రథములుద్ధతగతిగ్రాలదోలెడువారువెసచక్రములుద్రిప్పివేయువారు
నేపుదీపింపవిండ్లెక్కుబెట్టువారుకాన్సీరశస్త్రములుమీందగురియువారు
పాశములుబట్టిపైబడదగవ్వెడువారుతత్తులురుఝళిపించికదియువారు

౧౩ కంటునిప్పులురాలంగగాంచువారు। మించిమిన్నంటునెగశిలంఖించువారు
నవనిరథములుచేదిల్లనార్చువారు। నైసురాపాతులంత్రినివాసునంటు

౧౪ విడువిడు శస్త్రజాలములు వేయుడు వేయుడు శక్తి శూలముల్
పొడుపొడు డ్రెలఁగడల పొట్టుగ పొట్టుగ కొట్టు కొట్టుడీ
ర్పడపడ గుమ్ము గ్రుమ్ము శిల బల్లెములం బడి తాంకు తాంకుడం
చెడనెడ బల్కుచుం జితిభవేంద్రులు ముట్టిన నప్పుడెంతయున్

౧౫ ఆరదంబుల్ వడి దిద్దిరం దిరగ వాంవాం ప్రాంతముల్ గూలశిం
ధురముల్ మొగ్గ సురారులుం బ్రైగ డవాంర్థుల్ ఘూర్ణిలఁ దిక్కులం
బరము స్ఫ్యైయ యుగ శైలముల్ గదల భూంభాగంబు ... శ్రీ
ధరుడా రాముని భుండు మోంవిడక నత్యాండుంబుతో దండముల్

౧౬ తాలు తన్మాడు శరంబు వేశెవు। రెండుంతోనే సంధించి తర
ఘులునా ముప్పరు మూర్ఛల ద్ఘడిసం భూంమిందివిందూరిపో
రలయం బందగశేతుసంచునసురుల్ ప్రాలంగన్నైదంబులం
చెలవిం ప్రాంణావారమ్ములంచునతడు ... ప్లసఘ్నాఫుడై

౧౭ సురవైరులుపై నేశెన। శరములునడుమనె వారించి సాయక దశకం
బరుల శిరంబులు కరములు। ... రుఫలశాఖికలకరణి తూనె శెపడన్

౧౮ యేశిన భరుపై రథుకవే శిరశ్రేసక్షు ... నెమెటుపై
భాసుర బాణసంతతులు పాయక నన్నయు కన్నయే శివే
తాసుల జేశె సారధి రధాంశ్వరధీశుల వాలు దూపులన్
శేసవితత్పకుండ వని ప్రేక్షసమూ ... గాంల్ప్రనైవడన్

౧౯ ఆరధికోత్తముల్ బడుటె యారసి యారసమాంత్త్ర బొంగనా
ఘోరనికుల్ పెయింబయుని తో మరముల్ బరగింపవానిదు
ర్వారవిధిన్ మధించి మరి వారిని వారిగజంబులం నిరా
కారుల జేశెనక్షి ... గ్రాంవముల్ వారిగా చుపద్ధతిన్

౨౦ చాపడియున్న వాన్ని పకసంతతి జూంచిగడంగి సాదులుం
గోపరసంబు వెల్వడి యసాయన కన్నుల కెంపు దోషనా
టోపము మీరగా శితకతారశరంబులు వేయుచుండనా
చాపములన్ని ... ఘునసాయక ... ద్యంచియుంతయున్

౨౧ తురగములం బారిగానిపగ। తురగములం వేయవాడి తూపుల నవియం
దొరలుచు గూలిన యటుగని। దొరలుచునా దొరలువేచి దొరకాని యతన్

౨౨ మూరు తురంగములనే యరి। మూరు తురంగములు నైక్రి ముగుడన్ పయిశిన్
దూరుదు ... రి గాండరవనిద్ద్యంగిన వారిన్

౨౩ ఆరదంబు దెగనెక్క యరదంబుపై జందగజము గూలిన నన్నగజము నెంద
తురగంబు బడమరి తురగంబుపైనెక్క రధుని పోనులు కుంజరములం తురక
వాంతకుంజరాధ్యక్షు లక్ష్యంబులను జేరసంవాంతాశ్వులును రధాన్వితులుగ
రధవాంతుడైన సారధి శుడుగాంగ రధులొక్కతరిని సారధులుగాంగ

౨౪ జేశె నిట్లు సురారుల శ్రేశుడతడు। తనివిదీరని రణమున నతనదు బావా
విక్రమంబెన్నగె శాపిణవితతి గాంచి। సత్యవిజయుండితండని సన్నుతింప

౨౫ ఆరదంబు పైజెందు నంతలోనాంతని నరదంబుతోడ మధ్యంబు ద్వ్యంచి
వాజిరాజము నెందు నంతలోనాంతని వాజిరాజముతోడ సంఘ్నుసేవేచి
యశ్వంబుపై నెక్కు నంతలోనాంతని యశ్వంబుతో శిరం బవని బెట్టి
యస్త్రంబు చేపట్టు నంతలోనాంతని యస్త్రంబుతోడ శయంబు నరికి

౨౬ గాంచునంతనె కను గ్రద్దగ్ర ... కుచ్చి। పలుకునంతనె జింవ్వా వేర్పుడగజెవి
నిట్లు సుర వైరి బలములనే చి చంపె। రాముమూర్తి యతండు నారణమునం
దు

27 తల్పద్యంబికరంబులుండునిమిగాత్రంబుల్ విదారించి ప్రస్ఫు
క్కలుద్రూలించి పదంబులుంగెడపి వక్షంబుల్ బయల్ చేసి మం
క్కలుకర్ణంబులు జీరిమర్దనములుంబెట్టుల్ చక్కగా వించి మో
ములు భజించి ఘనాగ్రముక్కిమరియుర్ఘరార్పమరస్త్రేణుల్
28 చేర్మంబుల్ దెగమాంసముల్ వదరనాశల్ వేదతుత్తుత్రిత్తి
పర్వంబుల్ బడరక్రముల్ వెడలజీవంబుల్ బయల్ పడ్డ వ్రా
న్యర్మంబుల్ విగతుల్యముల్ దాలగ గాత్రగ్రంధులుంగూలత
త్వక్కంబుల్ బెడబాయరూపడచుచుం తత్సేనలో ధీరుడై
29 యిట్లుదునుమాడి తనకెదురించునట్టి పుణ్యజనదూష్యణులసబ్బిభూతిబాలయ
నసువులుని జాత్యప్రవిష్టికినావలుతులుగ చేసి యంతయుతప్పలశ్రేణిగదశే—
30 మరియునప్పురుషకంఠీరవుండకుంఠితవిక్రముండుగావుననకుం
ఠితవిక్రముండై యరుణాంబుజలోచనయుగళుండుగావుననరుణా
బ్జలోచనయుగళుండై యరిదరకరుండుగావున యరిదరకరుం
డై సమున్నతధర్మకాంతుండుగావున సమున్నతకాండుండై సుమ
31 నోబలసంపన్నుండుగావున సుమనోబలసంపన్నుండై వినతాత్మ
భూవరాంకుండుగావున వినతాత్మభూవరాంకుండై వారికుల-
సమాశ్రయుండుగావున వారికులసమాశ్రయుండై సతాన్సబ్బి-
తుండుగావున సతాన్సబ్బితుండై యాదిత్యమండలోపలక్షిత
32 డుగావున నాదిత్యమండలోపలక్షితుండై తచ్ఛిరంబులు ఖండింప
నవియుగనె పుడమిమీద మగుడి వచ్చునెడ పుణ్యజనులయుత్తమాంగం

బులుమరుత్పదంబునందు గాంతయనిగుడుబుగ్ర్యక్షి యగమించుచు
తదియ్యజీవాత్మ్యాపహరణంబునకై యాదిత్యుల వినగుణాభరి
33 తంబైన మందరధరంబు దైత్యసైన్యసాగరమధ్యంబున నధివశింపం
జేసి మధియింపుచున్నాడో యన పరిభ్రమించుచు మున్ను గ్రసింపబో
వతాంరంబున నేకదానవవీరదవేష్ణంబునకై మారుమొగంబు వెట్టి
నక్షత్రాదంబుపరివారంబు జేయుదునేడు నేననియున్నట్లుండై య
34 నేకదానవవీరదంబుల శత్రింపుచు తనకుసుతుండైన సరస్వతీపా
తుండు ప్రతూర్ణిషపిత్రప్రసూనమయంబులరక్తమగావించి-
మధ్యమసమయంబునకు గావింపమి గోరంతగాజేర్పదంగాక-
యనిరాక్షసరుధిరోత్స్రపంబులవలన సురపథంబెరుపుశేయుచు-
35 సురలుతమయరులనెరులంజేయుచున్నవాడని పరితోషంబున
పండిజాతకోరకంబులుగు రిశిరోయన విదళితకుంభికుంభాం
తర్గతమౌక్తికంబులంతంతనెరయమెరయుంపుచు తాంభఖత్రగో
పునసంభోధిరశనకు దిక్విజయంబుచేశినానామణిగణవిభూ
36 షణంబులు దెచ్చియిచ్చెనోయన శిధిలీకృతదనుజమస్తి
కులయభూషణంబులు రాసులుగానొనరింపుచు తనకుమున్ను శి
యనంబైన యాదిశేషునకు పర్వతాకారమైన దైత్యవీరులు
బద్దపాతున శిరోభారంబుఘప్పెనోయన తత్కళేబరంబులు
37 దివికినెగయుచుచు ఘనుండుగావున దివ్యవరచాపంబు దాల్చి
గుణాంబు వెలయుంపం జేసి గర్జింపుచు దిక్కులనెల్లనిండిదళిత-

నిశాటకమకుటతటఘటితమణినికరేంద్ర(గోపంబులురాలశరం
బులుగురియుచు(నసురభూభృచ్ఛిరోవినిర్గళగళత్కీలాల(ప్రవా
౩౮ హంబువహింయి(పంజేయుచు(దోషాచరప్రతాపదావానలం-
బార్పుచు(వక్త్రాంగంబులగతులుమట్టుపరచుచు(నిట్లెదురులేకవి-
హరించుచున్నసమయంబునా॥

౩౯ శిఖలుచలింపగాత్తనుదుచేతులయందమరన్ దనుశ్శిలీ
ముఖములురెండుమూడుశిరములగలమేటి(ఖరాసురానుజుం
డఖిలబలంబులుంగాలువనాజికినుగ్రతదాకెగోత్రభిన్
న్ముఖులదరంగఖేచరవిభూషితధామునిరామనామునిన్

౪౦ విమతభూపాలకద్విరదశిరోవిధులగలంగజేయుపంచాననుండ
పరరాజహంసలనిరశింతువినుమురాజితఘనాంవర్గ్యయుడనూర్జిత
శరుండ
నరిభూమిభృత్తులంబవళీలగాముంచివరలేదువావానివల్లభుండ
ప్రత్యర్థికువలయపతులగుందించుచుమెరసితమస్ఫూర్తిమించువాడ
౪౧ నట్టినన్నాజిగవయునేకలవియగునె(గరుడగంధర్వయక్షరాక్షససుపర్వ
లైనసోర్వగలేరునడరిచూడ(మనుజుడవునీవుమనుజభోజనుడనేనూ

౪౨ అనవిననబ్బియాంతడసురాధముపెక్కులుపేలబోకిటన్
ఘనులనిచేశమూపుదురుగానివ్యర్థాపరుపోశల్యలాడరె
ననిపెదధర్మరాజపురికేగ్రపరంపరపాలుజేశినే
తనయులుబాంధవుల్పాతులుదారలుకన్నులనీరునింపగన్
అనిమున్నవాడుబలికినపలుకులకుప్రతివచనంబులనియిట్లు
నియె॥ —

౪౩ అనుపమభూరిదివ్యశరభాంచితధర్ముడసర్వవిష్టపా
భినుత్కుమహాబలుండధృతివిశ్రుతమందరశైలనాథుడన్
ఘనతరచక్రధారకరిదకానవెన్నటినీవునీసటుల్
బనిపెదరూఘవాపెద్రభంగునజేశెదమేనుద్వంబెదన్
అనిపలికినా

౪౪ లయకాలానలకీలిమందుచునుదుర్లక్ష్యానిత్యుడైవాడున
న్యయుక్తైవక్త్రములంనియుండెరవినిసాపేనంబుగావించియ
వ్వయుబావాహబలశాలిన్నెత్రిగదయెయంసాయకంబేశిదా
నియమిస్తుతన్నదతండుదుత్తునిపైనేలంబడంజేశినన్
౪౫ కన్నులనిప్పులాల్లగనిగర్వితుదాసురవైరియైనన
త్తున్నతశూలముల్నైనిమహోన్నతుడాతడుదానిద్రుంచినం
బిన్నునిజేశేవానిశరక్షిప్తమెయిన్బరగించియంతలో
నన్నరభోజనుండుపరిఘాయుధమ్ముగదిత్రిప్పియేశినన్
౪౬ పరిఘముపొడిపొడియైపడ(శరములుసంధించియేయుసత్త్వాంకునిజూ
చిరయంబుననుస్త్రీ(లై(పరశువుగానిప్పైచెనతనిప్పైపడవాడున్ —
౪౭ దానికినెఫ్ఫేకావిభుడుదారగతింసైరసాయకంబులం
వానియురంబు(ప్రయ్యలయివారగనేశిననందుశోణితం
బానిధరాతలంబుగననందునసొచ్చిమహోగ్రకోపుడై
దానవనాథుడుండియడిదంబుసురల్చెలియింపనేశినన్
౪౮ ఆయుడిదంబునకెదురుగ(సాయకమొకటేయదానినంధించుకత

ఛాయము పైబడిన ద్దిక్కక్రియగ నారాత్రుసుండుచు చిడిముడిపడుచున్.

౪౯ యున్నగరాన శస్త్రములనేకములాంతని మీందనేయనా
పన్నగభేదినన్నుతుడవిద్ధముపై యువిబోవనేయగా
విన్నదనంబుతోనచటు విస్తయుమెలందుచు తన్ను జూచియు
ద్భన్నతుడైన యాంఘునుని జోడిమి జూచి మనంబులోపలన్

౫౦ పెరుసబాతనన్న డాకసాండునేనిట్లు। చిక్కలేదనే కశేర్షుడనగ
పేరువడసితింక పెంపేదినాకని। మగుడి ధైర్యయుక్తి వంతిగడంగి

౫౧ దనుజులుసంతసించవిదిదానవ పైరులుసంచలింపవ
ర్భినభుజాశక్తి తోమరవయివిశిన చూర్ణముచేసె మున్ననా
ధనమునశీర్షముల్ దొలగ దానవపుంగాక్షై సురేంద్ర దగ్గనా
ధనమున శైలగపేశనముగ ధారుణిగొల్చి ధరంబు పైబడిన్

ఆంతాం

౫౨ ఆ జిలోబడినయాంయసుర వీరుని గాంచి దనుజులు శోకసంతాపతప్త
మానసులగునా వానవప్రపథియించి పగఱప్ప కొనుచుయుభావ్యమనుచు
నటుసుధాంముండు నునంతరిత్నాభిఖ్యడనుపమ(త్ర)వణుండు ననగమరి యు
పటువతరదీప్తిప్రభావసుడనుపాండునవధ్రతిని ధవసునాయకుండు

౫౩ పరముబలగతిరనభవస్పంతుడనగ। నతులతేజోవిభూతిమహారుణండ్గ
నేసగుపారంతదానవజేనష్టుడనుప। వచ్చిరాజిచెతురంగబలముతోడా

౫౪ వచ్చినవారిలనెదుర్కొని। యచ్చుగ శ్రీరాముడాతడాశుగవితతిం
గ్రొచ్చెమెయినెత్తురాలుక్రగ। నచ్చెరువందుచు నువిబుధులభినుతి సేయన్.

౫౫ కరులంబయుఘటికాలు ఘమ। తురగంబులదేయయుడుంపుదూంకించుచు గో
చరులందూరుమ వేత్తైరం। వరులంతటరథములో(ర్కె)యుబరఘుము బలిమిన్

౫౬ పరిఘప్రాసకుంతారముద్గరగదాంబాణాసనాస్త్రాసితో
మరముఖాస్త్రయుధరాజిచేగాని పెసన్నాకర్ణాంతపైదుమ్ముజి
ల్లరవింఁద్దైతేయులైపదానతడుమాల్ష్మాంఘల్ ప్రయోగించె దం
ష్టురలీలంపయిగైకొనిన్ సురల్ బాంధించికేరింపగన్

౫౭ దనుజతుమారుల యుగ్ర సదాగతిసప్తకమందు గాండెనోం
యునబరతెంచియొక్కమెయిగినార్చుచు నేర్చుచుబాణవర్షమే
కనవిపయిన్ పయిన్ బొదువగావారితేజుడు బాణవృష్టిచే
నెనసిలయుంబొనర్చి కనదింద్ర ధనుర్విభ చాపధారియై

౫౮ యొకనిశిరంబుత్రుంచి మరియొక్కని వక్షముగాండనేశెపె
రొకనికరంబులందునిమియొక్కని మధ్యముచెండుజేశెపై
యొకనిపదంబులుంగెడపియొక్కనిపైవిదళించియొక్కనిన్
వికలునిగాసెనట్టిరణవీథినిసందరజంపెతెంపునన్

౫౯ హతశేషులుకొందరు జని క్రతవేష్టుండైనదానవేంద్రుని తోడన్
కృతకార్యం బెరుగించిన। నతడచ్చెరువంది చోదితారాత్యుండగుచున్

౬౦ వచ్చెందానవవరుడు స్తధరుడైవచ్చెన్ ఘటప్రాంతముల్
చొచ్చెన్ భేతియమర్త్య భర్త కెదలాం జొచ్చెన్ (ప్ర)జ్ఞోర్వీస్థలం।
జెచ్చెంపమ్మదమాంసురప్రతతికిన్ రాచ్చె(స)ధైర్యాబ్జముల్
విచ్చెంతూణముఖరామమూర్తి యుతడుం ఇచ్చెన్ నృపస్త్రౌఘముల్

౬౧ చెరియించురథములు బరగునొండులుగాఁగ సమదేభములు పర్వతములు
గాఁగ
తత జవనాశ్వసంతతి భంగములుగాఁ గభటులు శస్త్రగ్రావంపటలిగా
గ
ళ్ళేరికానినదంబు వితతఘోషముగాఁగ రక్తములు మత్స్యసంఘములుగాఁగ
నారాచనికరంబు నాచుకుప్పలుగాఁగ నసురేశ్వరుడు బాడబాగ్నిగాఁగ
౬౨ వీరరసముప్పొంగ తత్సైన్యవారిరాశి। జయరమాసతి జేకొనసంతసమును
న
చాపగిరిబూనియతడు దాశారియగుట। దివ్యసవ్యాజారి యగుచు
మథింపదానగె

౬౩ ఆపుడానన్నవిభుండు ఖేచరవిభుండై మొందముంబొందిచు
డపరిభ్రాజితమూర్తియై యనికి వేదండంబునియావేధపా
దపయోజద్వయియై యొంచుచేకానికనత్స్యందనాసనంబల్లెనా
డుపరంజేశిదిశావళుల్ వణాకపాల్లుంపుల్ ప్రయోగించుచున్

౬౪ ఆసురులువేయుశస్త్రములు దగ్రతమధ్వనత్ప్రసక్తంబులై
వసుమతిగ్రాలచేతులకుపాశిశరాసనరాజిగ్రాలయి శ్రీ
రసములుదేలశక్యములురాలనురంబులుమాలకాయముల్
పసజెడిపాకవెనిశితబాణపరంపరలంకరంబుగన్

౬౫ గంధాంధసంధురఘటలువారిభయంబువిలారథంబులవీడవాల
నరదములగతిదప్పిపాయములపైబడపాయములు విరిగి భటాళిగె
డప
భటరాజిబెగడొందిప్రభువులచెడద్రాక్షప్రభువులాయుధములడారి
బడగ
నాయుధములుతున్నపైరాసులునుగాఁగ। రాసులంచూర్ణమైరక్తములును
౬౬ తడశిబురుద్వైనసుంకులుదాల్చిభూత। గణమువసేవించుతాఘుభడు
ణమువేయ
మాంసమరుగంగనిదిమించిమందటంచునైన్యమాయున్న సమితిచేసినమ
యమునెపుడు

౬౭ ధ్వతిచెనన్నవిభుండు వేడ్కగనగా దీపించిచేశిన విని
ష్పత్తిగానెంక్రటిరెంటిమూటమరినాళ్ళింట్లైదిటాఁకింయప
రృతనాంగాం జదశానుసంఖ్యలగునారాంబంబుల్ గుప్పెన్
వతప్పైరుల్ బడతేరు జడతేరుల్ వావాంబులుగూల్గన్
౬౮ ఆటులశేయుచున్నరాజముఖ్యవతంసమునునుతించి దనరుచుండ
విబుధపాళియంతవిలుగుణాశ్వనిజేశియసురవరునిమీఁదనాగ్రహించె
౬౯ ఆసురబలంబులనరకుటొంతడుగాంచి ఖరాంపాకైయుండనం
తసధ్వశమూర్తిశిల్పనుసుదారగత్తిన్నరిపాంద్రవేంద్రునే
క్రసమునగాల్చునట్లువిసుగాందుమవాశి ధ్నతక్షస్త్రపాళికాఁ
విసరముగాస్వాడరణవీధినినుంబిరిమాఁర్పగాఁగల్

౭౦ వనరాశిలోపలవర్తించుచునోకేలరాజత్రత్సమగుసంగ్రామకేళి
భూసురవరవృత్తిబూనిననొకేలధరణిపతుల్షెయుదండనంబు
సుమనోవితానసంస్తుతిగాంచునోకేలచెడుగులుగావించుజీవహింస
సరసాత్మకుండై బరగెడునోకేలకలుషమ్మనట్లుయింకతినబుద్ధి
౭౧ యిట్లునొనరింపనోకేలనివాంపరయుయు। ఘ్నస్వజినుద్దైనవారునిన్నేలగెపి
రెండు
నోధనుర్బాణతూణంబు వేలనోటు। మాంతునర్పించిపొముసమ్మతిదలిర్పి
ఆనిమనియునిట్లనియె॥

౭౨ శరనిధిజూచ్చినగిరికెందదాగినధరణిదుండినసటల్ దూర్పెకొనిన
నన్నదమ్ములమనియాంపతదెలిపిన భూమీసుర్వతిబూనియున్న
మునివృత్తిదిరిశినవేమనివెల్లజోయింపమందగాల్లులగాండిమాఁటుగనిన

మఱిపున్నె జనవధూమణులతో నిలిచిన మోంటుతనంబంతయు మెసయుతు

౭౩ నిస్త్రబోసనసేప్పుయెన్నిటను వెదకె। పట్టు దునుకట్టు కొట్టుదు పాపమనక

క్షితివింకవయురు ...

నెదుటపడె తివిచి ... ।వచ్చునెనచేష్టమానవాంతా

యిట్లు బలుకుచుండ వానింగను గాని యప్పుండు లేకాంత్సుండు రోషా

రుణితాంయతాత్ముండై రాత్మ్రసాంఘ్రీయ్యునకిట్లనియె॥

౭౪ సురకాంతలమానవతిం।నరకాంతలనేడు పింపనాయమెనేకో

నరకా నేతలవ్వించెద।ఖరతాండానవిముక్తతినాస్త్రముల్

౭౫ నాయమ్ములగతి నెరుగవు।నాయమ్ములు దప్పువారి నాశము సేయున్

నె యమ్ములన్ని విరిచియు। నీయమ్ములు విరుచునా జనిలువమరా

౭౬ ఆయమ్ములు మాపయిబడి శరయమ్ములుద్రెంచి ధరోపమానతరా

యమ్ములుద్రుంచి ప్రక్కలు భయమ్ములు డెంచియు శమ్ములాంచియు

యమ్ములుజించి మాంగజవాయమ్ములంతేరలునుక్కడంచు పా

యమ్ములుమానుతింకసభయమ్ములు జుమ్మివినిర్జరాళి క్షే

ఆసినా

౭౭ నరకుడు నరకుడటంచుర్।సురవైరిబింబంబులకును ఘూర్ణమునాతెనెం

పరిపరివిధముల సుధిశిత।శరములు గురియుచేచి త్రజల్లువిధముల్

౭౮ ఆవియన్నియాంశుగాంశుగ। భవశ్శకృద్భించి చేతి బాణాసనముల్

భువి బడ గూల్చినంతయు।దివి జాపాతుడా క్షేశక్తిధృతి చెప్పెచెన్

౭౯ శక్తిగను గాని యతడుదోశ్శక్తి మెరసి। రెండు మూపులనదిపడి రెంత జేశి।

యుక్త టలయుగంలవాని రావ్యుక్కడించి। ముఖము దూలగమెక శిరముఖ

ముబరపె-

౮౦ ఆందున వాతకంపితవరోసమపత్రకు జంబుమాద్రికై

త్స్యంత్యదులసంచలించి మరియొత్తినదైర్యము తొడసెక్కలి

ల్లదిసువర్ణపుంఖముల యస్త్రములైదును రంబునాంటనే

యుందను వింత నొచ్చియతడాశుగముల్ పదివేనస్త్రచ్ఛిదన్

౮౧ పదియులి నిర్వాదను జపాంలకుదేశినముప్పు దేశినా

త్రిదశగణాపనుండు మరిదేవవిరోధియును ల్బిదేయనే

బది దితిజారిపై త్ర తపాంతకుదర్ప దినింపనించెడె

బది వరపుణ్యుడెచ్చది యువాడునుతాంబదియాంతడట్టుల్

౮౨ మరియు మనుజదనుజాంతకులిరువురనొన్నెజయకాంక్షలనం

తకంతకతిశయంబుగా శయలాఘవంబులు శరసంధానంబు

లుశేయుటయునేయుటయు నేర్పురపరాకుండనారునిస్సా

రుశేయుపదివేలు లక్షపదిలక్షలు లక్షలంబులు దప్పకుండనక్షే

౮౩ ణాశరపరంపరలు నెరపె తమతము విజయలక్ష్ములకు నెండదగలకుం

డవితానంబుల మరించిరో యునసంబునిండించి తేత్సెన్సెసస్-

ము జరులపైగమనాగమనంబులుగలుగు।వివాంగమశ్రే

ణులయుండంబునొందించుచు।పూర్వాపరయోధులతెరం

గునంఘగదశి నిరీశ్వరఫురేశ్వరుల తోరున పోరుచుండు।స

మయంబునా॥

౮౪ తనయాంశుగస్ఫూర్తితనయాశుగస్ఫూర్తి వతిమరుద్వైరులతలలుజై

తనధర్మశీలుబు తనధర్మశీలంబుగతిపున్నె జనులసంతతులుబెంప

తనశాస్త్రపద్ధతి తనశాస్త్రపద్ధతిత్రియ ఖరనరకదుస్త్రియలదంప
తనసమాంఖ్యాసిలలత తనసమాంఖ్యాసిలలపగదిని శాంబరప్రభులుమాన్ప
౬౫ వెలయునాతడు శ్రీరాముడలఘుచరితుడు ప్రమేయుడు వారియా
ధన్యుడనఘమూర్తి
గురుతరానంతకళ్యాణగుణపయోధి వారిమేలాప్త తపోద్ధిహారిణా
కరుడూ
౬౬ తనభాష్పత్రరకాండదీధితులనంతప్రాధిపాటుంచి వే
గనిరూఢింగని దివ్యపద్మములు కాంత్యుదరి వక్షింపధ
ర్మని యుక్తిన్ రజనీవరోద్ధతుల వార్లసస్థారి దూరించి పె
ర్మని భాశిల్ల తమోంపవాంబులగుచున్ శ్రీరాముడున్నద్ధతిన్
౬౭ శరయుగంబున సారథి యురమున శరము ప్రయత్నలుగజేశి యొక్కత
ధ్వజముద్రుంచి
వారులనాల్గింటరెంటరధాంగపాళి వికలములు శేయవాడంత విరథు
డగుచు
౬౮ ధృతిచెదరక వివిధాశుగవితతి పయింబరప వివిధవిశిఖంబుల శ్రీ
పతియగునతడవిద్రుంచిన వాంతతేజుడు దంశితోష్ఠుడగుచుం వరుణ
౬౯ అంబుదసాయకంబమరాంతియేశనను నిలసాం యతకమేశ నసురభేది
కలుషాత్ముడనిలాశుగము ప్రయోగించిన పన్నగాంశుగము చే పరచు
మూర్తి
వికటరాక్షసుడవావిశిఖంబు బరగింప శ్రీరాముడవాబేధి శిఖినరుం
చె
నాశరవల్లభుడాగ్నేయ శరమెత్తసురభర్త వారుణా శరముగూర్చె
౭౦ నసుర యమమాస్త్రము నుపకాంద్రాస్త్రమునిపె వారి విభుడు వాడు
మరియు దివ్యములనా
న్నిటిని నన్నియతడు దివ్యములనాపె ధైత్యులు చలింప నమరసంతతి
నటించుపెర

౭౧ తనబాహాబలమాత్మలాదెల శిదైత్యశ్రేష్ఠం బాహాబలం
బున శేటాటు యెరింగి రామవిభుడత్యుగ్రస్ఫురద్దివ్యసా
ధనరాజంబున గూర్చె దచ్చిరము గండద్యోతితో ద్వృత్తునా కా
చనరత్నాంచితకుండలద్వయముతో వంచత్రికేటుంబుతోన్
ఆ స్థలమునదివ్యమణిసువర్ణసంతానకుసుమవిసరంబులభూ
జించెనంతా॥
౭౨ ఆ వనిపట్టిసూనున సురత్రివిక్రించి సరసభాషణములు సలిపెయ
తడు
దుష్టశత్రుణాంబు శిష్టరక్షణమును విహితకార్యమనుచు విపులనుతు
లా
యిట్లు మన్నించె॥
౭౩ శౌరియుతడనసంప్రతి జనకరాజతనూజలనవమాననుతలసమానరూప
రూపసాజన్యలీల-
సహజబలయుక్తి చెకొని జనియతండు గనిరె వనరాశిమధ్యభూమిని
దవిర్పా
అంతా
౭౪ కలగుణంబులు బర్వెలవిభిన్నశ్రుతినాసలమహాంత్రిదానవిమొరయుగ
శోణితాంబరములు చూపట్టగా దేవమునిలోకమెల్లను తుదనుగమన
మాత్సించి భయమందనేగి యాం బ్రహ్మసంతతిదానవేశుసుద్ధతవిరోధి
పంక్తికంఠు నిగాంచి బహుమతిగాని తనవృత్తాంతమంతయు వెలయ
బలికె
౭౫ శంబరవిరోధి యతడు తేజఃప్రభూతి దశరధునికిను మారుడై దనరు
వాడును
దితుడైవనరాశిలో నున్నవాడు గలడు శ్రీరాముడన శిరి గన్నవాడు
మత్తకోకిల॥
౭౬ వానికాంతకళావిశేషము వర్ణనల్ సలుపంగనే
జ్ఞానికైనను శక్యమే మరివాని మూర్తిగలంపగా

గాని నెబ్బుతుకేమి చెప్పితి కాంతస్వర వారించె యో
దానవేశ్వర భూభవాప్తిన దాత్రిలీల సవిస్తంబు మా

౯౭ అనిపలికిన పొమ్మని యామునిజనకంటకుడ తండు మోహాన్వితుడై
మునిమాయల వ్రేచ్చులనందను ఘుందినవ్రేడి చూపులతివగని యాతడ

౯౮ ఆ కమలాక్షి తిపట్టి క్ష్మాపాంకరనాకిమ్ము తెచ్చియు యధిపుని ననవా
ఆలోకించి పట్టి తెచ్చిద! సోకం జిత్తాత్మ వగవకుండని జనిచో

౯౯ శ్రీ సానందయమునిపలుకుదు! రాసదమగుసార్వనినదమఘుడమినా బో
నాసుదతి విప్రులాపని! రాశితవశ్రుత్రమదయగుచు బ్రాంతింగనుచుం

౧౦౦ ఆ జాడలు పరికింపుచు! నోంజన రామానుజన్ముడాలయగద్దిత్తన్
డాం జగదీశ్వరునతిశు! గ్బాం జనగాజెశిపట్టి గైకొని చనుచో

౧౦౧ లలిమై చరరాక్షుం జను! డాలశినవనరాశినడుమ నుంచినయంతన్
జలజాతగర్భసముదితు! దలప్రత్నమ్ముం డు రాముడచ్యుతశక్తిన్

౧౦౨ ఆమ్నాగేశ్వరతి వల్లనతడు దెలశి! యందు చెరిగినవాడయి యమరవింటి
శరము సంధించి దనుజు శంబరు వధించి! వచ్చునాంసునాంను గాంచి సంభ్రమముమీర యా

౧౦౩ శ్రీకృష్ణమూర్తి రాముం! డాకోమలినుంచి వచ్చెనని యామానమున్
వైకొని తద్విధమంతయు! ప్రాకటముగ దెలుపనిజనివాసముగాంచెన్

౧౦౪ కాంచి యచ్చటని జనతిగను టమాని! విహితభాషణములు బలిచేర్చియత్త
మహాతనయాప్రియ యస్సమణిమంజువాణి! నిన్నువిడనాడితిఫోమైన నిల్పగలనె

౧౦౫ అని తరుణి చెవ్వుమార్గం! బున దాంబూల్వంచు మహోను భూతిదవిర్పన్
గని యోర్దను జులనద్భవ! ఘునవృత్త్రలమ్మ చరభర్తృగతి తేటపడన్

౧౧౧ సరవినుతిర్సహస్రకరసంతతిగ్రైకొనిపంపజేరిసు

స్థైరమహానియుక్తిస్థానముడయిచెల్పుమరంగమరుసుఖింపనా

హారితనయాందులొక్కైద్రమహాద్భుత లీలచెలంగగాంచివె

సరపమునిందలంచియుదిసత్సమెమహాంయురెమెయిమెట్లుదూంకదా

స్పదముగనెగిరికానవలెనాఘనతేజులసన్నసాంగతులౌ(ఆ)

౧౧౨ ఆనివారందరుతములో। మనములదలపోశవారికిమారుని సెకనీ

పనిచినయుతడును(శ్రీ)రాం। మునికడకుంబోయికేలమొయిడిచిపలికెన్

౧౧౩ ప్రతబోధక్షారిరాజుసంగతిగదిమె ముద్దన్గతిన్నింతగా

నెతయింగాంచిమనంబులోపలనుమిమ్ము వాంపుబోదెల్పగా

నకలంకాత్ముడనాంచువచ్చితిని మారుందాతవిచ్చేశిపా

వికలత్వంబెడబాపెమమ్మున్కృపతోపెంపొప్పగాంజాయవే

౧౧౪ ఆనువునసుభవశాంవిమ్మైదనరురాము(ముంరి)దోర్జానిరాగసవెర్గా
దమెనగ

రజానసన్నత్ర సంతతరాంతుమారు(ఆ)ప్పుడనెల్లన్ మైత్రి చెనలరి
రంతా

౧౧౫ పరవినాసన్నత్రసంతతివారిరాజితోద్దామనుమసాయశోపవాంగు

ప్రైభవాత్మమవాయశోభిరాముసుధాముగనుగానిపట్లె సత్యంతతోడ

దైవమాయన్నయిపుడుసంచపితబలవృత్తి వెడలింపవిష్ణుకువెరచియున్న

వారమిందరమిదివర్ణింపమెతకాండవారిసంధింపంగవశముగాదు

౧౧౬ తద్బలాంతిశయంబుమాందరమెచూడనెబలంబునునిట్టుజూపునెడకృష్ణ

వేంఘువర్ణయనంగనామేయువిభుడ! సంతమజిబాశిసు(శ్రీ)వుడఖినయింపా

౧౧౭ తానానాసకదుందుభిసుతు ద్రైనవరాన్వయుడుగళ్ళిత దాంత్రసలీలం -

బానిడెబోధకనవ్రేలన్। సూనపరంపరలు దివినిసురలుంగురియన్

౧౧౮ యితనికివేదోదండము। ఖైత్రినగా విమలచ్ఛావశిద్ధుండై (శ్రీ)

పతియయుగుతతిదిగనుంగాని! యతడావారివముష్మన్లలరనభినుతిజె
శేన్

౧౧౯ యింకభవన్నవశమవిామయేమనిజెప్పగవచ్చునేనర్వలో

కైకశరణ్యమూర్తివిమదియన్నభవాగతదుర్భరాంఘువా

రాశితరించితిన్నగధరారమణుండవిరోధిభంజితాంఛ్య

న్నాశకరుండనాంతకరణంబుగదాంభవదంఘ్రిసేవ్యగన్

౧౨౦ చేశితియాగవుల్తపముచేశితిదానయుగళోప్పుదానముల్

చేశితినదుదర్శనము చేశినయంతనెదోషహానికిం

జాశితిన(గ) జాతికృతబాధలనిట్టులనన్నవాండనా

వాశకయింబిజెప్పగలవారిజపత్రవిశాలలోచనా

౧౨౧ వినంజెప్పుదనాంగి! దాంపముభూమిాసురమణితగగానెతోయితం

దాను(గ)ప్రింపబినఖ్యార్న్। దాంసింమరియొక్కరుండుదక్షానదగుచే

౧౨౨ అనుచునిర్జరకుసుకలవాంబునడచె! అందుననజాంబకుయినాయ
(గ)భవుడు

పిడుగుదాకినగతివిఘ్నుబెట్టునడచె। నాంకతంబుననగతినందినాడా

౧౨౩ ఆని యనేకప్రకామంబులాంచరించి! యున్ననారాము ముంత్రిప్రస
న్నుడగుచు

వరుసనియఘభఘంజంబువాశైనెడు, న(గ) జందుష్టతాత్మకుండనియె
రుగుమాా

౧౨౪ ఆసహామ్మనియావిభుడని! చినయాంతండమరనగజెరెన్సురారా

ద్విసుతిబలభద్రుడంవారి। కానరగనగ్నుజుడు ఘాపమొందన్న ఛైన్

౧౨౫ ఆందునుతగుమాటలాడియుదరితోడతనచెరి(త్రం)బుతమ్మునిచెరి(త్ర)

మెరిగించియుతవునసంతత్తిని జెరిత్రడింతముని మదిరెపగనుచు

పెలువగానదిమదిబెట్టకనుప్రాంగిఘునరసన్నుత్రిగైకొనుచుమిారి

తనసత్వగతి జూంపుచునువెగము దరంగనవ్వుటనున్న నయ్యవని జంబు
౧౨౬ లాడిశ్వెతకలించివేయుచునైరశియగశ్వే। రాలుబెడపుచుప్రోయుచునో / లిచరచి
పారుచునువల్లితరుగుచుబవ బవిధవబులుపైగడుగాఢాపనాంతడాపగను / జూచి
౧౨౭ అలుకన్పాయగశవిప్రయ్యలుగనే యన్నసత్వములు మాలద
క్రిలల్గిన్ తాండరిదానకెందు జడతన్ కెలాలముల్ మారగా
కలగంబారియదైర్యశ్రీత్రి బెరయన్ గాంవచ్చి వానస్వరో
త్కలనాథునిరాముగాఫుమనుచుం దూంతభ్రమనస్మారియై
౧౨౮ యుష్మైయునిట్లునే యుటయునే నెరుగన్ జడబుద్ధినెంతయుం
బవ్వెన్లిపాటుజెందితివిభంగవయునెందితి జాలుదప్పితిన్
గ్రమ్మెడునుర్వితో దెసలు గాంచితిమత్తతపున్నిలచ్చికెల్
దమ్ములవంటినీదుచరణంబులుగంటిరామవల్లభా
౧౨౯ అంతనాకేశతిపురాధిరాజమునకు నేతెంచియతడుసమ్మోదమెసగ
సవాజబలయుక్తిపొదలసుమ్మాయనుండె। సరవితద్విశ్రుతేనిపురిసం / భ్రమించె
౧౩౦ అంతటసుమమాలికాంచితసుగ్రీవ। డనుపమానభూషణాంబరుండు
వారివిభుండు తనజయధ్వని యంతట। నిండజేశి యొప్పియుండునంత
౧౩౧ సత్వదాక్రాంతవత్సపుళిందమగధపుండ్రకముఖ్యభూమిభృద్విల్లభుం / డు
శరభకేసరిగజసద్భలసంపన్నుడధికప్రతాపకాలానలుండు ---
భాంశితభోగవైభవభూతినాకేశవరతన యుండరిదరకరుండు --
వీరరశిరఘకేయూరకుండలకంకణాదిభూషణవసనాంచితుండు
౧౩౨ శిక్షితాసురపతివారిచినృధరుడు। ఘనతరాంగుండు విపులసంగ్రామ / విజయ

రాఘవవాసుదేవియ్యం ఆ॥౪

డనమునత్యచికీర్తి తారాధినాథు। డలరుగురుత్పతివారిధనాంథసేడగు / మా
౧౩౩ అతడుతద్విశ్రుతి యంతయు వినిమవాశోధ్యాముద్దైతానరిదరకరుండు
నాథునిడవాసుదేవాభ్యుదనుదానునాయంతవాడె యనంతబలుడ
నెంతనరూపుమాన్యైదమువింతనకెట్లు చెల్లునానాలీతి చలగియుండ
అజ్ఞోత్తువాశిపామ్మనుతాంతఖివిచెనా। అన్నికిసన్మద్దుడవగుమటంచు
౧౩౪ చెప్పియొకదూతబనిచినజేరివాడు। విభుడుబలికినపలుకులువినగ / బలుగ
నతడుకోపోద్ధతాత్ముడైయనికిరమ్ము। వచ్చితినటంచుబలికినవాడుబోరు
౧౩౫ అమలతరుచారుకీర్తితారాధినాథ। మీరుబలికినయట్లనేమారిపలికి
త్రనికినాపంరివెగరమ్మన్నయాంత। ధురుబలోద్దామమునైవచ్చియున్న / వాడు
౧౩౬ అనవినియాంజికిం దాడరినట్లుత్రయియాంతనుదాముమనాతనిం
గనిపరుషోక్తులుంబలికిగ్రాలివరావావకేకిఝూంపిపే
ర్చినకరవాలపద్ధతులరెగియతండటులంమవేశగ్రైత్రి
గానియొతమిర్వురుంగెలుపుకోరికెలూరబెనంగుచుండగన్
౧౩౭ అంతలోనగదికియారామభద్రుడు। జిష్ణుధాముడగుచుచెల్వుగాంచు
మూర్తివానినేర్పుమునసౌమిత్రమునగూర్చికుజముమారుతంబుగనాట్చి / కరణి
౧౩౮ అంతనావీరమణికిదోడైనవాని। ఘనతరోద్దామతేజఃప్రతాశివిభుని
బలిమిపెంపారగాగాంచివెలయునతని। చెబడుతదుత్తమాంగమత్రిప్పినిగాం / చి
౧౩౯ దారసుతాదులుదమలో। గూరినదుఃఖములచేతగుందివగచినే
వీరోత్తమాంగమిటునెస్పారోపడవైచినట్టి వారుదలంపన్

౧౪౦ అన్విలసించి యావిభునకప్పుడు సత్క్రియలొప్పఁ జేయుచో
ననలునకావలితంబొసఁగ నప్పుడొసగ్గిన శక్తియుక్తులన్
దనరఁగ సంగరాంగణమునిసుదక్షిణునాత్మసుదర్శనంబుచే
సెనరఁగ సత్ప్రదంబుగ నను జ్వలితాత్మనిజేశియుం నెడన్

౧౪౧ పరగనవత్వం చరభాంక్షత్పుభలు దూల పంక జాతములు దోబడియ
డంగ
మహితముక్తాసారమావితల్ గనుపట్టు భార్గ్నం బరము సాంద్రభూతి
దనర-
సలలితాలంకారచంచలాంశువులొప్పు సింధుసంతతిరసస్థితిభజింప
నడరిమరుద్భావ బలందంధచారచారసరసులు సంఫుల్లగరిమ జెంద

౧౪౨ పూంచికాంచిప్రలంబిన భూజతతులు సొంపు వీపింపఁ బైరులు పెంపుగనఁగ
ధరణి చెలువారశరచాపధారియగుచు సన్నులింద్రకృష్ణ ఘనాఘనమూర్తి-
మొప్పె

౧౪౩ ఆంతట శారద కమలా। త్సంత విలాసమున నమరి యలరెడి పూవుల్
కాంతింనతడును భూతిని। రంతర వైభవముప్పిగాంచియంద భినుతుడై

౧౪౪ తాలఁగ దోయగరాని యాంవారిసుతాదుల్గా ల్పవర్తిపగా
నలఘుప్రాంభవప్రేత్తి వానర బలంబత్సంత మైమూడన
గ్గలమైశైలవనాంగ్రదేశములవేకన్ వుయ్యుచూంపట్టగా
లవిసాంశ్వరమునొంది రాముడు మహిల్లాంసాత్ముడై యంతయున్

౧౪౫ ఆవానరపతిబలముం। యాంప్రేత్తిని మిన్నుముట్ట నడచిన ధృతిచే
సావలరాముడు జనిమరి। యాంవాసవ ముఖ్యులరనభినుతినుండెన్

అంతా

౧౪౬ తెలియత ద్గతులునునలు దెసలును బర్వైనెప్పుచున్న యాంమహోన్నతాత్మ
నతులచివ్వామెుందునట్టి యాంవారిసుతుడలఘుశక్తిసాంబుదప్రడుగ
డన-

౧౪౭ సంగరకై శిలోలుడు ప్రశాంతవిరోధి విభుండతండు వే
రాంగదజాంబవత్ప్రముఖులందరు సన్నుతిశేయశక్తినను
ప్పాంగనభేరుదై నిఫులఘాంధరకేరవరోరు భీతిడా
భ్రాంగదువేగదాయి వనదేశములుం నదులెన్నిచూచుచున్

౧౪౮ తాలగతలంతకోటుగని దోపగనేరికి గూఢవృత్తిచే
నలవడియాంతడాప్రబలవాంసిపురాంతరసీమసొందివెం
డలువనభాంవములుంగను చుడాంశిపలాంశిచయుంబులిరానకం
తలవడువున్నభూవరసుతాంమణిసైకాని చివల్ని మెుప్పగన్

౧౪౯ అరుగుచునన్నట్టి యాంమహార్బలభాంతిదుర్లోధను దవాంర్లశార్లు
యుక్తి
దురుగుణారవదారి తోదభీమఘనాదుడు బలయుక్తుడైతా దరివచ్చి
మట్టిముట్టిన వానిదట్టించి కరవాలవాంతులచే బలమెల్లనాఁగజేశి
యాంర్థనాంవీరుని యతడుతద్విధి బాణాగతులచే నెప్పించి గదశిపట్టి

౧౫౦ తెచ్చి తన తండ్రి ముందర మెచ్చు బెట్టి। తిట్టి కాట్టంగ గడగి యున్నట్టి వారి
చెర్చు శేతలు మాన్చి విభీషణుండు। పాకరిపు విక్రముడు బలభద్రుడు దలి

౧౫౧ విడిపించి పుష్పైనంతట। కడువడి పురమెల్ల వెలుగ గంధవహాప్తం
డడరెడుతే జంబున ననుడం వేధిక్ విబుధవినుతులొప్పగ వచ్చెన్

౧౫౨ వచ్చియుఖ్యరుడాంఘునవర్ష రామునమలకవలాంత్సుగని చరణాంబ్జములకు
మ్రొక్కిగాంచి తిభూజనాహ్లోదగరిమ। తెచ్చి తినతిసిరోమణి దేవయనుచు

౧౫౩ వినుతింపుచుత దుపేద్రలు। గనుతత్పురవిధులు జెప్పకౌంతుకమున నా
ఘనతేజుదు వారిత నయుని। తననకంగి గుజెచ్చి యుతని ధన్ని నిజేశెన్ -

౧౨౪ మాధవవైభవవినుతో। మాధవరుచిరుచిరరూపమహితాపాంగరు
జ్యాగ్రధవనవనవజృంభిత। మాధవసంపత్ప్రమాన మంజులభాషా
స్పష్టీకృతవృత్తా॥

౧౨౫ ఆంచదుష్మామినేనన్నయాంభోధరా
త్యుంచవత్రాంకకుంభత్రుతాపోజ్జ్వలా
వంచితాకారాతిసర్గింసవాశీర్షశ్చరా
పంచబాణాకృతిబంగరంకాధిపా
ఉత్తిష్టావావృత్తం॥

౧౨౬ తారకాపాంతప్రసంశతారకాశిరాట్సుధా
తారకాంచలాంబ్జపాంరతారకాత్మభూవధూ
తారకాధిపాంఘ్రివల్లిఛ్చతారకారిజేసరి
త్తారకాంఘ్రిభేదయాంవతారకాంచకేలిబా॥

గద్య

౧౨౭ ఇది శ్రీమదళఘుశింగరిస్వరూప శ్రీమన్నారాయణ వమునిగురు
కృపాంకటాక్షలక్షితకవితాసాంప్రాజ్యధారేయ శ్రీయగో
త్రపవిత్రకౌత్తపల్లిరంగయాచార్య సత్పుత్ర విచిత్ర కవి శింగరార్య
ప్రణీతంబైన రాఘవవాసుదేవీయమ్బను మహాప్రబంధంబు
నందు ఖరదూషణత్రిశిరమురనరకాసుర యుద్ధంబును। సీతాల
క్ష్మణాసమాగమరాజకన్యావివాహంబును। పర్ణశాలద్వారకాప్రవే
శంబును। శూర్పణఖోక్తరావణనారదోక్తశంబరాసురాగమనంబును।
శబరీపూజానిరుద్ధవివాహంబును। సుగ్రీవమైత్రీసృగోపాంశ్నానంబు
ను। వాలిపౌండ్రకకాశీరాజమథనంబును। సుగ్రీవాంగదపట్టాభిషేకసుదక్షి
ణావివాహంబును। వర్షాకాలశ్రీకృష్ణశ్రీంగారవర్ణనంబును। హనరబ
లయోగద్వివిధసంవాహనంబును। హనుమత్సీతాన్వేషణసాంబచరితం
బునననుకథలుంగలచతుర్థాశ్వాసము॥ శ్రీ కుటుంబాయ నమః జాంబవ నమః॥

౧ శ్రీవశీరరత్నభూషణ। శ్రీవత్సమహావింగోత్రశేఖరవిలస
ద్భావాధ్యతకాంత్యైయవశ్రీ। తావంవచనారి జాల అంతస్సేవాలా॥

౨ అవధరింపుము తదనంతరావధాన। మహింమవినగోరుచున్నట్టి మహితబుద్ధి
రైనయభిమన్యుపుత్రుండు దరమున। పరీక్షిన్మునిశుకయోగిప్రవరు మానగా

౩ శ్రీరామముదిలోనజెట్టియెప్పుడువాడు ఘనసదాచారంబు గలుగువాడు
సకలతత్త్వంబులనరసిగాంచినవాడు సన్మార్గవర్తియై జరగువాడు
నారదాభిఖ్యవేనయము జెందినవాడు పరహితవృత్తిచే బరగువాడు
బ్రహ్మానందమయునబరిపవిల్లెడువాడు నిగమసంవేదియైనెగడువాడు

౪ దివ్యముని జనసన్నుతి దేజరిల్లు। వాడు విమలాత్మదైతగువాడు నిఖిల
శాస్త్రవిద్వత్పధురీణుడు నత్యమధుర। భాషణుండుద్ధతారివిభీషణుండు

౫ రాగనివారితనయుండులు। బాహాప్పుగగుములుగాండిబబవుబవిధములను
ధ్వేగంకులమానసులై। వాగతిశయములజలుంగి బలికిరిదమలోన్

౬ యింకలిఖుడాద్యుడో। కాంకనిశాయుండొ తెలియగాదగుననగా
నాంకాశవిధివచ్చెను। వేకానుననురామమూర్తి శ్రీహరియనుచున్

౭ వచ్చినమున్నీతులకేసవిపిహరిజపత్రవిశాలనేత్ర శ్రీ
యిమ్యపురూపుజూడవిధినైనపురాసురవైరికైననై
యమ్మోరథర్మనైనతరమాపరమాత్మభవత్పదాంబుజం
బచ్చెరువందగంఘుపతిరంఘుజగంబులకెల్ల శ్రీధరా

౮ మరుదీశాంచితదేవదేవనృహరేమాంపాహిపాహిప్రసన్నధా
శరణాంనాస్తిమమత్వమేవశరణం జానామిహితాత్మంపిబుం
హరిమాధ్వంభువనేశ్వరం శ్రితజనాత్మనందసంధాయినం
పరమేశంశరణంప్రజామియనుచుంభావింతునేనెప్పుడున్

౯ శరణు నిరంజనా శరణు శాత్రవరాజనకాయ భంజనా
శరణు గుణాకరా శరణు చారుతరోరు విభావిభాకరా
శరణు శ్రితావనా శరణు సంతతభక్తజనైక జీవనా
శరణని నిన్ను గాఢ్భక్తిని సన్నిధి నిల్చి స్తుతి దళ్ళి తిన్ మది న్

అని యనేక ప్రకారంబుల వినుతించి వరియు నిట్లనియె॥

౧౦ కలితవిచిత్ర వంశావళి ఖండితారాతి పంక్తిగ ఘుడు భూషణోజ్జ్వల మూర్తి
ధర్మరాజిత బలోద్దామోరు ఘుడు ఘనుడు జనస్తోత్రముడు మాన్యకీర్తి
కలవేద శాస్త్ర ప్రకాశిత వాగ్వాదయుండు నిఖిల ఖండన కళా నిపుణుడంబు
జ్ఞానాన్వయ జాతు దధికులా సంతను లు గలవాడు చతురంగ బలసమేతు

౧౧ డతడు మాయున్న యసమున నడరి యతులు మనస్సంకల్పి దగుచు యుష్మద్ధ్యానా
నిరిని నుండ నటంచు విస్తారించనడచి పొమ్మన గవన్నితి చయి౯ భువననాథా

౧౨ అనిన సంతోషచిత్తుడై యపుడు గానియు తేంద్ర సాంబ్రాజ్యధారేయుడిత దరంచు
వారికుమారాదు లౌననయ భినుతించి నన్ను సమనంబు తోగతి గని యొనత దూ

౧౩ అంత టని జ శాత్రవనగ రాంతస్థితి తెలియవచ్చునల పంక జభూ
సంతతిగని యడిగిన నతడెంతయు వినుపింప దాశాగ పాతమతి తో దర్

౧౪ ప్రణతగిరీశ్వర పంకజాంతరానన వరమై భవంబున (బ) బడినాడు
తతభూతి మను జాంజితకీర్తి నదరి యుప్పుడమిలా విఖ్యాతి బొందినాడు
ప్రకటితలోకపాయక లంకస్థితి గాంచి వి బుధులను నెప్పించినాడు
తనకు నెప్పుని మహిమను జకాంతావళి నెంచకచరలు బెట్టించినాడు

౧౫ తోయరువాం దళనేత్ర సదాలయ శోభి రామద్యుతి విగళిత గిరిప్రజపురమున
జగతి గన్నట్టి శిరి జేర్పి తెగువనాత దెన్నరికసాంధ్యుడై యున్నవాడూ

౧౬ భూజితశౌర్యమై భవమున దేవతాపతియమాంకారంబు రూపినాడు
సంశ్రితాపిత ధనిష్ఠుల ధర్మకాండంబు చే సమవర్తి నిర్జించినాడు
సంధితా సుర భువనాధిపత్స్పర్ధతి వరుణదేవుని సేటు మైచినాడు
మానిగుణానిధి దానార్థగతులచే ధనపతి నొకతెడ డాని పినాడు

౧౭ తరణి చంద్రుల నధిక ప్రతాపకళల బయలు బట్టించినాడు రాల్పగిరితో దనగసుతేశ్వరు నగలించినాడు గాంచి యసమయు ఖరగనాథ ని నరయు వశవే-

౧౮ లాంఛితరత్న వశీకరముల విల్లు శిల్లెడు దప్పిరగోపురా
ప్రాంలకసౌధ మందిర విటంక చయాంపణ కేలాంటదేవాళి
సాలక వాటు భిత్తిరథ సామజ వాజి నివేశ వీధికా
శాలభటాంచితంబయి రుబిందగి నెప్పుగు తత్పురంబిలన్

౧౯ ఆపురమున నేకపురములు చూపింప గళాంయురాను దేవతలైనన్
చూపంగ నేరువేలట నే పల్లవ యోంధిపరిఘు యేమన వచ్చున్

అని బహువిధంబుల తత్ప్రకారంబభి వర్ణించిన యతండు కొంచి
దుదంబి త వారేపూర్వకంబుగా నతని కిట్లనియె॥

౨౦ అంతగా జెప్పితది యునాకెంతశాత్ర మతని ర్జించెద నేదు వాంఛాతిశయము
దీర్చెదం దరి జేరనే తీవ్ర గతిని వాయజే శేదనమ్ము మీ పావనాత్మా
అని భగవంతుడైన యా రామమూర్తి బలికి న సంతోషిత స్వాం
తుండై యుతండు తరల ప్రస్థానంబు శేయించె నప్పుడూ

౨౧ చరియుంపం ధరయట్టి వాసములతో ఖండాంశుతే జోమహా
జ్వాలితంబై గజముఖ్యసైన్యముయు గాల్పన్ దిక్కులు క్షేత్రలకాం
దలు భేదిల్లగ గట్టి గట్టి రతయున నాథుండు పూర్ణిల్లని

శ్రలబ్రోత్రీన్ వారినాయకుండు గదాలెంరామాంశ్చేతుండై మొగిన్

౨౨ వారిబలము వారిబలంబని సురలు జ్జీనుతింపరాత్ముసులెవనగుమ్మతి
వారిబలముగాదలంచిరి వారిబలమె జయమటంచు నార్భ్నిఖదల పక్ష
యిట్లుడదవిపోయి యద్భుర్తక్షణాతత్పురుముడగునై వస్పతసంత తీర్థ
శోపకంఠంబున వారిబలంబుతో విడిశేనంత తత్పురంబునా

౨౩ అంభోజాక్షుడు రామమూర్తి వారిపుత్రాదులంభజింపన్ గబ్బీ
రాంభోరాశిగుణోన్నతిన్ దెగడి భూమాన్ని శదిక్ష్మా ఖలిన్
జ్యాంభజ్జలరవంబు లున్ని గుడవన్చైన్ లక్ష్మణోపేతుడై
యంభోజాకరవంశసాంగరమజీ యంభుర్ భుటుల్ దెల్పిన్

౨౪ వినిసంభ్రమచిత్తుండై తనకారుణ్యంబుకేస్న్దామరలందున్
గానకానవధూజుణ్ణో జనా వసుదనిదెనున్ సమాజమంత్రివరులు వినంగన్

౨౫ వచ్చినాండటమనపురోపాంతమునను నిలిచినాడట వంటులె నిఖిలజనులు
దానవవిరోధియతనికి తగినయట్లు నడువవలయుమనకు ప్రధనంబుగాగా

౨౬ అనియపుడు సమాజభృత్యులనని చిమవశిత్ముడగు వానినలఘుప్రతాపస్ఫూర్
ఘనధామత్రిగ్గవాంస్ఫూర్ ప్రణతాంచితశూలవానస్రుప్రముదాజ్నే
స్ఫూర్

౨౭ రచ్చింపియుచితగతులన్ మెప్పించినవర్ణపటమణివిభూషణముల్
దెచ్చించి వినుతిశేయుచు యిప్పించినయంబువిరానిట్లనిపలికెన్

౨౮ పార్ణక్ష్మియమానైరుతాంబురాడనిలధనాంధ శగిరిశదిశాధిపతుల
సవాజవిక్రమకళాసంరంభమునగెల్చి నానంకల్సైకొంటి ఘనతమెరసి
ధృతమతిమనుజరాజిత్రకైసెత్రి యొక్కడుపగతుడైమనకుగవ్వుట్టినాడు
వానివానిబలంబుతో నాశమునరింపగాంగనినామదికలకదిర

౨౯ దిండులకునేపుముచ్చ్వడవేమిజెప్పు మూరకుండినమీరిరాకుండడదతడు
గానమనవారినందరగలశిపోయి గెరిరివధింపుమునోయుత్తై నిర్భవింపగా

౩౦ అనిపురమునబడవాల్లన్ బనిచినతద్వీరములనభవనాధ్యవరో
ధనగోపువాక్యంబులు పెనుపొందగభటులకొపుబెళ్లిరయమునన్

౩౧ కరిగంధర్వశతాంగవీరభటసంగాంతంబులుంగాల్పనా
సురరాడ్వైరిమవాశిబలాత్మజముత్రి హస్నారిర్నిస్టడంబింపబలం
బెరపింవారునురామలక్ష్మణులుసు శ్రీయుక్తులై యొప్పియూ
వారినాధుండనుకైందజేరిరిరణోద్వృత్తిసంరంభులై
అందు

౩౨ ఘనప్రైవస్వతసంతతి పనుపునప్రవరాంగదుండుపటుతేజమునన్
తనరారుదాశరథిసూనుడు ఘునవర్సుడుకొంతయుత్తిగడిపినయంతన్

౩౩ శ్రీరామమూర్తి రాజీవపత్రేక్షణుడు దంచితదివ్యాస్త్రవాసస్త్రదైనే
యుతనిత్యమల్లుడు లక్ష్మణాభిధానుడు విభీషణుడు విక్రమభూతిసాం
బుడుడ్డ
అరాతిగజుడు సమీరకుమారుండు రంజితదీప్తి శత్రుఘ్నజయుండు
వీరాంగదుండు శ్రీవిదుదుప్రద్యుమ్నుండు ఘునధృతి గంధమాదనుడు
వాలియు

౩౪ నమరులరాదిగంసారవారికుమాబ్ధి మణులుదానవవారణాస్యగాలు
దీప్తి
చారుతేజోనిరాకృతచండభానులు శాత్రవప్రాణపవనప్రచండ
ఫణులు

౩౫ పరబలములపైబడియుద్ధురఘునకేరవాలపద్ధతులనలినవిగా
ధరనెరుగనురిమిపరిపెరి కరిరధవారి భటచయంబుగజిబిజిగాగన్

౩౬ సింధురరాజపై శింవవ్వమిల్ బడుగతి మృగవములకురికై దువృకములట్లు
నద్రులపై బారునశనులవిధమున నుదదాశిగవియువాయువులపగిది
చేరయిందరుమఙ్ప్రబాంకరులందానవములపైపేచుతా క్షములకరణి
రణి --

పత్తులపైకైన పతులు దూరినత్రియ కమలాంతరము వేర్పుగ జముటుల్లు
౩౭ తలలు ప్రక్కలు జై శకంధరలు నుగ్గు పొడిపొడిగ దాకి యేచి రూపులును వాంపి
పారగాఢోవిమేనులు ప్రచ్ఛిమాంస ఖండములు రాళ్లైప్రవులు కలయు గలచి-
యిల్లు కేయుచుండు నంతాకా॥
౩౮ వారి తనయాండులం గవిశి యారిపు వర్గము నర్గళంబుగా
పరిఘు గదాపరశ్వధ కృపాణముఖాంయుధపాళి దాల్చిత
త్తరములు మర్త్యముల్ తలలు తెళ్లను రంబులు మోములత్తులుల్
నెరయంగజేసె నప్పుడ వినేత తెల్లటు మున్నుమదేలు చుండగన్
౩౯ రథ్యముల్ మణాగ సారథుల గేటు నాగించి రథుల తోగూడ సారథముతో డశి-
రథములగాని తుంజరముల దారోవా తుల తోడవడె ద్రిప్పి కేలు లద్రోచి
తుంజరంబు గాని గుర్రపు దళములు సాదులతోగూడ చంపిపైచి-
వారుల వాలములు కాళ్లదరగ్గ తొని కత్రు పాణితో గూడ నాభయు లజంపి
౪౦ భటులచే నెదిరించు నాగ్రభుల నదచి ప్రభుతో గూడ బలమెల్ల పతి డచెట్టి
పరులు కొదింపతన వారు బ్రతుకు తింప నెందెదురు లేక విహరించె ననిల సుతుడూ
౪౧ వికటుండై గురు శక్తి గాంచిన మహావీరుండు ధూమ్రాక్షుతూ
రకై సెనప్పుడు దాకు వారి దెస పారం జూచి ఘోష్వద్భుర -
ప్రకరంబుల్ నగుడించి చేతులు రముల్ పార్శ్వంబులుం గాళ్లుమ
స్తకముల్ ద్రుంచు చు నార్చి చుందిరుగుచుం భండాం కు మత్తుండై
౪౨ జితవిద్వేషుగ జుల్ సమీర తనయుల్ చిత్రాం శుకల్పుల్ మహా
క్షతవీరాంగదుకేశపాశిని టులన్ దచ్చించి వైర్యరను
క్షతనారాంచ పరంపరల్ గురిశరత్రం బుల్ వడిన్ కాల్పపై

ష్ఠితి వారక్ పలలుంబులుం పెదరజె కెనాట్పడు క్రోధాంత్ముడై
౪౩ అంతటవాయుసూనుడు మహానముకేల నమర్చ్చియనిం
తింతలు జేసె వాడు నది యందుకలేక తండు రోషిత
సాట్టముడా క్రప్పైవమున వాడ దిద్రుంచి మెసగంబు వింటన
త్వంతమువే యంగావిరిచె దానిన తండు రిపుల్ చెవింపగన్
అప్పుడు రోషభీషణాంకారుండై
౪౪ గదకేలన్ ధరియించి నెదగున హుంకారంబు నేదా జిమా
పెదలొంతయు జెప్పుకాం దుపు గదా భీముండ నంచిప్పుడే
గదవెప్పిం ప్రముఖేశర క్షిణ్ణిరి శృంగం బాత్రెలుం శెయగా
నిదివజ్రాయుధముంచు బఱ్ఱిమఱియు ద్పృత్రిప్రకోల్లాశయై
౪౫ వాయుజయిప్పుడు వాంద్రపెండ్ర జయించి నట్టులగాదు నాయుగ్ర భాంగ
మనవిశ్చైకదనంబు మునుకానికేయరాముననైన యుతనితమ్మునికైన
ననువుగాది యసోర్మదనుజరాజతశక్తిగన్నట్టి వాడ విక్రమయుతుండ
ఘనగదారణవిచక్షణుడ దిగ్గపలయాంభసమ్మత కీర్తిని శాచరుండ
౪౬ నిట్లు దంష్ట్రష్టమానుమయింక పోరనేకాద టువారి ముఖ్యనెల్లగూడి
పోరినవారింతులయకాలమారుతంబు మించిజలధరపటలిమాయిచి నట్లు
అని మరియును
౪౭ గిరగిర ద్రిప్పినై చెపరికెలి తకాంచన పుష్పమాలికల్
బోరిబోరి వెడగాంగదల భూమిపయోనిధి సంచలింపగా
చిరచిర యుగ్గలుం చెదరచిందరవందరలైన మూపగుల్
విరవిరబోవగాదిశలు త్రేలగనగ్గదయాం మహాత్ముడై
౪౮ అంతనావాయుసుతుండు వానిగద యొపారంగతాగాంచియ

ఘంటారాటోపము మీరగా గదశక్తియన్ వాడు వేరాన్తలేక్
పంతంబొప్పు ధరించి వప్రములు వెలింపక్ ప్రేయము చోనార్చినన్
దంతిత్వంధ్వము బోరు నల్లురి పురుదర్పాఢ్యా పాండుర ర్పొన్నత్లిక్
౪౯ వలపల దాపలక్ గదగిన్నై ఘుచునే పలుమ నొర్ప్పు చార్చ్య చున్
తలలగలుంగ ప్రెయుచును దాటుచు మీరుచు కొట్టుదట్టుచున్
సాలయుచు పాయుచున్ కలయుచు న్వడి ద్రిప్పుచు నెత్తి మోపుచున్
వెలయుచు మండల భ్రమణ వేగముచే బెరియుం బిరయ్యెదన్
౫౦ యిట్లనొన్న జయకాంక్షల వలుబు డింపక నెకతో తెరి మీరి
ఘోరగానెరశి రెండు గదలుక్ పొడిపొడి ఱ్ఱై పుడమింబడన
ప్పుడు పుష్పితాశోకానంతపంబుల యందంబు నరత్నా
సైన్యాంగుళ్ళై యెకరొకరిక్ మించుకొను మునా చోతులకై వడి--
మల్లయుద్ధంబు నకుంగదంగి పోరుచుండు సమయంబునా
౫౧ పరగక్ తీవ్రర పాండుపుత్రున లభ్యం భాగంబు గంపింపను
ధురవజ్రోపమము ష్టిఘాతములనైతు క్లాష్లి పారంగమా
దరుడై ముక్తులనొంగ్ల నిట్లురిపు చాయల్ గాంచియజ్ఞాయుజుం
డెరపొందం బడనై చివాని వల్లదయుం బెక్కెన్ప్రు గంద్రాంక్త్రలితే
యిట్లనొ॥
౫౨ ఉత్తరమున్ బ్రిడ్డలు బారగాం బోడిచి నిట్లూర్పుల్ వడిందెరవిం
చిరము బొప్పగ రామమూర్తి వారి తాంచిత్రంబులో నిల్పినను
ధిరశాన్సం బునాశెత్తి గన్నయుతనిం శిశ్లైత్త గక్ ప్రయుక్తనై
ధరగూలం బవనాత్మ జుండు ప్రబలోద్వృద్ధావరాపదర్పాదన్నై
యిట్లతడు వాతుడ్డనంగనుం గిరనే
౫౩ వారి బలంబెన్నన తడు వీరాంగదుండు పాండవశ భవుండు మహాత
తె జోవిభూతి

నాంమవకేశాంయయునా విరునాంప్రపానస్సుం నణాచి రవిహాత్మ విక్షేచెన
ప్పుడాప్లె
౫౪ ఆరణముఖాంతకోటివి వారణమున సమస్తపైరి వర్గమునాంభ
కారణావయునార్ద దేవ్లాంపూరణముల తారకాగ్ని భూరణమయ్యెన్
౫౫ భీమదనంగశాంర్వమునచేరువవాంచిమరుత్సుతుండుసం
గ్రామతలంబునంమయముగాంచివారినిత్తి మీరగూడిశా
ఖాంప్ర్యగవాం శితో జనిసగౌరవధర్మనిరూఢినెంప్పు శ్రీ
రామునుపౌత్ర్యుల ప్రమలరాజశిఖామణి గాంచినప్పుడై
౫౬ వినుమవనేశసద్భుమతధర్మాత్మజ మై శ్రీకృశోభిత యనఘుపాండు
రాజనమాంక్షకుభాం జనమగువాడ దనరారునయమ్మతప్రభావ
మునశెత్తిగాంచినముఖ్య ధామాంప్రాంక్షునిరెడకతో జంపితిగదగ
దండి
యికనేమియు దోస్నగమేర్పరింపగశే యగలవారమనుచు పల్లకగనతం
డు
౫౭ నభినుతించుచు వారివయిష్ణులరగాయిచిం యుస్తుతాన్సెవిశక్షుడైయు
సగుణప్రదు
చక్రిశిలాం మను జమూర్తిసత్వైవిభుడుప్రాంజ్ఞుడనియల్లవి బుధు
లుబాంగడెరంత
౫౮ ఆరాజముఖ్యులు వారి తనయాదులు ధర్మవర్తనమునదనరి విజయ-
సముదీర్ణులై యుండ సమస్తోర్వీ పాలుల మును భంగము నొందినమదిగ
లవే
మానని విక్రృతి చేజిన సుగ్రావణవారివిరోధి సముద్ధతాంతకుండు -
ప్రేరేపనిద్రువృత్తిమహాంపాకైఖరినూర్పుని గుడించుచురయమునను
౫౯ కదుకచేశాలవాసున్నైత డుమహాప్రగూఢగంధముల్మై బర్బరాం
ఖ్జుసుల
మింగమృత్యుపుజాలియత్రిపరల్పత్రిడేలుపడు శార్వమున నాకడి
దిమగదా
౬౦ పదరుచుగెల్లెయాం విభునిపైపయి చేర్చి నిక్రృత్తదిద్విష
న్నదకేరికుం భక్తుడు గనక్ వారిపుత్రుము ఖుల్ నిరోధమై
నదెగడితప్త తాంతముతినాన చిలుల్ పడవిశ్లేషణ గదుం

గదురుమనంబుతోఁ దనమొగంబున రక్తము దోపక్షుద్ధుఁడై
౬౧ వాంఛితార్థ భరణుఁడ తసురవరులక్ష్మణాసహితు నిరఘు వర్ష్వరది త్యాగ
స్థిరధర్మశాలిశుభకరు గురుమతి వెసబలిశి సరతంతౌనకతడె విమ్మె
౬౨ యెంకడిఁ వాఁడు వేడు విబుధేంద్ర క్రిశానుప రేత సాంతున్ఁ ధా
భుక్తులకై రిపాళ్ళనిలపుణ్యజనేశగిరీశపాళిలో
నెన్నఁడు గాండు పేఁడు వసుధోద్ధ వసాంధ్ర సురప్రియాంముద్రా
పాంక్రవిసూర్య ఝాటులతోఁ వావిరి నెన్నఁడు గాండు చూడగన్
౬౩ వరుసదలంప భూవరుఁడ వానరము ఖన్నెలలోన నుండఁదనే
న్నరయుదు నే వరుండ వైర యుండవు నీకడఁ కేదుసేతువా
పరిభవ మొందు దుష్ట జన పాళిఁ బవత్ర తపేష్టి తంబు వి
ష్పురుసనమాంశవర్తముల గాంవవికైర వి దూరనిర్గుణా
౬౪ గురుశోకము దవ సుదర్శన ధురీకరుఁడ ప్రకాంమురంతధారి వివేకా
పురుషగుణంబులు వానవు నెరయగనేవంటువాని నే గన నేండూ
౬౫ రాజశేఖరపదాశ్రయ ప్రవృత్తి దగు నిన్ను సాంపున్ జనుఁడే గాఁగా జనదలంప
పంకజాతాలయా స్పదుఁడవై తగు నిన్ను రాజుగా మది విచారంబు సేయ
ధ్రుతి మహా విరోధ సంగతి పేతదగు నిన్ను నెంక భువనేశుగా సెప్ప బుద్ధి
విశ్వతాంగమ ప్రవృత్తి వినుతి చేతగు నిన్ను నెరి సెక్క పురుగా నెవచింప
౬౬ నవనినాథుఁటువాఁడు వేవన్న లేవు తెలదు కలదన్న కలపునా కన్నెడు
నిన్ను నైశానిపట్టు నిర్మిత్రు ప్రవృత్తి కెట్టు వెయ్యనగనాత్మ విగణ్య చరితా
౬౭ యినుఁడ వాఘునపదము ప్రవర్తింపంగ రాజ వాయరి రాజరాజైనెదుర
ఆచలాంక భర్తవాయుత్తున్నన్నతిచేలుఁగ ఘనుఁడ వాసరసంగతుఁ డిమిర

శ్రీనిధివా రాజశేఖరస్థితి నెప్పునీశుఁడ వాంభూతినెలమిదాలోఁ
చతురాననుఁడవా సదాభూతి వెలయుంప జిష్ణుఁడవా జయశ్రీభజింప
౬౮ త్రిణయుఁడను తగు గాంశ యేమిచెప్ప నఖిలదిగ్రాజ మెల్లనాయాం సమ్పి-యుంబు
విన్నమాత్రనె చ్ఛత్తునై వినుతి చేతు కేవన గెసంతవహాం యతశేఖరాంతా
అని మరియు నిట్లని యె॥
౬౯ నిరతోగ్రధర్మంబు నెరపు భూవరపుత్రిగై కొనియేను బోగనితదగ్ర
జాంతు భీష్మకు మారుసఖు సత్యమతి భృగువె కాంసాం జాహ్నవియపెఱ్ఱలి బెళ్లి
భంగంబుఁజేశిరాఖలుఖ గత్యతివిస్తారమరువనిన్ను వాంరింతు మహాభాగ
శితుబోధనెబలాఢ్యు శాత్రవవాసి తుంభకర్ణు దరణి కూర్ర బుద్ధి
౭౦ ననుచుబోనాడి యుతని తమ్ముని విభీషణుని మహాత్ముని సత్సుకతనయుగాంచి
సరభసాంద్రప్రవృత్తి మనయన్నవాని విరోధి జనులు నగజే యుదు ఖ్యాతమను భవింపా
౭౧ కైవైన బ్రతుకు పొమ్మిఁటు నావాంఛ తీశ యవర్తనము మేలనగా
గాంవింతు ననిమహాధృతి నావిభుని గిట్టుమరియు ననివెంగతెగుప
౭౨ యూఁవిరోచనసుత గురు ప్రవృత్తి నెనశి పాంతు దనితలంపక తను పాంతుఁ దుమాక
నది యునెటులన్న వనరాశి పదుఁడ వైన నిన్ను దెచ్చె సనాంవాంఛనే దుర్గరా
అని విజృంభించె॥
౭౩ తతకోపానల కేలలత్పల దురంతస్థానారిచే బర్వన
ప్రతినాం జోద్ధ్యత బాంధవ బద్ధమరిమహాత్మా స్తోత్రాలు బల్లుము
ధృతిరాగాంబి యుతండవై చెవిలసద్దారాముఖ్యాగ్ర సఖిరా
వలుతిరూపాంతఘోర శస్త్రముసమగ్రోదగ్ర దివ్యాస్త్రముల్
౭౪ అదివర్బ్ధైర్య పొంజిలి దఘోరితరవంబై సర్వరక్షోభయా

బుధలోలావహావమూర్తియై జయ జయ ధ్వనప్రభాస్వద్భుచో
విధితంత్రాదిసుపర్వసిద్ధఘనాభ్యర్ధ్య దాన్ధరంబై దురా
సదతర్పారిశాచరాగ్రవావిరాజత్పంవాంకాంపత్స్యమై
౭౫ బంధురోదీర్ణమై యంధకాసురునిపై సాత్త్వంచు ఘోలాత్మశూలమనగ
చిత్రదోర్త్యగమై వృత్రామరారిపై పరతెంచుసూత్రాము వజ్రమనగ
ఘోరస్వరూపమై తారకదైత్యునిపై జనుదెంచుశేనానిశక్తి యనగ
భీషణాకారమై పెల్లి జీవాళిపై తగవచ్చు లయకాల దండమనగ
౭౬ వచ్చుపురమెల్ల వణక పర్వతములురులు। భూరలు విసుతింప జనులు సంక్షోపమంద.
నప్రతిహతోగ్రశక్తి నావారివిరోధి। శరము వెసద్రుంచె మకుటము ధరణిడుల్లా
౭౭ అంతట నావిరోధికళితాంచితధామము చూపరెల్లన
త్యంతము విస్మయంబుగనవారి ధామము జెందె నప్పుడా
శాంతకృతప్రవేశులయి దాంతనివారణు కొందరందువి
భ్రాంతవశోద్దాప్తి కొందరు సెరంగిరి కొందరు జిహ్మసత్త్వగన్
౭౮ ఆసమయంబున వారినందనుండును పవమానతనయుడు ప్లవగపాళి
కవలు గాడి జయంబుగాంచి చెలుపొందెదురామానుజన్మశ్రీరామమూర్తి
గనుగానివినయముల్ గాంచియమ్మేత ఘనతేజియూపైరిగర్వవారణా
మొనరించితివి మమ్మునెప్పు చూంచితివినీవాంతస్ల్య మేమని వర్ణనంబు।
౭౯ శేయంగలవారమున్న దద్విశేషఘనన్నతి నిగంటుమిము జనశత్రునామునద్వి
తానరత్నునమనివారు తన్ను జాగడ। గాంచెనిజధామము మమరులుద్ధతి భజింపా

అంతా
౮౦ భూధరధీరుడా సురవిభుత్వవిభావిభవైకశైలుడు
రోసిధను ర్ధరతేజుడు మహోద్ధృతశాత్రవమత్రికంధరుం
డాంధ్రరణీశుశ్రీలసవాజాంచితధామము విన్నతుల్సు
శ్రీధృతిఫాని జీవనము జీవనమంచు దలంచు నత్తరిన్
౮౧ వినివాంతవారిష్టైయతడు భీముడు రాముని భూండుగా విచే
శినవిధిమెచ్చుమాననదచేశమయి జాతసభాంష్టలుంబులో
ననుతగ బల్కెవారినివినా శమునే నొనరింతునంచుదు
ర్జనయుడు సూనుగాంచి యెరుప్రీతి నెరుంగవచించు చుండెదర్
౮౨ వినితనసఖులసద్గునవిక్రమైపేతుకులంది తాపాతవాసిక్రముంభక్తర్షి
ధీరాత్మపరనరదేవాంతకులస మానాంచితకీర్తులనలరుదర్థి
నతికాయునతులవిఖ్యాతిచేదివి భువినుతిగాంచువానినుద్ధతివద్ధించె
వారిబలోద్ధతి సహాజయుక్తినావిభుడా తనివారియిబ్బియసురతతికి
౮౩ ప్రీతిగాంచింతునను చతారిరసాంల్ప్రరా జితసన్మార్తి బలుకుమత్భ్రాజమాన
వరగుణారాదవాంరితో ద్ధురపయోధిమే ఘనాథుడు శార్ఙ్గమెంచి తభుజుండా
౮౪ జనులమెరంగిమొక్కయడసన్నియతిష్ఠిధిపూర్వతంబుగా
ఘనమతిదేవరేపు విభు కామందునాశుచిసుప్రసన్నగా
నైనరిచితధ్వరమ్ము నరదోత్తమవముర్ వారులమ్ములుంశరా
సనము శశైటముల్ పరశుశక్తిముఖాయుధరాజియుంతయుర్
౮౫ గాంచియావీరుడతుసంగ్రామకేళి। వారి పురస్థితిగనిసల్పెనందుగడని
వారిసుతాదులు గురుబలోద్ధతిమెరయగ। పోరిరసురారినికరముప్పుడు నుతింపా
౮౬ వారిబలము బలము బ్రైకాని। శరములురంబులునేంచెవులుచేతులుమూతుల్

చరణంబులు కరణంబులు। శరమురుదుగ వెడలు దాదలు ఖండించి కొదగ్

౭౭ వారి బలము వంతమున్నె కాని। పరదళముల గళములతులప ఘుకరవాలో

త్తరముగదియించి కేసు గ్రీష్మరుగ తివెదలుంగ జంపె రారక్షి తెరవిగాన్

౭౮ కుంభముల్ వదళించి కొండయుపెకలించి తుండముల్ నరికి పెండొడలుచిరిచి

నాలుకల్ బెరికి పేర్వముల్ లాక్టి వాలముల్ దివిచి పాదములు ఖండించి వైచి

చక్రము దాలగించి సారథులను జంపి మస్గాం డిరథ్యాలు శౌగలు విరిచి

కదు గ్రద్ధలెదలించి గళములు న్ముళించి యెమ్ములు రాల్చి కరమ్ములెడ్పి

౭౯ కరులు లకాయములు తేరులకాళ్లులములు కలచి కూల్చితదారోహకులవధించి

యరిబలంబెల్లు బాగజూదవారి బలంబు। వారి బలంబుగనెనరించెనాజి దాదలే.

౮౦ ప్రద్యుమ్నుండు వరాంగదుండు ఘము దగ్రస్ఫారత్రివిద్యేషరా

క్షిద్యోతోష్ణకరుండు వైరులతలల్ ఖండించి యుద్ధ్యాతథా

త్రిద్యోవేదుల కంచు చండ్రత్రయ నొందింపంగ తద్యాతముల్

విద్యల్ జూప్రదమంచు నాడుతాసీరిల్ నాలుగ్నేయుచున్

౮౧ కృతవర్మాంతగజుండు సాంబుడురణోద్యత్త్రిన్ విజృంభియుం

న్నతత్రిస్ఫుల కాయముల్ గలచు బోమాంసంబులుంగుప్తలై

జాత్రిల్లన్ బడశేయునందు గుణయుత్రైస్తోత్రంబులుం జేయుచున్

పాత్రుల్ గాండి ఘుజించు భూతములు వాపుల్ దరతత్త్వందముల్

౮౨ తతభాస్వద్బ్రభచంద్రభానుడు సముద్యచ్ఛక్తి సతాన్నత్రజుం

డితసంగ్రామజయుండు పావకభపెంద్రిత్రిన్ దగునేకరుడు

ద్ధతుడై లోకలయుంబునల్పనిరి జాతాభరచందంబునన్

వాంఛిగావించెనరాతివర్గము న్నైసన్నైశ్రేణిరియుగ్గింపగన్

౮౩ గురుమతి మిత్రవిందుడు విమురితచారుమవాసనలుండుడు

ర్ధరకరకాండపద్ధతుల ప్రాలగదూలగచిక్రస్యక్తే

సరగునబెట్టు కట్టులయి చాలగబ్రోవగ గర్భగబ్భంగప

ల్లరునెరలం గఘంగపడమారణమారణవీధి వైరులన్

జైశనా.

౮౪ గ్రావచరప్రఘుండు మణికాంజితహారవిభావిభాసిసు

గ్రీవ ప్రదనంతతేజుడు పరిస్ఫుటదీప్తసుదంతుదర్భృతం

బై విలశిల్లు భూపతనయుందలశాస్త్రమరాంత్రిరాజితై

దేవతలుంత రక్షమునధీరుడితండని సన్నుతింపగన్

౮౫ ఆయుడకోసకేంద్రతనయాత్మజు దాధ్వనిదు రాముమున్రాత్రియోగా

రాయనసత్వరానిలుడు రాజితశౌర్యవిభాంతి వైరులం

దాయక తప్పరికి బంచెదనుంచెదనం చుమ్రాంకులం

కాయులు రాల్చసత్రతలకాయులు రాల్చి రణావనిస్థలిన్

౮౬ పంచితశేరిలక్ష్మణుడు చారుతరాకృతిలక్ష్మణాత్మజుం

డంచితచాపవిక్రముడు దారథసర్వరభాసితోన్నత

త్రాణంచనసాయకంబులను గ్రాలువరాఘులపారదోలుచుం

పంచతనొందజేశెదివి వారు ధరాస్థలి వారు మెచ్చగన్

౮౭ అనిరుద్ధుండు రణస్థలిన్ బుబుబుదద్దిద్యోతసెపొల్చిజ

వనముల్ దియ్యగనమ్మహోదరమహాపాక్షాద్యదులన్ బైబడన్

గ్రానినాదంబానరింపు చుంశిలగుచున్ కోరాడుచున్నై కడచె

ర్వినరలుంగానిత్తిన్నగాంజరుగు వారిన్ దూంచిమున్నెప్పుగన్

౯౮ చ॥ స్థిరగతిసత్వకాంత్యభవుదుద్ధతనారివిభీషణుండు దు
ర్ధరకరవాలవామ్నురయి తద్రిపుసైన్యములోన బొబ్బిడ
త్తరములు పార్శ్వములఁ బరులు కంతములూరులు మధ్యభాగముల్
ధరబడరాప్తెభ్రాంతములు తన్ననుతింప్రముకేళిసల్పగన్
౯౯ ధృతిక్షతవర్మదర్శనిభదీప్తి మవారిబల భ్రాంతినిర్జర
ప్రతతికినద్భుతంబొదవ బంధురలీలనరాతిరాజిసం
వాంతిసనలించె ద్రుపతశాసంబుధి ముంచినలీలనార్పుచున్
క్షితివారిశేనలోనితడు శేఖరుడంచు జనుల్ నుతింపగన్
౧౦౦ యుత్తులవిజృంభించి సాటులేనియట్టియుమగలునాటోపంబుల పర
బలంబులపైకవియునెడ. వికలాంగంబులుగాని శతాంగంబు
లును। విరదంబులుగాని ద్విరదంబులును। విగతోత్తమాంగంబు
లుగాని తురంగంబులును। వివశప్రాణులుగాని శరశ్రేణులును
౧౦౧ పరయులుగాని శిరంబులును। పగలనిఫాలంబులును। విశీర్ణంబు
లుగాని కర్ణంబులును। పెఱువిపడనిగ్రీవంబులును। రాలనిదంబులును
నూడిపడనినాలుకలును। నెత్తురులూరనినోరులును। తుంత్రి
తంబులుగాని కంతంబులును। అప్రశస్తంబులుగాని వాసంబు
౧౦౨ లును। శ్రీణనివక్షంబులును। విరుగనిపక్షంబులును। తునుగనివు
ష్టంబులును। తెగిపడనియూరులును। చెదరనిజానుజంఘలును-
చెడనిపాదప్రదేశంబులును। వికారంబుల జెందని యాకారం
బులును। తునియలుగాని ధనువులును। తుమురుగాని విశిఖంబు
౧౦౩ లును। శకలంబులుగాని కరవాలచక్రములు సలిమయుద్గరకుంతప

రశుచ్ఛింది పాలతోమరందాసియుద్ధంబులును। వెతకిచూచిననైవెందు
మారణంబునైనవారణంబులు శిలగండోపలంబులుగా। పావనం
బులనస్త్రంబులుగా। పదాతివర్గంబులు జలచరంబులుగా। రథావ
౧౦౪ యవంబులు వరతండిన కాష్టంబులుగా। తెగిపడ్డయాతపత్రం
బులు పాండురపత్రంబులుగా। నస్థికపాలంబులు శుక్తిశంఖంబు
లుగా కేశపాశంబులు నాచుగా। నాయుధచూర్ణంబిసుకగా। మెదం
బుపంకంబుగా। రక్తంబు ప్రవహించు సలిలంబుగా। శోణితతరంగి
౧౦౫ ణికైవడి। నెత్తురువస్సగజదంతంబులు యూపస్తంభంబులుగా
సంగ్రామతలంబు యజ్ఞవేదిగా। రథావయవకాష్టంబులు సమిధ
లుగా। అగ్నిదీపికాయుమబరణిగా। విశిఖగరున్మారుతంబు ధవిత్రం
బుగా। ప్రబలభ్రాంతనాదంబు సామధ్వనిగా। వారిబలప్ర
౧౦౬ తాపాగ్నిసంధించి। వివిధాయుధంబులు ద్రవ్యాపభ్రమేజ్జిపాత్ర
స్రుక్స్రువంబులుగా। రక్తంబాజ్యంబుగా। మెదడుతోగూడినరక్తం
బు పృషదాజ్యంబుగా। మాంసంబు హవిస్సుగా। వారివిరోధిపశు
వులంబట్టి। కొందరునదస్యులు। కొందరురుత్విక్కులు। కొందరధ్వర్యో
౧౦౭ ద్గాతృహోతలుగా। సర్వాకారంబులునై యుంబ్రహ్మారాక్షు
సులును। రక్తమేదోమాంసంబులుగా ర్ధ్వతాని సంతర్పణాలంచే
యువారును। గజాదిచర్మంబులు పరిధానంబులుగా తమలోఁ
దామును మర్దించుకొనువారును। రక్తపానంబున మత్తిల్లికేళా
౧౦౮ లంబులు చేబూని యోలింగనముక్షిపాయయని తిరుగు భూతం
బులును। అరోపాంతశూన్యరథగజసైంధవంబులపై నెక్కి। తత్తదా

యుద్ధంబులుధరియించి తమతోడా వుంయుద్ధంబులు శేయుపి
శాచగణంబులును బలుతైన యరిదుర్గ్ములబేదరంజేశివరాంసఖ్యం
౧౦౯ దంబులుగైకొనిదానంబులు శేయుంధాకిసులును ధాకినిగణంబుల
తో సంధిగావింపుకొని వేఱ వెఱ్పరచుక తమతమగణంబుల కావా-
రంబులుగ యుగంజేశి సుస్థితి బరగు శాకినులును శాకినిగణంబు
లతో విగ్రహించి తత్తత్ప్రదేశంబులు సాధింపు కునిప్రభుత్వశాలి
౧౧౦ త్రమనిదీపించు చేతాళంబులును ఆ సైన్యాన్యబాంధవంబునను
క్షరుకరికి విందులుగా విందుచు పెండ్లిపాటలు బాడుచు నాట్యం
బులంసల్పుచు పరిహాసంబులు శేయుచు కోలాటంబులు శేయు
చువారి బలంబులు వినుతింపుచు రాసులయందంబున నానా
౧౧౧ గ్రహసంకులంబై వసంతసమయంబు చందంబున నిరూపితవా
రికుమారబలంబై కమలాంతరంబు తీరున విదళిత పుండరీకంబై
శంకరాలంకారంబు కైవడి నష్టికపాలమాలికా విరచితం
బై పంచశరాసనంబు పోలిక సుమనోగణలక్షితంబై సుమనోంగ-
౧౧౨ ణంబు బాగున పరిష్కృత శిలీముఖంబై శిలీముఖంబు చాట్పున విస్ఫ
ష్టసువర్ణంబై యొప్పుచుండు సమయంబున॥
౧౧౩ ప్రద్యుమ్నుడాఢ్యుండు ప్రథితాంగదుడుసుచిరైవసత్వంబై పైరులరతరుల
బూనివచ్చి బలభ్రాంతి సాంబుడుకోత్రిపురులకదంబముల్ వరుసగాన్చి
క్రొత్తపై రిగజూడు ధ్రుతిధృతవర్మ డాశ్రితపారిజాతుడై రిపులగెడపె
ననల సంభ్రాంతు డుద్భవిత్రిస త్సేనాత్ముజుడాగి పొంగడ శాత్రవులదుని
పెం
౧౧౪ బవ బశికో బవబపాదముల్ బట్టుకైవే నరులసుగ్రీవతనిరుద్ధు డాజిగడ
ని
చేష్టితత్నవారియుండు శత్రువుండు గుణరవంబొప్పు శరముఖుగురి
యుచుండా

౧౧౫ శరభకేసరి శతబలులచంద్రభానుమఖ్యక్షత్రిప్రతాపవిస్ఫారుల
ఆలయ
ఘనతరుల్ భూమిభృత్తులుగాంచి మించి మరియు తరవారిపద్ధతుల
నేరపి రఘుడా
౧౧౬ రంజిలరామలక్ష్మణులురాజకుమారులంబాపమాస్త్రమై
కుంజరవాజివరరథకోటులు మిమ్మటి యనేకభంగులం
సింజని ప్రోయబాణములంచే కొని యామిరి తైరి వీరదళి
కంజునుదేరవాడెరిగి గ్రక్కన మాయ గ్రహించి యెర్పుడన్
౧౧౭ మెలగు తమాని యద్ధరణి మింటికిసాంబపుడేగనైత ఖరిన్
బలములగాండనేగె ఘనభావగతిన్ కెరళ్ళైశిలాగ్నిత
త్రక్రివిరవాప్తిన్ బెగడి త్రైన్యముసొందుమరాజవాంసముల్
మలయుమసోలుచుంగనుచు మానసవీధిదలంపుచున్నె డన్
౧౧౮ శరములు త్రేలవత్తములు జోలభుజంబులు కాను లూరులుం
వరుసనదూలకమ్మైర శితపల్లపరంపరలే శియార్భుచున్
వారితనయాదులుంగలచియుంతటు బోకకడంగి తక్షభూ
వరులనవిశేనబాణముల బద్ధులజేశిచెరింపుచుండగన్
౧౧౯ చేయునదికెకక్షపసుతుల్ చేష్టలుడిగి వివశులై యుర్విబడియున్నవె
రఘుగవిగి
సేన వారెల్లదుఃఖవిశిష్టులగుచు దిక్కువేమికిసెందుచు చింతింపుచుండె
౧౨౦ తమువేయుసాధనంబులు తమపైబడవైరిఘురియుడారుణశర
ముల్
శ్రమమందరేయవారిబల మమరగమరుదరివిరోధినాత్మదలంపన్
౧౨౧ పరిపూర్ణచంద్రబింబప్రభాస్ఫురితమై వెలుపందు వదనంబుతెరువి
హార
దివసనాయకదీధితివిభాసితనిజాంతపద్మానిలము మేఘపటువిడోప
కలితఘనాగ్రవిగ్రహాయుతమై తగుపరభ్రాంతిశాంతినం బరముచెల
గ
దర్శనమాత్రనే తడబడభేటి నుద్ధతమరుద్వైరి సంతతులుడాగ-

౧౨౨ వారి రథంబు సుప్రవాది వారలు మరగ। కాంచి యారూఢి శలిశవేగము నవశ్యై
నపుడు భూపాలకకుమారులరిశ్య తావిశాఖారసాయకముల బాధజా రిరంతా
౧౨౩ వినతాత్మభవుడు తగవారి। తనయాదులరాజసుతుల తత్పురమతి మై
సనవతుంబు దోపబోగడుచు। చనియెన్ సంగ్రామమున నవజాలు దురను చున్
౧౨౪ వారి తనయాదులార్తమై యుగ। యై విలసద్గతి బావాంశార్చముల్
నైరథ్యమునార్యమున్నగులనింకి ముఖ్యమవాశన్నతింగడుచు
సరభసవృత్తి జూపమరశాత్రుపవీరులు బెట్టిసాయకలో
త్తరమున నుర్విగూల్చిరి బుధప్రకరంబులు తల్లడిల్లగన్
౧౨౫ పడగలు గాలసారథులు ప్రాలరథశులు సోలరథ్యముల్
పెడమరిదూల తెరులు విభిన్నములై పడి యుండనేలనే
పడకెరుల్ బలిమల పరచి వావాములన్ భటసంచయంబును
క్రడచె శరాళి రామవిభుడా వారిముఖ్యులు బ్రస్తుతింపగన్
౧౨౬ అంతటనాయరాతి నృపుడష్టైరువందగమాయ మచేఘునా
భ్యంతరసేమనెంది వివిధాస్త్ర పరంపర ఘోరవృత్తిన
త్యంతముగా ప్రయుక్తి గురిశియాంఘ్య చేసరితిగానరాకయుండ
వంతదొలంగనీకదురవాంక్రుతి నైతనుదానె యన్నచున్
౧౨౭ ఫైవదిక్కు ప్రస్తరవృష్టి వాంబు దారయెంచు నొకదిక్కు బాణప్రయుక్తి నెరపు
నొకదెస నాయుధప్రకరంబు మెరయించు నొకదెవనతి పరుషోష్ణమారుతము
నొకచో యనత్పువహ్నిసాంద్రత పచరించు నొకచక్రి పెర్నాని వయింకరించు
నొకచో టరక్తమాంసమదవములు నించు నొకచోట రాలు నిప్పుకలు రాల్చు
౧౨౮ నొక్క తలమున తనదు రూపుండజూపు। నొక్కెడ డాగునొక యెడనూరకుండు
నద్దురాత్ముడ ప్రతివాంతబలుండు। వాని శేతను నావాళి బలమడంగె

౧౨౯ కరవాలములు సాయకంబుల కద్దంబుగా నొడ్డి తునిగి నగదలు వారు
నే దెసనుండి వాడేయునో యని తలవైత్రి మోములు దాశి యెడ్చువారు
నిలుపోపవేవేపపద్దిగు వైత్రి దాపున నెనగు వారలత్రిందనెగు వాకి
తలలు వంచుక కబంధములపై గప్పుకపరుగెత్తి కదలకబారువారు
౧౩౦ రత్నములు గ్రక్కువారు శ్రీరామరామ। యెనుచు భూపాలకుల ప్రాఘ గనెదువారు
నదరి శ్రీవారి కావవె యనెదువారునై వారి బలంబు విభ్రాంతి నొ దుముడా
౧౩౧ నరకంతరవమూర్తి రామవిభుడన్నై దినారాయణా
స్త్రరవిస్ఫుందినమేటి యప్పుడు సముద్ర జాస్త్ర రవంబుర్వినం
బరమున్ గప్పుచు రాలుదూపుగా నతచ్ఛావంబు తాంగాంచియె
గెరయంబాపుగ దాపరకాళి జనులు గ్రవాస్త్ర పిపెత్రింపగన్
౧౩౨ అంతటు వాడుతజ్ఞనకు నావృతలేనదశాస్త్రవృద్ధినెం
దింతున ఘంటపైరము మదిందలపో యుచు మాయబూనియ
త్యంతవరాత్రుతిం జలగతద్ఘురురూపము గానెనవ్విశా
లాంతకకల్పదైని జశతాంగముపైని డివప్పుచునెదన్
౧౩౩ ఆమాయాస్త్రతి యట్లు జిక్కి నటులం వారము వారి శ్రీధరా
వారమానాంచితవరేశరో జనయనావానాధయానచుదు
స్థామమస్వారిత్రి నిబట్టుతెచ్చి నిడెనాతాపంబు వారింపవే
ప్రేమం జూడవెకావవే యనుచు కంపించున్ దిశల్ప్రాయగన్
౧౩౪ భూజనుత్యేకరి వారి పత్రకముఖ్యులు జూచియప్పుడుం
రాజితమూర్తి బారుమతి రాముని భార్గవముని డెత్తోస్నతిం
పూజలుగా అమమేటిగతప్పునన్నుడు దుర్మదుడిద్దురాత్ముడు

గ్రాజదాలంగితెచ్చైని దివౌకసు గాంటురె యెవిశే యనుమో
౧౩౫ అనిపలుకంగ నిట్లని యెనాతువాకాత్మకు జేవారి ప్రయో
జనమిటు చక్రనాయపరుసం జనమెంతయు వారుణిపునే
జనకువరాత్మభావశుభచారుతరాకృతితృంతునంతు శో
శనివింతమైన కుస్త్రీరసునిశాంతకృపాంనివదప్పియుగ్రదై
౧౩౬ తనచేతిమండలాగ్రము। జనులకు దుస్సము గాంగర్చు ఖిపించు మునే
యనుగమకించినయలపా। వనమూర్తి యుతుండు బవికెవారనివగలన్
౧౩౭ అనినెదిర్చినట్లుయంతనికొల్లుమా। గురుతరాఘువనతిగొల్లనేల
నతనిరూఢమతిని తతపుణ్ణ శుభమూర్తి నను బువాలివిరోధిననగన పుడూ
౧౩౮ ఘోరరవముప్పుతిల్లనుద్ధురుని యుక్తి। చారుతరదప్తి శ్రీరాముజాయమూన
గుణనిచెలింపవెడ వేలకెప్పుంబట్టిని ఖడ్గధారకునర్పించె కంతతలము
౧౩౯ ఉరురక్తసిక్తమైమెయి। ధరణీస్థలి బడినశిరము తనవాస్త్రమునన్.
ధరియించిమాపుచువా। దరయుగనంతర్చిత్తాత్ముడయ్యెన్ మాదన్
౧౪౦ వారితనయాదులంగలసి యుచ్చటులరాజులగాంచిదీనతన్
పరతరశేరిమ జ్జనకుపంశవతంసముప్రంచెపొంపమున్
దారకానివాడుంచు వగదూరినవారును శోకమందిరం
తరవిందమనంబునందెలశి తన్నుగనుగొననుద్ధితాత్ముడై
౧౪౧ రామానుజుండురణమున। కామోదితనిజబలాత్ముడై చాపలతా
జ్యాసమాంద్యస్ఫురదాతప। భీముండై జనియెవిబుధవితతులు బొదగన్
౧౪౨ మరుదర్శిత్పువిదారి మూర్తి రముఖై మాంద్యద్గతింజెంది యము
ద్దురముత్తారివరూధినీవితతులం దూలించివారించి యా
వారిపైరింగని యోరిమాయెవికశేయం రాదునాముదటన్

ధరణిందూరినబాల్ని జోచ్చినమహాతారాపథంబొందినన్
౧౪౩ పోనెనసనిముంపరధింతు నిలుమీభూమిస్థలింబంతిపై
నానాలోకులు జూడగానెయిటు త్రుంచదన్నోనువస్రార్థకమున్
తానాశంబొనరించుటల్ పెరుగవెదర్పంబు మానిం కనా
చేసున్నట్లు మహాస్త్రమున్ గనుము భంజింతున్ నిమ్ దుర్మతీ
౧౪౪ అనిపలుకన్ సరోషమతినాతడు పోటురులెట్లు బల్కుటన్
జనునేరణంబుచేశిమరిచాలుటుగాకభవద్భుజాబలం
బనగనెదెంతమాత్రము సమస్తదిశాధిపులంజయించునా
కనలము మిందితెగుశలభాళ్ళకమట్లులనేతునాయెడన్
౧౪౫ అర్భకుడవుకదనస్థలి। నిర్భరుడవుగాధరాముని స్త్రయున్నన్
నిర్భయమునతనింబంపుము। దుర్భరముమదియ్య శక్తిదూరవివేకా
౧౪౬ అనినన్ లక్ష్మణుడప్పితాత్ముడు సముద్యత్ క్రోధతామ్రాక్షుడై
వనమాలాఘూర్ణిలదిక్కులుంచెదరభూభాగంబుగంపింపజ్యా
నినదంబేర్పడకార్ముకంబు నమరున్ని త్రాశుగం బాకటిం
గొనిపై చెంరిపఫాలభాగమున రక్తోద్గీరులున్నెచ్చగన్
౧౪౭ అప్పుడావమాదవలోచనంబమరునట్టు। వానిపై ఖరిమగర్వుడై వాడువెడద
విల్లు పైపెట్టునాయకవితతిగుప్పి। పరులు చలియింప తనవారుబ్రస్తుతింప
౧౪౮ అసాయకములన్నిటుని। తాసాపాసియన్నిదూషులకరించియు రణ
భాసురముల గుచువెలయమ। రాసుమరుత్పుణులు బవాలువిద్రాశుగమహాలున్
౧౪౯ నాటించినఘనిభూషణు। డేటుకినావేరవరుని యుదుటననంగా
తాటుంచెవాడుదూపుల। పాటించకతండుమరియుపైబడవైచెన్

౧౫౦ వాలమ్ములు జితపరతరవారమ్ములు ఘోరగరళవంక్తి జాల్గోన్
వాలమ్ములు దైత్యులురు ద్వాలశరమ్ములు లోకభీతిదము లాలములన్

౧౫౧ వానికి దూరివాడు కరవాలము నై చిన ధీరవృత్తి నా
భానుసమానతేజుడురు బాణపరంపర దాని ద్రుంచి చె
నానిన చాపయుష్టిసుసమున్నతి ద్రుంచిన యాంత డొక్కవి
బ్బానికి లేమువుఖ్యం బొకటు భోరునవజ్రము గాడనేశినన్

౧౫౨ దానన్ కెంపిత ఘోరువాంబు త్రియనంతంగం పితుండు దయ్యుని
నాల్పనం బొప్పగ వాడి తూం పాకటు భాస్వజ్వాలతంగాంక్షిప్ప
ర్జునాంధుల్ వినుతింప దుర్జైమకుట ప్రోద్యన్మణుల్ రాలగా
వానన్ రాలిన యుద్రుగోపములతావన్ క్రించు నస్మైదినన్

౧౫౩ అంతగు పితుడై వాడా యుంతకు గతిచెరిగి సునిశితాశుగ గతిచె
సంతసము మానసపుడవ సంతసమయు శంకటంబు చందమునర్చెన్

౧౫౪ తరుణాదిత్యవిభాసమానవిభుడంతం దుత్ప్రేక్షా భాసన
క్షౌరజాలంబు త్రయముక్రిజైశిప్రుత మెంచన్నల వారత్రుభూల్
ధారగించె స్ఫురచ్ఛక్తి శక్తిగురుగా త్రైలోక్యపరుఖస్పుడెం
క్షురజాలస్థితసధాంతుజ్ఞైలవమున్ త్రైయర్ ధైర్యంబు దీపింపగన్

౧౫౫ కులగిరుల్ దలదిక్కుల ప్రతిధ్వనులివ్వ జ్యానినాదంబులు సరిపె సరిపె ౧
~~లవిమానారతారకుల గతిపురుషాతపత్రుల కష్టలక్ష్మీ...~~
~~లనవర బలువిరువుర నెన్నెమగ జోరి సురవరులు నసురులరిది జూడా~~
ఆమితరోషవిస్ఫారితనాళధనుర్దండులై బవలు శిలీముఖములు బరపె బరపె ౨
జయతాంత్రులనుమహోర్ష్యర్ణప్రుదాత్ములై సింహనాదంబులు చేశి చేశి ౩
కవబింక్రితిధ్వనులనవాంక్రితినాజ్ఞైవ నిరుపమవచనముల్ నెరపి నెరపె ౪

౧౫౬ లవిమానారతారకుల గతిపురుషాతపత్రుల కష్టలక్ష్మీ...ఖిత
లనవరబలువిరువుర నెన్నెమగ జోరి సురవరులు నసురులరిది బొగడా

౧౫౭ ఆయె యెయ్యస్త్రము వేశిన యా యా యస్త్రములకన్నియన్నియునే యన్
పాయని శోషంబులుతల్ప శ్రీయంజయుల వెడలన తడు ద్రవమతియగుచున్

౧౫౮ కుతలము నర్కుమరశ్రేణిస్త్రము నగుంప్రైవచింపగ వీరసాఖ్యరాం
జితగతి వానివాసవుని ద్రుంభన ఘూంతి వాసించు వానిన
స్తుతతరకర్మ జ్యావినదదూరితతో యధిమేఘనాదుల
య్యుతను చరిత్ర దావారిసంతాతులుదివ్యులు బ్రస్తుతింపగన్

౧౫౯ పాయనిభూతి సాధుడెడ బాశిననావంతి శేషుకెంతయున్
కోయకలంక సాధ్వరి విరోధులునవ్వగ దిక్కు దిక్కులన్
ప్రాయురి రామతమ్ముని విభాంసితతేజుని గుండి తప్పులు
బాయడనె ప్రెరాంమవిభుడంతడు జెండెద్ర మెందమే ర్పుదన్
అంతా

౧౬౦ అతివాంత్రైరిపంక్తిముఖ ఉద్ఘృతదాక్షిణ్యతిదంతవక్త్రుడు
ధృతవరచంద్రవరసుదుసుదశ్రుత్స్థిత మారణామప్పుడెంతయున్
మతిదలపోశిమన్నగతమానసుడై వారిసేనతో దన
య్యుతను బలాంధ్రసారం మవిభునాతనిసూనులు సన్నవేర్ధతిన్

౧౬౧ అంచెద తాలునినగరికి పంచెదకానలకు జలధిబంధుల శక్తిన్
ముంచెద ఘూంతారికిన్ దుంచెదతద్రుక్తిమానస వితతులు వరుసన్
అనియనేకభంగుల బలుకుచూ॥

౧౬౨ కరిఘీంకారముల క్ష్వేళపుఘోషలు శతాంగ ధ్వనుల్ సైనికో
త్కరనాదంబులు భేరి భాంకృతులు మాంద్యస్థితిం జెనేకం క్యతుల్
వరతాంశాదివిశేషపాదరవముల్ వ్యాపించి భూమికినభోం
తరముల్ పాయగ వచ్చెదుష్టమతి దైత్యశ్రేష్టుడుద్యద్గతిన్

౧౬౩ తనశిరటస్ఫురద్రత్నప్రభాపంక్తి గగనభాగంబెల్లఁ గప్పుకొనఁగ
తనలోచనములు మిడుగుఱులుగ్రుచ్చకలయ నిర్గచ్చదియుని వారి పెంశి మదిని జూడ
తనయుగ్రతర భుజా దశయుగళస్ఫూర్తి యాయుధశ్రేయము నందగింప
తనసముద్ధత బలోద్ధతర జః పటలంబు మార్తాండబింబంబు మాయఁజేయ
౧౬౪ దురమున కువచ్చి వారిసుతాదులను త్రుచ్ఛేర శరపరంపరగాని విభీషణుని భీరు
రాముతమ్మునిఁ గలయించె భీమశక్తి! రావణుండనవర బలోగ్రాజితుండు నా
౧౬౫ అంతం రామవిభుండతండు పటుముఖ్యాస్త్రంబు సంధింప వా
డంతర్గత త్స్పురమొందె విన్నే కళతోనాది త్స్వయుం జూడగా
నెంతెధర్మునిగెంరఫె న్తుము ననేనెలాంగునిట్లున్నవే
త్రింతుంసంగరభూంవి తమ్ముని ద్వేధస్సె వాంబు సద్భావముల్
౧౬౬ అవనితలపోయు నాతు శక్తాంబె యుతని। పాంయునదిగాంతసద్ధర్మ పత్రపాతి
సత్పుదంబున తీర్థసంసక్తి జెందె। యాంత్రశేయుధుకర్త్రి వ్వేమనుచు నప్రదూనా
౧౬౭ గతిభజింపగనం దున్నలిత ముతులు। వఘచరుల్ భక్తిగాంవించి బ్రస్తుతించి
సమ్మతిదవిర్భునాయున్న సాంపాంసాంకు శ్రీమరుద్బరసుతు వారిజెన్నిజూచి
౧౬౮ అపురనశక్తి వినివాతుడైనయుతని బ్రోవదక్షుడవెవ్వసంజీవకరణి -
తెమ్ము శ్రేణామ్ము ముగుడ బ్రాంపించెనేని। దాశరి యఘుముసు జెందముండు
దుమనంగా
౧౬౯ అనవరశరీరాముడు మహాబలభూంతిలసద్గుణోద్భూతిఁ
వనని ధులద్రుటుంగడచి వెన్నెకునెనిరిసేయటు గాంధునర్
గానకానితెచ్చెనౌషధము కొండునెతుండి జనుల్ నుతింపగా
పనివడినామహాత్మునకు బ్రాణము వచ్చెప్రమోదమేర్పడన్
౧౭౦ అవనచారిసఖుతి కెనావారితే జూనకంతతుట్ శుభ

శ్రీవెలయుంగనాంగుణవిశిష్టుని లక్ష్మణు నన్నుతింపఁ బ్రేమన్
దేవవిరోధికార్యములు దెల్పుచునాం ఘను నెల్లగొల్పగాం
నావిమలాత్మ డొప్పుగుసదాంవళిలోసిత భాంసుకైవడిన్
అంతటా
౧౭౧ భీముడై గురుబలోద్దాముడై సుగుణాభిరాముడై విలసితధాముడగుచు
వశిరత్నై శ్రితవార్షకారియైన త్పుధచారియై వివిధాస్త్రధారియగుచు
శ్రీలుడై విజయసంశీలుడై సంగ్రామలోలుడై శాత్రవకాలుడగుచు
భవ్యుడై మునిగణాస్తవ్యుడై ప్రముదితదివ్యుడై విహితసంధావ్యుడగుచు
౧౭౨ రాముడతిరోషవిస్ఫురద్రక్తనయన। యుగళుడై లయకాలుమహోగ్రుడగుచు
వరుసమతకరాత్ముండనస్త్రవర్షు డక్షినగ। నెసగుపల్లీలు కలయనుద్ధతివహించె
యిట్లు విరోధులనిరోధించి వధించుచు వనచారులుత్సాహంబుగాండివెం
లగుచు। నమ్మహావని వారింపుచుండెనంతటా
౧౭౩ బుధజనవంద్యుడావారిమహాత్ముడు రామవిభుండొవేడ్కతా
నధిగతధర్మభీముడయి యాం ధ్యునివిరోచనసూనుగాంచితఁ
త్తధితవచో విశేషముల తత్పరుడై కడుసంతశిల్లుచున్
ప్రధుతరకీర్తినశ్రైసల బొప్పెస లారగనుండు నత్తరిన్
మహాశ్రగ్ధర
౧౭౪ అరుణుడస్తాద్రిశృంగాగ్రేవాంఛిదుపగతుడై యంధకారంబు బర్వెన్
సరసిజంబుల్ శ్రీముడింగెన్ సతులకునెదయై చక్రవాకాళిదూలెన్
విమలమైన్ గైరవంబుల్ విపులగతివియద్వీధినక్షత్రపంక్తుల్
వరమొప్పెన్ చంద్రకాంతుల్ కలయగకదువేడ్క చకోరంబులాండెన్

౧౨౫ ఆంతటనావైవస్వతసంతతివారిముఖ్యులెల్లసరసనమరగా
నెంతయునైరోచనితోమంతనమునునుండియులతక్ష్మి(ము)నిగడపెన్

౧౨౬ ఆంతప్రభాంతంబగుటయుసంతసమునసుచితవిధులుసలిపిబలముతో
నెంతయువారిపదమునసత్సంతయువిబుధేంద్రవినుతులమరగనెసెఁగెన్

౧౨౭ ఆసురశిల్పిస్రష్టైనపతియందుపురస్థితిగాంచినట్టియా
భాసురపాలులక్షణునమున్తదట్టైధనుంజయుఁడయ్యెఁ
భాసితుఁడపితాంచితసుభద్రనిగాంతగగాంచియుక్తిపై
యాసురరాడ్వినంబునతునగ్నియుతందనెసెప్పెనెన్నఁగన్

౧౨౮ ఆవైవస్వతసంతతిశ్రీవంద్యుందువారిమూర్తిచేకానిత్రిజగ
ద్భావంబులుదెలుపుచురత్నోవేరులవధవిధంబుచూపడననుచోన్
ఆసమయంబునా

౧౨౯ ఉద్ధతవైరిపంక్తిముఖుదూర్జితశౌర్యుడుజీవితస్వవా
బద్ధుడురాత్మసాధిపుడుభాగ్యముమెందగభ్రాజావజాలువా
డిద్ధరలోననెవ్వడికనేమియుపాయముచిత్తశుద్ధితో
పద్ధతియద్దియుంచునిజభావములోదలపోసియంతయున్

౧౩౦ జనిబ్రహ్మసంతతిసకలతత్త్వజ్ఞునిబవబశ్వాస్త్రసేవిదిపాండురాభ
వర్షజటాంధారివరదేవమునిలోకసన్నుతచరితునీశ్వరసమానను
సముదితగురుశౌర్యసందేహావిషీయదితనమోముకూరంచదైన్యరసము
చిమ్మకేవేరుగవిగచెలగుదానవరాజుతనయుడుగనిర్భ్రాంతితత్పదముల

౧౩౧ తారగనియుంతయునేచివృద్ధమూర్తిననియెదేవమునివర్యగురునాధవిప్రబోధ

త్రైగుణవనందరగెలిచితిదిక్కులందు।ఖ్యాతిగాంచితిదివిజసంఘములలోన

౧౩౨ నాకుసంశయమిప్పుడుతాకటారవిన్నాధగురుమాత్రాంసయోశ
లోకేశాదులువద్దచిత్తమునవాంలోకింపనేజాలనా
వెంకారిప్రముఖామరుల్తలలువంపన్రయుక్తిసాధించెదన్
నాంకాంక్షల్ఫలియుంపజేప్పుము శ్రితానందానుసంధాయకా

౧౩౩ యెవ్వనిపాదజలుసలుపుదెవ్వనిగూర్భాతపంబుశేతునే
నెవ్విధియాచరింతువరమెవ్వనిచాతగ్రహింతుకోరికల్
నివ్వటిల్లంగగాంతునననెమ్మదినెనుపట్టుబల్కగా
నవ్విధియంతయుందెలసియామునివర్యుడుబల్కెనెల్లునన్

౧౩౪ రాక్షసనాయకవరపాశసమస్తసాధసిద్ధిగాంచుముప్రసిద్ధమైన
వేల్పుజేపెద్దవిధువేర్చరించెదవినుబుద్ధిశివమూర్తివిబుధముఖ్యు
ధృతిశక్తిధరులగురుతేజోవిభావనుశుచితామితప్రభసారిపిగాంచ్య
పేరెముంబుగాంవింపుమొనరప్రసన్నుడైయతడునీకోరినయన్నినిచ్చు

౧౩౫ వరముబ్రహ్మేదుతెకనైనవశముగాదు।తేరిచూడంగనినుజగత్త్రితే యమునను
నేడుకరముననైతెందుతేదుపామ్ము।నమ్ముముపల్కినపదానవవిభుండ

౧౩౬ అటులగాంవింపవారిముఖ్యులమరగాంచి।యస్నిదిపెంపతత్ఫలమ్మాచరింప
యుక్తినారాజశేఖరుడొప్పుమీరెననయమాత్మభావాదులయ్యవసరమునా

౧౩౭ వినుతిత్రిలోకేతంటకవాదనసముగాంవింపుమనుచుప్రార్థింపంగా
వినువిధినారదుండుఘదానవతగతముల్బాడుచుండెముదమునన్

౧౩౮ వారులబురికొల్పుమనుచు।వారిరథసంస్థితిభజించివాసుతుడొప్పెన్
వారిమునమడువారితనయుడు।వారితేజులుకవలుగూడియాంజికినడవన్

౧౮౯ మదవారణంబుల మర్దించి మర్దించి తురగపుంజమ్ములఁ గూలద్రోచి ద్రోచి
రథికులనేకుల మథియించి మథియించి సారథిశ్రేష్ఠుల జంపి జంపి
రథములు వడినిల రాలిచి రాలిచి సేనాధినాథుల జేరి చేరి
ఘనతరాయుధములు ఖండించి ఖండించి వెరవిడి బలువిండ్లు విరచి విరచి
౧౯౦ తునియలై పడఁ జేతులుద్ర్యంచి ద్ర్యంచి। గుల్ఫులు బడ శీర్షములఁ గూల్చి కూల్చి
కాల్పులై పెంపరరక్తములఁ గార్చి కార్చి। ఘనవిభుఁడతండు నరరూపమునకేడుఁ
లయగ్రావి॥
౧౯౧ భూధరముల కర్ణదివసాధిపనికేతులుడు వేధిచవియుంఫవివిహాధికతతి
మాధిపతియైన వారిరాధవము ఖాభినుతి సాధనవిశేషములు బోధగనిభీమా
యోధనమునందు నిజయూథపులు జూడ నపరాధియయి మించు విబుధాధికరు నాదు
కప్పధను నిత్యతరిపుయోధపతి పుంజములు బాధితుని జేయుచు విరోధి పడఁగూల్చెన్
౧౯౨ అంతట గని యుద్ధతారివిభీషణు సధనాప్తి పౌలస్త్యసత్సని యుతి
ధర్మనాంగతుల దాంతని యతలంకాధిరాజ్యంబునకు నెల్లరాజుగాంగ
పట్టంబు గట్టు సంభావనల్ వడయుచు భూజనాధృతమతి పుణ్యమూర్తి
శుచిమయమ్ము నిర్మలశుభసూత్రిచేకొని ధృష్టుతంబనె మెప్పు భూరిరథము
౧౯౩ వెలయ వినతాత్మ భవము ఖ్యవినుతి బిర్ద్యమొప్పునాశోవాణము చేశియు ధ్రువధము
చలగ బుధనుతి సమాజైక బలము గాలువ। స్వపురికే తెంచి వేడ్క నాసత్వవిభుఁడూ
౧౯౪ తల్లులుప్పొల్లసద్గుణామతల్లులు మోదము సంధిలఁగ గురుల్
డెల్లసు వర్ణ్యజ్ఞమల్ బుధులు వినపదాంతక శాధురంధరుల్
మొల్లముమీరగం భరతముఖ్యులు వెదుర్కొనసామవర్తిత్ముడు
త్పుల్లసరోజలోచనుఁడు భూరిగుణోన్నతిలక్ష్మణాన్వితుఁడై

౧౯౫ భూమిజనాదరంబునను పొందానగూఁడి తనూజసంపదన్
భామలసత్యశోభి భవభాసితుడై తగనేలుచుండెన
భూమిన యోధ్యపట్టణవిభూషితసద్భవనాభిరాముడై
రామతసింధులై బుధులు గన్గొను ముండ సాంఖ్యశీలురల్
౧౯౬ ధనధాన్యయుక్తమై దనరారె రాష్ట్రంబు నిండార పంటలు బండె భూమి
నెలమూడు వానలు కలయంగ వర్షించె పశుగణంబునెగడెను పాలు చిదికె
త్రజలొప్పె నిలఁ బుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిచే సర్వవర్ణములు సుఖ్యాయనేనగె
సతులు పాతివ్రత్యసరణులు గాంచిరి పురుషులుండిరి సదా భోగపరత
౧౯౭ వృశ్చికభుజంగచోరాగ్ని భీతిదొలగె। శ్లొత్థిపాంసులు పరజనస్త్రీభ్రమ డిగె
స్త్రామదాంబరములు దప్పనకల శుభము। లొందె వేవర్షవతాంతానుయోగభూతి
౧౯౮ యిహరకథలు గాంవిదెమనిమతిశోయ। రమ్య భాగవతవరులరామకృష్ణ
చరితమెవ్వడేని చదువ నాకర్ణింప వ్రాయగలుగు సకల వైభవములరా
మారిని॥
౧౯౯ గిరివరణాభికాంతా కేలిరాజ్యస్తగాంతా।
పరిణుత వృషభాంతా భాసిజాంబూనదాంతా
పరవింతగురుపంతా భ్రాజితోద్యద్రజ్ఞుషాంతా
ఆరివిజయవిశంతా ఆత్మభూంభ్రప్రిశాంతా॥
కందర్పయుగ్రవారణాకవితామణిగణాకరవాంస వ్రతం॥
౨౦౦ పరవిహితచరితా వరమణిభరణా। పరతరగుణాగణా పరమ [illegible] రా
స్వరవారచరణా త్రయబుధశరణా। సరసిజరుచివారసఖముఖభీరా
ఖరకరనిభభాఘనతరకరుణా। కరధృతలసదసి కేలుపవిదురా

పూర్వార్ధోత్తరార్ధములు రెండున్నూ కందములు నాల్గు చరణాలు
మొదళ్లు ప్రవర్తణకవితావృత్తం॥ నాల్గుచరణాంతములు మణి
గణనికరవృత్తం॥

౨౦౧ గురువిజ్ఞానవృషాంకా। వరవానుమత్స్వామి గోత్రవార్ధిశశాంకా
నరసన్నుతబిరుదాంకా। స్ఫురదంచితమోహనాంతభూపాలాంకా
దప్లి

౨౦౨ ఇది శ్రీమదళఘుశింగరిస్వరూప శ్రీమన్నారాయణముని గురు
చరణయుగళసేవాసంలబ్ధసంస్కృతాంధ్రకవితాధౌరేయాత్రే
యగోత్రపవిత్రకౌత్రపల్లిరంగయాచార్యసత్పుత్రచిత్రకవిశిం
గరాచార్యప్రణీతంబైన రాఘవవాసుదేవీయ్యంబను ద్వ్యు
ర్థిప్రబంధంబునందు విభీషణనారదాగమనంబును। రావణా
శ్వధర్మరాజయాగకథనంబును। రావణజరాసంధప్రశంసంబును
సాగరోత్తరణకృష్ణేంద్రప్రస్థపురప్రవేశంబును। ధూమ్రాక్షజరా
సంధవధనంబును। కుంభకర్ణశిశుపాలశిరచ్ఛేదనంబును। ఇంద్ర-
జిత్సాల్వరాజయుద్ధంబును। మాయాసీతామాయావసుదేవ
వినోదంబును। రావణయుద్ధదంతవక్త్రమరణారణంబును -
రామశోకబలభద్రతీర్థయాత్రయు। ఔషధాచలానయన
రామతప్రాణరక్షణంబును। సుగ్రీవాలోచనబలిదర్శనంబును।
వాంతాళిపాశము భస్మాసురభంగంబును। రావణదుర్యోధనసంవా
దనంబును। విభీషణధర్మరాజపట్టాభిషేకంబును। అయోధ్యాద్వా
రవతీనగరప్రవేశంబును। కుశలవజన్మనృపప్రమోదంబును
ననుకథలుంగలుపంచమాశ్వాసముసంపూర్ణము — (శ్రీ) శుభం
రామానుజాయనమః॥ (శ్రీ) (శ్రీ) (శ్రీ) (శ్రీ) (శ్రీ) (శ్రీ)

ఈ న ౧౮౩౩ సం॥ నవంబరు ది ౧ తారీఖు వరకు
మొకావిలాం చాయలు వ్రాసిన ది
సముద్రాల నరసింహాచార్యులు వ్రాలు
[illegible]

64
136